

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל')

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת כי תשא תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

בבא קמא. הגזול ומאכל – פרק עשירי דף קטו עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" קצו רש"י תוספות

1 לא צריך לאתרוגי כולי האי. ותימא ספר פלוני ופלוני: הדין עם הראשון. דינו של בע"ה תביעתו על הנגב היא ואין הלוקח בעל דתו ואם בא לגבורו הימנו יתן דמים ואע"ג שהדבר
2 הנגב לא אמרנון יחזור לוקח הכלים בתום ארבע מן הנגב: הדין עם השני. דינו של בעל הבית עם הלוקח הוא ויציא הימנו כליו בתום: לפני יאוש. לקחו מן הנגב לפני יאוש: ר"ב הספרא
3 גזל ולא נתיאשו בעלמיה וכן אחר ואכלו רוקח מזה ונזב כו' בריש פירוקן והאי נמי אנ"ג דיהיב דמי לגבב לגבי האי מיקרא גזלן הוא ומיהו היכא דלא הוכר הנגב עבדו ליה רבנן תקנת
4 השוק לטוב מה שנתן אבל היכא דהוכר הנגב עליו להחזיר אתרוי בלפני יאוש דמי. דבתי לא מייאש מעיניה: ופליגי. כלומר ואמר רב הדין עם הראשון: פתנית. קביה נתן הלוקח.
5 קבחה לכוון שהמקנה מתנת לא וכן ליה: לא

6 לא צריך לאתרוגי עליה פולגו היא ודלקמא איצטרוד
7 ליה זוזי וזבין אמר רב אישי הרי יצא לו שם נגיבה
8 בעיור: איחמור גבב ומכר ואח"כ הופר הנגב רב
9 משמיהו דרבי תיאי אמר הדין עם הראשון ר' יוחנן
10 משמיהו דרבי יצאי אמר הדין עם השני אמר רב
11 יוסף לא פליגי פאן לפני יאוש הדין עם השני פאן
12 לאתרא יאוש הדין עם הראשון ונתריוהו אית להו דרב
13 חסדא א"ל אבני ולא פליגי הא מכור לי בהונה כלפני
14 קודא דמי ופליגי ונתנן אמר לו מכור לי מעתה של
15 פרה והיו בהן מתנתן נותנן לכהן ואינו מנסה לו מן
16 הדמים לקח הימנו במשקל נותנו לכהן וינקה לו מן

17 הדמים ואמר רב לא שנו אלא ששקל לעצמו אבל שקל לו המפכה הדין עם המפכה אימא אף
18 דין עם המפכה מהו דתימא אין מתנות בהונה נגזלות כמ"ל ולאבני דאמר פליגי במאי פליגי
19 דרבח חסדא רב אבד אמר גננן שנתייאשו בעלמיה ביד לוקח ולא נתיאשו ביד גבב ובהאי
20 פליגי מר סבר ויאוש ואח"כ שינוי רשות קני שינוי רשות ואח"כ יאוש לא קני ומ"מ לא שפא
21 רב פפא אמר גבליקא רב"ע לא פליגי דהתר למריה והכא בעשו בו תקנת השוק קמפליגי
22 רב משמיהו דר' תיאי אמר הדין עם הראשון דינא דלוקח דלישקול זוזי מנגב ולא עשו בו
23 תקנת השוק ור' יוחנן משום דר' יצאי אמר הדין עם השני דינא דלוקח דלישקול מבעל
24 ביות ועשו בו תקנת השוק וסבר רב לא עשו בו תקנת השוק רבא בו הונא תלמידיה דרב
25 הוה ורנן בישא גבב גלימא ונבנה אתא לקמיה דרב הונא א"ל להתהו גברא זיל שרי עבידך
26 שאני חנן בישא פיון דליכא דליאשתלמינו מניה פלה הופר דמי אמר רבא אמר גבב מפוסרם
27 הוא לא עשו בו תקנת השוק והא חנן בישא דמפוסרם הוה ועשו בו תקנת השוק והי
28 דמפוסרם לבישואתא לגביהתא לא מפוסרם איחמור גבב ופרע בחובו גבב ופרע בהיקפו לא
29 עשו בו תקנת השוק עוה בשהו אממור אמר לא עשו בו תקנת השוק מר וספרא אמר
30 עשו בו תקנת השוק והלכתא עשו בו תקנת השוק: ובינא שוה בשהו עשו בו תקנת השוק
31 שוה מאה במאתן רב ששת אמר לא עשו בו תקנת השוק רבא אמר עשו בו תקנת השוק
32 והלכתא בכלהו עשו בו תקנת השוק לבר מנגב ופרע בחובו גבב ופרע בהיקפו: איכמי בר
33 נאוי חמיה דרבינא הוה מסיק בההוא גברא ארבעה זוזי גבב גלימא אתיא ניהליה אוזפיה
34 ארבעה זוזי אחריו לסוף הופר הנגב אתא לקמיה דרבינא אמר קמאי גבב ופרע בחובו ולא
35 פגעי למיתב ליה ולא מדיי תקף ארבעה זוזי אחריו שקול זוזף והדר גלימי מתקוף לה רב
36 בתן ודלקמא גלימא בתני זוזי קמאי יתבה ניהליה גבב ופרע בחובו גבב ופרע בהיקפו: ואתרוהו
37 זוזי בתרתי הימני הימניה פי היכי דהימניה מעיקרא אינגל מילתא קמאי לקמיה דרבי אבהו
38 אמר הלכתא קרב בתן גרשאה גבב ספרא ופניה לפפונאה בתמן זוזי אול פפונאה ופניה
39 לבר מחוזאה במאה ועשרין זוזי לסוף הופר הנגב אמר אבני לזיל מרי דספרא ויהב ליה
40 לבר מחוזא תמן זוזי ושקול ספריה ואויל בר מחוזאה ושקול ארבעין מפפונאה מתקוף לה
41 רבא השתא לוקח מנגב עשו בו תקנת השוק לוקח מלוקח מיבעיא אלא אמר רבא לזיל

42 מריה דספרא ויהיב ליה לבר מחוזאה מאה ועשרין זוזי ושקול ספריה ולזיל מרי דספרא ולישקול ארבעין מפפונאה ותמן מנרשאה:
43 מתנני זה הוא בתבייתו של יון והא כבדו של דבש נסדקה חבית של דבש ושפך זה את יינו והציל את הדבש לחובו
44 אן

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

הרי

1 הרי שהיה טעון כרוס וכן וביד של לא יאמר הרי הן כרו. וא"ת אפי' אין משתפר נמי לא
2 יאמר דאמר ליהויה אלא מן המופקר ויל דנקט משתפרות משום דרבי לומיני טיפא
3 ואם אמר לא אמר כלום אי' בשבתות קמים טובים איירי שמוקד לתרום שלא מן המופקר
4 כדאמר בגאשחא רבה (יבמות דף עב):

וְכָל

5 ה"ק דאיכא פסידא לכתחלה לא. ל"ג ליה
6 בדפי' הקטני דהא בכריתא דמייתי וכן
7 אסוד לכתחלה ה"ק דאיכא הפסד בתוך דקטני
8 והשמן לא יעשה ותי' ל"ג ליעל נמי דאיכא הפסד
9 בתוך שפיר אסוד לכתחלה אלא אמאי דקאמר
10 ליעל דאפי' ידעבר לא אמר כלום פרקי'
11 **אֵלָא** נתגלתה למטאי' תנאי'. אבל משמן לא פרקי'
12 דקטני בשמן לא יעשה אבל התרופה
13 תלה וכן נתגלתה למטאי' חזיא דאיכא למימר
14 הרוניא לתדלקה ומי' איכא הפסד בתוך פרוץ שאין
15 יכול להדליק לו כי נתגלתה אלא בשחרר בו ויוד
16 שלא ינע בשמן קל כלל לא בכלי במקום שיש שוקן
17 **וְלֹא** ישקה מןו' לכתחלה. פי' בקטנות ששקא
18 ישקתה ואיכא סכנת נפשות ואין נראה דאפי'
19 לכתחלה טמאה לא! ישקה משום כל תשחת
20 כדנשטעט פסק' ב' דע"ז ורף: (ושם דפקדני תתת)
21 הא דתנאי שמוקד להשקות לכתחלה בשוקרא
22 שאין עשה לה כן פתח א"ה דכדכרו נמי ומשנ
23 כחש דריה נמי כחש הדר פריא מודפרקי' דריה
24 נמי כחש משמע דאסוד משום כל תשחת ויוד
25 מדילא מוקד לה בכל בהנהג טמאה שאין לחוש
26 שמו' שהשקעה משמע בדשאר בהמות טמאות
27 דקשה לה אסור משום כל תשחת מיהו י"ל
28 בדשאר בהמות טמאות לא בעי לאוקומי משום
29 דאטו בשופטני עסקינו ששקנו לכתחלה רבך
30 שמתנה על ידך: **אֵימְתִי** במו' שהתחזקה
31 מגולתה. וא"ת אי'כ' שישקא דיש בתוך משום גילוי
32 דהרי כשאר מגולין ויל דסדי' שתקשו' ירא לבא
33 מפני שקול שהוא טומע שנופל לתוך משנת
34 להתחזקה כדאמרנו בפ"ב דע"ז א"ה (ל טף קטן
35 אין בו משום גילוי קמיל דכה"ג שרואה ה"ן
36 שעשפר כבא אתה לכלי התחתון אין מתיקרא
37 לזוית קבור שהוא קול נמי אדם אלא קבור שפר
38 מסני' את ה"ן:
39 **אֲתִי** לז"י תקלה. ומסקי' א' חיישי' לתקלה
40 תנאי היא וקא דאמר בפ"ק בשב"ת ויף
41 י"ו (ושם נ"ב י"ד דבר דרובלי' תרומה כתרומה ב' ויף
42 ביזם גזרו ומפרש תהם טעמא משום תרומה
43 טמאה כד בתוך דילקא משתי' לה אה"י לז"י
44 תקלה והתם ליכא מאן דרפליג ד"ע אית ליה
45 י"ו דבר אורי' דשאני' תהם דרפעים שמשתי'
46 אותה ביותר ואין זורעה באותה ענה שאירע
47 שום דבר שלא ירע נעה הורע והמתן על ענה
48 אדרת אלא בקל לשלם. וכל הוא לעשות

1 **אִין** לו אלא שקרו. שבר כלי ושבר פועלה: **גַּמ'** וליכא ליה מהפקדא ויכנא. דבש שלף
2 וזהו הולך כולו לאינוב ותרני' במציל מן ההפקדא ואמאי אין לו אלא שכרו כוליה דבש
3 לישקול ויגבי חמור ליכא למימר הכי יחבול להצילה הוא: משתפרות. והכל נשפר ביהה
4 לא אמר כלום. אלאמא בין דלאינוב אלו ליה ביה ויכניה מהפקדא הוא: **כְּדָאָרְרִי** ר' ירמיה.
5 לקטו' עקלקל'. דרובקא פרקי' ע"ה עליה הכית של
6 דבש שמתרה בעקל ולא ישפר הכל ע"ה נספח
7 משע מטע וליכא הפקד' הרי' פירות. של מעשר
8 שני שיש לו בתוך ביתו מחולקין כו': וכל יאכא
9 דאריכא. קצת הפסד וליכא אלא לנגמרי בו וקא
10 דמוקמת לה בשכובל להציל ע"י הדחק ושקא
11 יצלה: לכתחלה לא יאמר'. בתמיה הרי' שהיו לו.
12 לז"י עשר הכית של כסל. הטובל לתרומת
13 מעשר והוא טמא לתרומת מעשר דריה לא
14 חזיא לבחן לשכתה אלא לזקף ולקמה מוקד לה
15 ביה וקא דל' חזי כו' כו' כו' חזי אלים
16 ריבא ופסידא פורקא הוא דאיכא כמו ויה שכולל
17 להציל על ידי הדחק: ד"ג אומר הרי היא תרומת
18 מעשר על משע כתרומתה: שמו' דהירוקא ספא.א.
19 חזי להדליק וכו' מפסיד' לה לבחן איכא פסידא
20 טובא: כששקל בית בדי' פרקי' עליה. ללא חשב
21 פסידא בדי' האי כגון לו שאין יכול להציל אלא
22 ע"י הדחק: **לִמְאי** חזיא. ואפ"ה קטני אומר הרי
23 היא תרומה אלאמא להפסד מוטע לא חשה' לא
24 ישכב. שלא יעבור עליהם אדם ויחזיק ארס
25 של חש כרגלו ע"י מכת צדור ומזה"ל: **וְלֹא** יגבל
26 בהו' את הריש' ולא ישקה בהו' להקטין. משום
27 סכנת נפשות שמא יעשה חזקת אחריו כן מסני'ת.
28 כלי ע"ג כלי ותנתי' השמרים בתוך העילון והוא
29 כבדה ותיני' מסתני' מאלה: **שֶׁ** מה משום מילי.
30 צריך לכסות העילון כדי שלא ישקה בו ויחש
31 ואז על פי שתי'ן מסתני' ודולף הישיבון שמא
32 יעבור הארס עם ה"ן לתוך הכלי וכי'ש
33 שבהתחתון מגולה: שלא צריך. בשלא עירבו
34 אדם ובהו' דך מסתני' שאין אינו גז'ה: **אֵבֶל**
35 פרקי' אסור. והקא בתוך הכית פי מערה ויוד
36 ליה מתיבתא למסנת' מטריקו ומתבלבל הארס עם
37 ה"ן וירוא דרך המסנת' לכלי: דקטני מירי'. בגי'
38 או שולי' כבדה על פי הכית ויפסי' ליה ומסננו
39 בנחת שפי' לשון שופך כמו השופה ו"ן (לתמרי'
40 ולחזירו) כקא מציצת א"ה ט"ו (ע"ש דר"ר יוד' וי' וי'
41 נתפסי'. ו"ה אחיה ידי' החות רבי נחמיה היא. פי'
42 תרימי'ן. ו"ן השטא על השטא: **אֵלָא** בשל' דסאי'.
43 היקולה משום דרוב עמי יאריך מעשרין הן ויכר
44 נתעשר שותין מלוג כסלע ומולקין מלוג בשמים.
45 לשתי'ם אס' ומצאן ו"ן בוול לוג כסלע אלא
46 לזקף יקח אפי' ביוקר הלוג בשמים סלעים
47 דתנאה ותיקרא היא: תקלה. לשותתו וידי' היא
48 תשפך

1 **אִין** לו אלא שקרו. שבר כלי ושבר פועלה: **גַּמ'** וליכא ליה מהפקדא ויכנא. דבש שלף
2 וזהו הולך כולו לאינוב ותרני' במציל מן ההפקדא ואמאי אין לו אלא שכרו כוליה דבש
3 לישקול ויגבי חמור ליכא למימר הכי יחבול להצילה הוא: משתפרות. והכל נשפר ביהה
4 לא אמר כלום. אלאמא בין דלאינוב אלו ליה ביה ויכניה מהפקדא הוא: **כְּדָאָרְרִי** ר' ירמיה.
5 לקטו' עקלקל'. דרובקא פרקי' ע"ה עליה הכית של
6 דבש שמתרה בעקל ולא ישפר הכל ע"ה נספח
7 משע מטע וליכא הפקד' הרי' פירות. של מעשר
8 שני שיש לו בתוך ביתו מחולקין כו': וכל יאכא
9 דאריכא. קצת הפסד וליכא אלא לנגמרי בו וקא
10 דמוקמת לה בשכובל להציל ע"י הדחק ושקא
11 יצלה: לכתחלה לא יאמר'. בתמיה הרי' שהיו לו.
12 לז"י עשר הכית של כסל. הטובל לתרומת
13 מעשר והוא טמא לתרומת מעשר דריה לא
14 חזיא לבחן לשכתה אלא לזקף ולקמה מוקד לה
15 ביה וקא דל' חזי כו' כו' חזי אלים
16 ריבא ופסידא פורקא הוא דאיכא כמו ויה שכולל
17 להציל על ידי הדחק: ד"ג אומר הרי היא תרומת
18 מעשר על משע כתרומתה: שמו' דהירוקא ספא.א.
19 חזי להדליק וכו' מפסיד' לה לבחן איכא פסידא
20 טובא: כששקל בית בדי' פרקי' עליה. ללא חשב
21 פסידא בדי' האי כגון לו שאין יכול להציל אלא
22 ע"י הדחק: **לִמְאי** חזיא. ואפ"ה קטני אומר הרי
23 היא תרומה אלאמא להפסד מוטע לא חשה' לא
24 ישכב. שלא יעבור עליהם אדם ויחזיק ארס
25 של חש כרגלו ע"י מכת צדור ומזה"ל: **וְלֹא** יגבל
26 בהו' את הריש' ולא ישקה בהו' להקטין. משום
27 סכנת נפשות שמא יעשה חזקת אחריו כן מסני'ת.
28 כלי ע"ג כלי ותנתי' השמרים בתוך העילון והוא
29 כבדה ותיני' מסתני' מאלה: **שֶׁ** מה משום מילי.
30 צריך לכסות העילון כדי שלא ישקה בו ויחש
31 ואז על פי שתי'ן מסתני' ודולף הישיבון שמא
32 יעבור הארס עם ה"ן לתוך הכלי וכי'ש
33 שבהתחתון מגולה: שלא צריך. בשלא עירבו
34 אדם ובהו' דך מסתני' שאין אינו גז'ה: **אֵבֶל**
35 פרקי' אסור. והקא בתוך הכית פי מערה ויוד
36 ליה מתיבתא למסנת' מטריקו ומתבלבל הארס עם
37 ה"ן וירוא דרך המסנת' לכלי: דקטני מירי'. בגי'
38 או שולי' כבדה על פי הכית ויפסי' ליה ומסננו
39 בנחת שפי' לשון שופך כמו השופה ו"ן (לתמרי'
40 ולחזירו) כקא מציצת א"ה ט"ו (ע"ש דר"ר יוד' וי' וי'
41 נתפסי'. ו"ה אחיה ידי' החות רבי נחמיה היא. פי'
42 תרימי'ן. ו"ן השטא על השטא: **אֵלָא** בשל' דסאי'.
43 היקולה משום דרוב עמי יאריך מעשרין הן ויכר
44 נתעשר שותין מלוג כסלע ומולקין מלוג בשמים.
45 לשתי'ם אס' ומצאן ו"ן בוול לוג כסלע אלא
46 לזקף יקח אפי' ביוקר הלוג בשמים סלעים
47 דתנאה ותיקרא היא: תקלה. לשותתו וידי' היא
48 תשפך

36 **הַפְּהוּר** וזמן הפהור על הטמא אף לא מן הטמא על הפהור לא התירו לתרום אלא בשל
37 **דמאי** הקא נמו בשל' דמאי אמר מר ובשמן לא יעשה כן מפני הפסד בהו' מאי שנא שמו' דראוי' לתדליק ו"ן נמי דראוי' לזיוף וכו'
38 **תימא** וזלוף לאו מילתא היא והאמר שמואל משום רבי תימי שותין מלוג כסלע ומולקין מלוג בשמים הקא במאי עסקינו כהרש
39 **וְהָא** דראוי' לישנו' אתי' ביה לז"י תקלה שמו' נמי אתי' ביה לז"י תקלה דקטני' ככלי' מאום ו"ן נמי קנח ליה ככלי' מאום השתא לזיוף
40 **קָא** בעי' ליה ככלי' מאום קא קנח ליה ותקלה עצמה תנאי' היא דתנאי' הכית של ו"ן של תרומה שנמבאת בית שמאי' אוימרים

בבא קמא. הגזול ומאביל – פרק עשירי דף קטז עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" קפאא רש"י

תוספות

1 לעשות וילוף אתר שתישנו מעט ועוד יש מטרין דבכחיה גזירה ליבא הפסד
 2 כזו דכי דוכי דהויא תרומה מעיקרא דהי תויא אחר שחורעה ולפי לביע חישינן לתקלה
 3 אכל הבא דאיכא הפסד לגמרי שתשפר הפל איכא מאן רלא וישל לתקלה ולפי וי קשה
 4 דקאמר בפרק כל שעה (פסחים דף רמ"ט) מדרקלין כפת ובשמן של תרומה שנתקא ואמר
 5 אפי' גזלה משמייה דרבי יוחנן וילוף בר מירקא אמר רב
 6 והניא לא שנו אלא פת אכל חשינן לא שמוא יבא
 7 הון לדיד תקלה רבי יוחנן אמר אפי' חשינן
 8 ומרומקין גזל בשליקתא ומסאתא מכלל דרב
 9 הניא אפילו בשליקתא ומסאתא לא הוי קרי
 10 אלקמא משום תקלה מפקדי' ליה לבחן לגמרי
 11 ר"ל דלא פליגי דרב והניא לא איירי בשליקתא
 12 ואידו נמי שרי בגיטין וז' והשקא ליבא פספסא
 13 כן דבול לשללו ולמאסו ולחזיקי בהו
 14 **הכרעה** שלישייה. נראה לר"י עיקר כפיה
 15 דעת ר' הוא דתניא קמאי לא גילו
 16 בדעתם שיש שום חילוק בין בית לשדה אבל
 17 ההוא דקולי משלנו דבמה מדרקלין שבת דבט.
 18 וכן ר"ה (בין תויא הכרעה דרבי אליעזר קאמר
 19 בשם ר' זון) ממוקין בין שלא מן המובקן קמאי דהושע
 20 אומר בין מן המובקן כן שדור ר"ע אומר מן המוקן
 21 קמא עלא מן המובקן שדור בבכירה (ספ דף טט)
 22 הכר'א חשיב ליה הכרעה אי לא משום דרע
 23 תלמידי וקו ודו דרורי בית ר"ע לבי רבי
 24 יהושע והדיא דהתם לא ישתפר גופו בין בחמין
 25 בין בעונן חשיבא הכרעה דתניא קמאי גילו
 26 בדעתם דשידך פלגוין בין חמין לעונן אבל רב
 27 דשמעתין לא גילו בדעתם חשיב ליה הכרעה
 28 שלישייה וכן ב"ר פ' כ"ג (דף נג.) וכן ר"ה (דף כ"ג)
 29 ר"א אומר וקמית' וקמית' ארשונים ומקמת' הון
 30 אומרים חצי' קב בעמותו בו הקמ נמי קרי ליה
 31 הכרעה שלישייה דתניא קמאי לא גילו בדעתם
 32 השידך פלגוין בין תרומה לקדשים לגזר וטשה
 33 פסח ובקראשית הנו (תולדו דף קל"ה) גבי דראשית
 34 הזו אמר אלא כלא במרובה כמראה ביה
 35 אומרים שמים ב"ה אומרים חמש רבי' ישמעאל
 36 אומר ארבעה קרוי נמי התם דף קל"ה לרבי
 37 ישמעאל הכרעה שלישייה ואתה הכרעה אין
 38 חשובה אפילו בפרקא דקדוה דבתיא סבירא ליה
 39 למכריע פלגא כמר ופלגא כמר אבל התם לא ס"ל לא כמר ולא כמר והא דפריך בכל זהו ותא הכרעה שלישייה אין הכרעה ה"מ למיפריך תלמידי הוא ואין הלכה בתכרעת תלמידי אבל
 40 עדיפא קפריד דלאו הכרעה היא ככל אורי"י הא דתניא בכרעה מברכין (ברכות דף מג) בשיא מקרף על השמן ואח"כ על ההדס וז"ה אומרים מקרף על ההדס תחילה וקאמר רשב"ג אני
 41 אברעי שמן וכתי לריוו ולסיכותו ודט לא וכתי אלא לריוו הלכך שרי עדין וקאמר רבי יוחנן בגמרא הלכה כדברי המכריע לא שייכא התיא הכרעה לשאר הכרעות שבחתיא ולא
 42 סבירא ליה פלגא כמר ופלגא כמר אלא דמפרש טעמא דחד מניה וס"ל כוחיה לגמרי וכן בכל מקום שאם תנא אחד יסבור כהניא אחר לא יקרא כבך מכריע מדע מדאיבערין ר' יוחנן
 43 עלה למימר הלכה כדברי המכריע אע"ג דאידו נופיה כמר אבך בכירה שבת דף לט) כל מקום שאתה מוצא שנים חלוקים ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע זו הדיא לא שייכא
 44 להזיא חשבה דשבת וקרי ליה הכרעה אלא מפני שהכריע דבר ב"ש דעבד ביה ר"ה פ"ה הכרעה שלישייה הוה שלישייה כלומר תלמיד אהא וכן זו הכרעה כדאמר ר"ע
 45 תלמיד וקו הדין הדין נמי דור שני דהיינו נמי תלמיד אלא כן היה המעשה ובבבוי דף נג) קרי ליה הנמרא לבד' של אחרים הכרעה שלישייה לישנא דהך ברייתא דקבא נקט איה
 46 בפ"ק דפסחים דף יג.) גבי ר' מאיר אומר אובלין כל חמש רבי' יתירה אומר אובלין כל כ"ב ר' אומר תולין אובלין כל ארבע תרומה כל חמש וקאמר בגמרא ר"י לאו מכריע הוא וטעמא
 47 דנפשיה קאמר ולפי' הקי ניתא אלא לפי' ר' אמאי לא מכריע הוא ותא לאו תלמידי קרי ר"ל דלאו מכריע הוא דלא עליוהי קאי שפליגיה היה ופי' נראה לר"י עיקר מ"ה הקא טעמא
 48 דחשפיה משום דריחא מילתא היא ואסור לזוף משום דהוי כפיתיה ולא משום חשש תקלה ואין נראה דא"כ לא הוי רבי ישמעאל מכריע אלא טעמא דנפשיה קאמר דקמאי לא אפילגי
 49 במיתא לתקלה ואין להקשות ל' זה לאבוי דאית ליה (ע"ז דף סו.) גבי בית היתא וריחא מילתא היא לימא דאמר כ"ר"מ אמאי לא מייחיי נמי התם אפולוגא דאבוי וקבא פולוגא דב"ש
 50 וז"ה דקבא איכא למימר דאבאי א"ש ב"ה מודד כל חמש רבי' יתירה מילתא היא וליחשב תנאא התם לענין איסור הגאון בין נסך איירי ודקא לנענן תרומה טמאה ריחא ומתרת כהניא ריחא
 51 כהניא שרי ולו כמון כן לאסור התפ לאבול לריוו שנגזל מן הבמון או הנין של תרומה אבל ריחא לחודיה כגון בית היתא וחילוף לא הוי כשתיה מותר בתרומה ועני' חס' ע"ז א"ס ר"ה
 52 אמר רבא **אדעתא** דאריה אפקיה בו. כל דמי קלא דאמר כפליא מציאתא (כ"מ ד' כ.) דמצייל מן קארי וטו הדוב כן הוי הוא שלו מפני שהבעלים מתיאשים מתוך דהתם דהוי שפארי
 53 לא כטרופ' כדמשמע המצייל מן הארי מתיאשי לגמרי אבל הקא הארי היה עוקמה והיה לוח אהם לשמור בהמותיהם מחיות וליסיטם רק שהיו נותנים לו לאבול חמור בכל לילה ואפשר
 54 שפעמים היה שבע ולא אבל הלכך אין מפקי' אלא אדעתא דאביל ליה אריה ותא לא אביל ליה.
 55

להביא

להביא

בבא קמא. הגזל ומאביל – פרק עשירי דף קיו עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
 קנבא תוספות

1 **לא** משום דקנס הוא. והא דמעיקרא לא נזרו על זה כמו על זה לטמי דלא מסיק אדעתיה
 2 השתא טעמא דהפסד דקנס איכא למיזר דמעשה אידרי במטא ובמטא לכך נזרו
 3 עליהם בשעת מעשה. **ב**ין שפול בידי עובדי פובכים אין מרחמים עליה. כלומר שפיר מיקרי
 4 מסור שרבר ברזי הוא שקדו מאזר שרברתה: **השתא** יזוני ניהו בו. קשה לר"י דכפ"ב
 5 דישן (דף טו: וש"ס. ר"ה אמר) הא רבא בר בר
 6 חנה דחלש על לבניה דעל אידרי בר אמר דחמקא או מטולך
 7 וכו' וקרי' למינרא דרומאי מעלי מפרסאי
 8 אלאקא משמע שאז עדין היו פרסיים בבבל
 9 ולכאורה משמע שאותו מעשה היה אחר מעשה
 10 שכבאן ואורי' ששרשרים והפקידים היו משתנים
 11 והיו פקידים מפרסיים ופקידים מקוניים:
 דילכון

לא חיששו ולבסוף סברי להפסד מועט נמי חיששו אינו והא תני אבות דרבי אבון בראשונה
 היו אומרים המטמא ותפרדע חזרו לומר אף ההפסד חזרו אין לא חזרו לא מאי מעמא לאו
 משום דלא גמרינן מקנסא לא מעיקרא סברי כרבי אבון ולבסוף סברי כרבי ירמיה מרביה שריאין
 סברי כרבי אבון דאמר רבי אבון ונק חזק הנהח חזרה היא ומתחייב בנפשו ולבסוף ארבע וקרע שריאין
 בהליכתו פטור שהרי עקרה צורך הנהח היא ומתחייב בנפשו ולבסוף סברי כר' ירמיה
 ד"ר ירמיה משעת הגבהה קנייה איחייב ליה ממון מתחייב בנפשו לא הני עד שעת ניסוף
 רב הונא בר יהודה איקלע לבי אביוני אהא לקמיה דרבא א"ל פלום מעשה בא לך א"ל
 ישראל שאנסוהו עובדי פובכים והראה ממון חברו בא לך והיביתו א"ל אהרר עובדא
 למריה דתניא ישראל שאנסוהו עובדי פובכים והראה ממון חברו פטור ואם נטל ונתן פד
 חייב אמר רבא אם הראה מעמנו כנשא ונתן פד דמי ההוא גברא דאנסוהו עובדי פובכים
 ואהוי אחקרא דרב כר' בריה דרב פנחס בריה דרב חסדא א"ל דרי ואמטי בהדן דרא
 ואמטי בהדירו אתא לקמיה דרב אשי פטריניה א"ל רבנן לרב אשי והתניא אם גנא ונתן
 פד חייב א"ל תני מיילי היכא דלא אוקמיה עליוניה מעיקרא אבל היכא דאוקמיה עליוניה
 מעיקרא מקילי קליה איתיביה רבי אבהו לרב אשי אמר לו אנס הושיט לי פקוע עמיר זה
 או אשכול ענבים זה והושיט לו חייב הכא כמאי עסקינן גזון דקאי בתרי עברי נראא דיקא
 נמי דקתיג הושיט ולא תני תן ש"מ: ההוא שותא דהו מנצו עקה בי תרי האי אמר דידי
 הוא ותאי דידי הוא אול תד מנייהו ומסרה דפרהנגא דמלכא אמר אביי וכול לומר
 אנא כי מסרי דידי מסרי א"ל רבא וכל כמנייהו אלא אמר רבא משמתין ליה עד דמיימי
 ליה יקאי בדינא ההוא גברא דהוה פעי אחויוי אחיבא דחבריה אתא לקמיה דרב א"ל לא
 תחוי ולא תחוי א"ל מחוינא ומחוינא יתיב רב פהנא קמיה דרב שמטיה לקועיה מיניה קרי
 רב עליוניה פנוך עולפו שכבו בראש כל חצותא פתוא מקמר מה תוא זה פון שפול במקמר
 אין מרחמין עליו אף ממון של ישראל פון שפול ביד עובדי פובכים אין מרחמין עליו א"ל

רב פהנא עד האדינא הוה פרסאי דלא קברי אשפיכות דמים והשתא איכא יוונאי דקפדו אשפיכות דמים ואמרי מרדין מרדין קום
 סא לארעא דישאל יקביל עקד דלא תקשי לרבי יוחנן שבע שנין אויל אשפיחיה לריש לקיש דרתיב וקא מסיים מיתבתא דיומא
 לרבנן אמר להו ריש לקיש היכא אמרו ליה אמאי אמר להו האי קושיא ותאי קושיא ותאי פירוקא ותאי פירוקא אמרו ליה לריש
 לקיש אול ריש לקיש א"ל לרבי יוחנן ארי עלה מבבל לעיני מר במיתבתא דלמחר למחר אהבהה בדרא קנאא קמיה דר' יוחנן אמר
 ששמתתא אלא אקשי ששמתתא אחורי שבע דרי עד דאורביה בדרא פהנא א"ל רבי יוחנן לריש לקיש
 אי ששמתתא געשה שיעל אמר להו רנאו דהני שבע דרי להו חילוף שבע שנין דאמרי לי רב קם אפועיה א"ל גתרי מה ברישא
 אמר ששמתתא ואקשי אוקמיה בדרא קנאא אמר ששמתתא ואקשי ר' יוחנן הנה יתיב אשבע בפתרין שלפי ליה תרא בסתמא
 ממותיה אמר ששמתתא ואקשי ליה עד דשלפי ליה פילחו בסתמין ממותיה עד דרתיב על ארעא רבי יוחנן גברא סבא תה
 ומסרחו גביניה אמר להו דלו לי עיני ואחוויה דלו ליה במסתמא דכספא תוא דפרטיה שפוותיה סבר אחוד קמתיך ביה חלש
 דעתיה ונח נפשיה למחר אמר להו רבי יוחנן לרבנן חיותו לכבלאה חייב עבדי אמרו ליה דרפיה הכי על לבי מערתא תוא דתה

1 אי דינא. הוא שמסור ישלם: נתימן. מהאי מעשה דרב נחמן לשאר גרמי דנקין דעלמא:
 2 ואי דינא. הוא דקנסיה רב נחמן משום דרדיל היה חבר לא גמרינן מיניה הקנסא.
 3 שהריות של חבריו או נוסף ינו של חבריו לעז' דאע"ג דקמיה מנח ואין דהתיקו ניפר
 4 משלם: לא חזרו. לא היינו גמרי' מרדע מנספח: הדינע. ערב חילין בתרומה והדחית דמי
 5 והחילין דלא קום מהשתא אלא להחבר לבניה:
 6 להפסד מרובה. מטמא תרומה הפסד הרבה.
 7 הוא דתו לא חזק לאכילה מרדע הפסד מועט
 8 הוא דהא מודכן לבניהם ברמי תרומה אף
 9 הנספך (כרו) לא חזרו לא גמרינן נוסף אע"ג
 10 ההפסד מרובה מרדע מטמא והפסדן מועט
 11 לגבי נוסף: חזק וכן. כשנת עקרה צורך התה.
 12 דכין דבין עקרה להנהח קרע נמצא מעשה
 13 שנת מעשה עקרה כאין כאתר ולא אמרינן
 14 משעת עקרה חייב ממון ומתחייב בנפשו לא הרי
 15 עד שעת התלחין ותיבא נמי תבנתין וזו צורך
 16 ניסוף הוא ותשלומין ותיב מיתה דע"ז כאין
 17 כאתר: לבי אביוני. מקום נשא ונתן פד חייב
 18 הדעיל עימא במקום תורה פועמא. כלא אונס
 19 דרי ואפסי. ואי חילוף עמנו לבית המלה ח"מ
 20 דאם נשא ונתן פד חייב היכא דלא אוקמיהו:
 21 השברי פובכים על הממון מעיקרא ע"י האונס
 22 אלא חלף ונטל ונתן להם אבל הכא דאוקמיהו
 23 על הני קליה ואהדיא שעתא פטור בי אמטי תו
 24 דידו ונתן פד חייב. קשה חייב. ואע"ג דקאי
 25 עברם ע"ג הממון הואיל ונשא ונתן פד חייב
 26 בתרי עברי נראא. ערים מעד זה והעמיר מצד
 27 זה דאי לא ידבחי נהליה לא מיצי אמר
 28 למשקליה: שותא. מכמותה לרביס או לחיות
 29 לקועיה. לצארה שבר מפתרתה. תוא. תיה והוא
 30 שור הבר כדמתרגם (תריס יד) תוא ונמר
 31 תורבלא תור שור בלא מיה: אין מרחמין עליו
 32 ושפיר עבדת דקטלתיה פסיים מתבתא דיומא
 33 לרבנן. היה מחור ושונה להם מה שדרש רבי
 34 יוחנן אותו היום לפי שריל חכם גדול היה
 35 ולאחר ששמעו בולן מפי רבי חזר ומכונה
 36 ביה: בדרא קנא. שבע שרות תלמידים
 37 ושיבים לפניו וז' לפניו מה: בסיסרקי. תפיד
 38 בלע: מקדוה גביניה. גבות עיניו גדולים ומכסין
 39 עיניו פרישא שפתייה נקרה שפתו על ידי מכה
 הדרא

1 דילן אמי דילתן הוה. פי הקונטרס התורה היא של בני בבל וקשה בפרק לולב וערבא
2 (סוכה דף טו. ר"ש ור"א ד"א גבי וזו דקאמר ערבה יסוד נביאים הוא ושבתם
3 וחודו וחסדם ופרין מי איר ויחנן הכי והאיר ויחנן דילבון אמרי דילחון הוא ופרש
4 בקונטרס אלקמא לא שכתבה בגולה ומאי פירכא היא וכי מפני שהיו בעלי תורה אין יכול

5 לזכות שכתבה תורה ערבה ועוד בכמה דוכתי
6 אמר שכתבו חזרו וחסדם ולא פריך עלה הכי
7 ואור"ת בפיר"ח שלהלמדיו מבבל שהיו בגין
8 היה מרוב ודק דילבון אמרי רב כהנא שהיה
9 שלכם אמר שערבה דילחון הוא כלומר מנהג
10 של נביאים ופרין אמאי דקאמר התם לעיל
11 הסמינם שרבי ויחנן דאמר יסוד נביאים היא
12 הקאמר ר' ויחנן דילבון אמרי דילחון הוא ולשון
13 דילחון דשמו וכן מנהג נביאים ולא יסוד
14 נביאים וכן צ"ל בהמגשר (גישן ופי' רש דה ר"ח)
15 גבי ההיא דא"ר ויחנן דילבון אמר תואיל אקאנו
16 להתגרש בן שלתלמידיו מבבל היה אומר בן
17 רב כהנא ובקאנו פי' עם דלוחותיה רבו שהיה
18 חילק עם גילוי היה אומר בן ואן נראה ולומר
19 שבשעה שלמד רב כהנא לפני ר' ויחנן היה רבי
20 ויחנן ראש ושיבה בעוד שרבו חזקה היה בחיים
21 ועיין תוספות מנחות כ"ג ד"ה כ"ה

22 ואי' לאו אדעתא דההיא דאנו. ואע"ג דאמר
23 לעיל קאנו ונתן ביד חייב אורי' דהאנו
24 שומר שלדעת בן הפקרחה שיעל עצמו בו אם
25 יבוא גילוי אדעתא דכפא דכספא:
26 אי'ן לך פרוין שבויים גדול מנה. אע"ג דמשמע
27 דהוי אמרי מולא מפליג בדומבליג לעיל
28 מרמז הואיל ולא היה לו באותה שעה מה ליתן
29 להם חשיב פרוין שבויים:
30 והלה

31 פמריה א"ל אביי היא מציל עצמו כמזון חבירו הוא אלא אמר רב איניש
32 אמרי הוא אדעתא דידיה אהו ואי לא אדעתא דכספא אתו: ההוא אבא ברקא דיהה ספקוד
33 גביה ארנקא דפרוין שבויים סליקו גבוי עליהו שקלה יתבה גיהליהו אתא לקמיה דרבא
34 פמריה א"ל אביי והא מציל עצמו כמזון חבירו הוא א"ל אין לך פרוין שבויים גדול מנה:
35 ההוא גברא דאקדים ואסיק חמרא למברא קמי' דסליקו איניש במברא געי לאמבוגי אתא
36 ההוא גברא מלח ליה לחמרא דההוא גברא ושוייה לנהרא וטבע אתא לקמיה דרבא
37 פמריה אמר ליה אביי והא מציל עצמו כמזון חבירו הוא א"ל האי מעיקרא רודף היה
38 רבה למעמיה דאמר רבה רודף שהיה רודף אחר חבירו להורגו ושיבר את הכלים בין
39 של גרדף בין של כל אדם פטור שהרי מתחייב כגנפו וגרדף ששיבר את הכלים של
40 רודף פטור שלא יהא מזונו חביב גליו מגופו אבל של כל אדם חייב דאסור להחיל
41 עצמו כמזון חבירו ורודף שהיה רודף אחר רודף להחיל ושמר פלים בין של גרדף בין
42 של כל אדם פטור ולא מן הרין אלא שאם אי אתה אומר בן אין לך אדם שמיציל את
43 חבירו של הרודף: **מתני'** השתפה נרה אומר לו הרי ישלך לפניך: **גמ'** ת"ח הגזול שהיה
44 מחבירו והשתפה נרה חייב להעמיד ר' אלאמר אחר דברי ר' אלאמר וחכאי אומר לו הרי
45 ישלך לפניך במאי קא מפילגי ר"א דרש ריבוי ומיעוטי וכחש בעמיתו ריבוי בפקרדון מעיט

1 תרמי ליה ענבא. נחש גדול עשה עצמו בגלגל ומקחא פי המערה ונתן זבוב לתוך פיו
2 ואין אדם יבול ליכנס. פתח פיה. הרוחי פתרוך לחסיר ונבין מפרץ ונצלק פתח ליכנס. אי
3 מצית למבעי רחמי דתו יא שבכינא. אי אקשינא לך אולינא בהךך ואעמוד אצלך בבית
4 המדושש ואי לא הואיל וחליף שעתא. ואחרתושי נסיא חליף לך אלא עוד נפק שעתא

5 תרמי ליה ענבא א"ל ענבא ענבא פתח פומיה ויגנס
6 תרב אצל תלמוד ולא פתח ויגנס חבר אצל חבר ולא
7 פתח ויגנס תלמוד אצל הרב פתח ליה בעא רחמי
8 ואוקמיה א"ל אי תוה ודענא דדרביה דמר הכי לא
9 תלשלא דעתי השמא ליתי מר בהרין א"ל אי מצית
10 למבעי רחמי דתו לא שכיבנא אולינא ואי לא לא
11 אולינא הואיל וחליף שעתא חליף תימריה אוקמיה
12 שיליה כל ספיקא דנהו ליה ופשטינהו גיהליה היינו
13 דאמר ר' ויחנן דילבון אמרי דילחון היא: ההוא
14 דאחוי אמטכסא דר' אבא ותיב ר' אבהו ור' תינא
15 בר פפי ור' יצחק נפתח ותיב ר' אילעא דבירה סבור
16 להיביה מהא דתנן דן את הרין ויפה את החייב
17 ותיב את הופאי טימא את המחור וטירה את הפמא
18 מה שעשה עשוי ושלם מביטו א"ל ר' אילעא הכי
19 אמר רב והוא שנשא ונתן ביד אמרי ליה יל לגבי
20 דר"ש בן אליקים ורבי אלעזר בן פרז דרבינו דינא
21 דגרמי אול לגביהו חייבי' ממתני' אם מחמת הגזול
22 חייב להעמיד לו שדה אחר ואוקמינא דאחוי אחוי:
23 והוא גברא דנהו מפקוד ליה כפא דכספא סליקו
24 גבוי עליהו שקלה יתבה להו אתא לקמיה דרבא

25 פמריה א"ל אביי היא מציל עצמו כמזון חבירו הוא אלא אמר רב איניש
26 אמרי הוא אדעתא דידיה אהו ואי לא אדעתא דכספא אתו: ההוא אבא ברקא דיהה ספקוד
27 גביה ארנקא דפרוין שבויים סליקו גבוי עליהו שקלה יתבה גיהליהו אתא לקמיה דרבא
28 פמריה א"ל אביי והא מציל עצמו כמזון חבירו הוא א"ל אין לך פרוין שבויים גדול מנה:
29 ההוא גברא דאקדים ואסיק חמרא למברא קמי' דסליקו איניש במברא געי לאמבוגי אתא
30 ההוא גברא מלח ליה לחמרא דההוא גברא ושוייה לנהרא וטבע אתא לקמיה דרבא
31 פמריה אמר ליה אביי והא מציל עצמו כמזון חבירו הוא א"ל האי מעיקרא רודף היה
32 רבה למעמיה דאמר רבה רודף שהיה רודף אחר חבירו להורגו ושיבר את הכלים בין
33 של גרדף בין של כל אדם פטור שהרי מתחייב כגנפו וגרדף ששיבר את הכלים של
34 רודף פטור שלא יהא מזונו חביב גליו מגופו אבל של כל אדם חייב דאסור להחיל
35 עצמו כמזון חבירו ורודף שהיה רודף אחר רודף להחיל ושמר פלים בין של גרדף בין
36 של כל אדם פטור ולא מן הרין אלא שאם אי אתה אומר בן אין לך אדם שמיציל את
37 חבירו של הרודף: **מתני'** השתפה נרה אומר לו הרי ישלך לפניך: **גמ'** ת"ח הגזול שהיה
38 מחבירו והשתפה נרה חייב להעמיד ר' אלאמר אחר דברי ר' אלאמר וחכאי אומר לו הרי
39 ישלך לפניך במאי קא מפילגי ר"א דרש ריבוי ומיעוטי וכחש בעמיתו ריבוי בפקרדון מעיט
40 כל אשר ישבע גליו לשקר חור ורובה ריבה וימעיט ורובה ריבה הכל ומאי רבי רבי כל מילי ומאי מעיט מעיט שטרות ורגזן
41 דרש כללי ופרטי וכחש כלל בפקרדון פרט או מכל חור וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא פעין הפרט מה הפרט דבר
42 המושלמל וגופו ממון אף כל דבר המושלמל וגופו ממון יצאו פרקעות שאין משלמלין יצאו עבדים שהוקשו לפרקעות יצאו
43 שטרות שאע"פ שמשלמלין אין גופן ממון והדמניא הגזול את הפרה ושקפה נרה חייב להעמיד לו פרה דברי ר' אלעזר והקבצים
44 אומרים אומר לו הרי ישלך לפניך תרם במאי קמיפילגי אמר רב פפא התם כמאי עסקינן כגון שגול שדה מחבירו והיתה

בבא קמא. הגזול ומאכל – פרק עשירי דף קיח עמוד א – מתוך מהדורת 'אבן ישראל – (שטיינזולץ) קנה רש"י תוספות

1 **וְהִלָּח** אומר איני יודע. פי' אם הפקיד אצילי אבל איני יודע אם התחיתי לה חייב לכ"ע כמו
2 רישא דמתני' ולסיפא דמתני' הוא דמפנה לה במקור:
3 **רַב** נתחן ורבי יוחנן אמרי פטור. וקילי כרב נתחן בדריני ופרשי כמקורס דמשביעין אותו
4 שבעת היסת שאין יודע ולא עירף מאלו היה כופר לגמרי ונראה דסובר כמקורס

5 כלשונא קמא דרב נתחן ופרך שבעת הדרינין
6 (שבעת מ: ושם מנא. ור' זוטא) דארישא דקתני
7 התם קנה לי בדרך אין לך בדי' כלום פטור
8 קאמר רב נתחן ומשביעין אותו שבעת היסת
9 אבל איבא דמתני' לא אסיפא אמןא לי בדרך
10 ואיל הן למקח איל תהוה לי נתתי לך פטור
11 דדוקא סיפא דאיבא דררא דדמונא קאמר ר"נ
12 דמשביעין אותו שבעת היסת אבל ארישא לא
13 וכן נראה חלבה כלשון ר'אשון דלישנא קמא
14 סתמא דגמרא קאמר אבל לישנא בתרא רב
15 הדיבא הוא דמתני' לא ובפסי' דב"מ וף. ה. שם
16 דרי' אקו יבני הווא נקאמי מייתי נמי לישנא קמא
17 דר"נ אבל ר"ת אומר דמסקא אין לחייבו שבעת
18 הדיבא דליבא דררא דדמונא כון שיש ב'
19 לשונות ובפסי' דב"מ (שם) לא דזקא נקט
20 לישנא קמא דהא התם מיבא דררא דדמונא
21 דאיתו סהדי דאביל תרי מעידיה ושמי' ר"י
22 שר"ת ויהי מניח לדרינין לחיבי דהיא דליבא
23 דררא דדמונא קט שווא לא היה רוצה לזון כן
24 הדיבא דמודה שחיבי' לו אלא ששוען לו פרעמי
25 דא' ר"י ר"ת לחיבי' שבעת א"ג' דליבא עדים
26 כהתייא הודא'ה ויהי וכול לכפור בשעה ששען
27 שפרעמי' ואמר דחשיבי' שפיר דררא דדמונא
28 כמו ההיא דנתתי לך א"ג' דבהך הודא'ה יש
29 עדים ולפי פשט הלכה משמע דלמטא דמתני'
30 אסיפא חשיבי' לך דררא דדמונא משום דאיבא
31 עדים בהודא'ה שאיל אתמולו דך ואין וכול
32 עתה לכפור לך דאי נאון פי' מנו כן ולא
33 משביעין ליה הדיבא דליבא דררא דדמונא
34 ומיודו משמעתי ליה על תנאי שיהא שבמטא
35 אם הוא חייב ואינו מודה לה:
36 **שְׂפֵלָא** לדעת מנח נמי לא רידי. והא דאמר ר'
37 אלעזר לעיל בבבבוס (ו.י) הכל צריכין
38 דעת בעלים חוץ מהשבת אבדיא אין צ"ל דפליג
39 אהא אלא יש לפרש' הכל צריכין דעת בעלים
40 הדיבא דריני' לדעת חוץ מהשבת אבדיא שאין
41 צריכין אפי' חיי' לדעת שיעוד שפארו לה אותה
42 אבדיה

מאי
1 **אומר** רב **לדעת** מנחן פומר **שלא** לדעת
2 **אפי'** מנחן נמי לא צריך וכן קתני ומנחן את הצאן והוא שלימה ארישא אמר לדעת
3 מנחן פומר **שלא** לדעת צריך דעת וכן קתני ומנחן את הצאן והוא שלימה ארישא אמר רבא
4 צריך ומנחן את הצאן ארישא. והכי קתני הווב

5 טלה דהיינו ידע אתרי כן והחזירו חייב באחירתו
6 פומר שלא לדעת צריך לחזרו'. אם לא הודיעו אע"ג דמנחן חייב ומנחן את הצאן ויהי שלימה ארישא אמר לדעת מנחן
7 ובגיבתו ואם מנחן הווי' ארישא את הצאן לאחר חרקה טהור.

1 **פרה רבוצה** כו'. וזלן לא מקנה ותי' כפרקעוה ור"א דאמר שדה נגזלה קנה פרה עמה
2 והיבי לשלם דמטלטלין וקני' אבן קרקע ולרננן לא קנה שדה ולא פרה שבה. **מתני'**
3 **לא יחזור** לו במדבר. אם אין לו תובעו עין או כול לכופו לקבל חובו או פקדונו במדבר
4 ודלא מקום שימור הוא: על מנת לצאת למדבר. כסוד שאמר לו לזה על מנת שצא

5 למדבר ושם אומר לך לחכי פרוך פשיטא והא
6 מתנה בדריא בקבלו במדבר: **גמ'** ויתח
7 ליבעי אם דרעה מלוח רידי על געליהו: או
8 גיעת לאחוריה ויהי' קתם פתחיה לך.
9 ואשמעוהו תמן דאע"ג דלא תנאי גמור הוא
10 והא יא בעית קאמר אפי'ה כיון דרע דאידע נמי
11 והיה אפרי חייב. לשלם. פטור. ומיודו ישבע
12 כדאמר שאין יודע שחיב לו כלום דערף
13 שגמא מבר דהא יא ודח טעין ליה איל לך בדי'
14 כלום דח משביעין ליה שבעת היסת: קמא אבנ
15 ליה. ואיל ואלו גלתינה דיהו שבעת רבי: **לצאת** יד'
16 ששים. וכיון דקא מודי ודריא גזילה לא נפיק יד'
17 שמים עד דעביד השקבא אביל סיפא הואיל ולא
18 גזלן ידע ולא גזלן ידע ליבא שום טעם ברי לא
19 צריך למפיק יד' שמים אחרני נמי. דהדיבא דבא
20 לצאת יד' שמים אפילו מאן דפטר ליה מדיני
21 אדם מודה והדיבא דאיבא קמא שבעת רבי
22 הלכך רב דתני' דאביל דהיא ארישא כדלא תבע
23 הוא ואיבא קמא ברי דהא גזלן ידע גזילה
24 משמירא חייב בבא לצאת יד' שמים: **מתני'**
25 חייב באחירתו. דמכי נקב גסה ליה ברשותיה
26 והשקבא דרעבי' לא השקבא היא עד שמועד ולא
27 בעגליה: ומנחן את הצאן. אחר שהחזירו והיא
28 שלימה חרי' יש כאן דעת בעלים. **גמ'** לדעת
29 צריך דעת. אם הכירו הבעלים שנגנב מנחן טלה
30 צריך שיעודם בשחירתה ואי לא הודיע עין
31 אע"ג דמנחן את הצאן והיא שלימה עירי' חייב
32 באחירתה דכיון דרע הוא ליה גזילה מנודה
33 ובעינן השקבא מעליה: **שלא** לדעת. לא הכירו
34 בעלים קודם חרקה שהתא צאנם חסידה כלום
35 ולאחר חרקה מנחן את הצאן והיא שלימה פטור
36 מנחן. **אסיפא**. לא ידעו הבעלים ובגיבתו
37 ובחזרתו ומנחן את הצאן והיא שלימה פטור אבל
38 ידעו לא מנחן מנחן: **ושמואל** אבין לרעת בין
39 שלא לדעת מנחן פומר וכן קתני מנחן את הצאן
40 אבילה. כל ידעו בין שלא ידעו והכי משמע
41 מתני' הוגבב טלה ורישא כשהחזירה בה הבעלים
42 וידעו שנגנבה מנחן קאי דמקמי' סיפא לא ידעו
43 מפכל דרישא בידעו והחזירה ומת חייב
44 באחירתו וכן לא ידעו בגיבתו ובחזרתו נמי
45 חייב אבל מנחן את הצאן והיא שלימה פטור בין
46 רישא וידעו בין סיפא ולא ידעו: **וי' ויתן אוסר**
47 לדעת מנחן פומר **שלא** לדעת אפילו מנחן אין
48 צריך ומנחן את הצאן ארישא. והכי קתני הווב
49 טלה דהיינו ידע אתרי כן והחזירו חייב באחירתו
50 פומר שלא לדעת צריך לחזרו'. אם לא הודיעו אע"ג דמנחן חייב ומנחן את הצאן ויהי שלימה ארישא אמר לדעת מנחן
51 ובגיבתו ואם מנחן הווי' ארישא את הצאן לאחר חרקה טהור.

לאו כפולע פליגי דברייתא שפירשתי וחדש הבעלים גניבתו וקאמר רבי ישמעאל מנן פטר שגזם עשוי למשמש בכיסו ומהו היא שלמה טסור וכשמואל דאמר לדעת מנן פטר ור"ע כרב דאמר לדעת צריך דעת. כפולה פליגי שלא לדעת ולכפולתא דרב חסדא ור' יוחנן. דרבי ישמעאל דאמר למקום שנגב חזיר כרבי יוחנן דאמר שלא לדעת אפילו מנן לא צריך ור"ע כרב חסדא דאמר שלא לדעת צריך דעת: ה"א א"ר יבד משפיה דרבא בגזב מרישת בעלים וכו' פליגי. דמרישת לא ברב חסדא כדמצינן בטעמא שמושם אנקשא ניגרי ברייתא והכא בשומר שנגב מרשות עצמו עסקין וקעי למפטר נפשיה מן הבעלים בטענת וגיבה או אבידה וכו' כרב חסדא דאמר שלא מדעת צריך דעת ר"ע כרי. כיון שנשעשע גזב בלקחה שמירתו דתו לא מהימן להו לבעלים דתא ה"ל גזב בעל דעת צריך שאל את אחרון קנא לדעת שומר וקא אפוד יודע בחזירתו ורבי ישמעאל כרי. גזיין הוא שומר עליו וסגי בעדת דיריהו והכליע לו בחזבונו. לאחר זמן לקח המטע

מקח וכשלקח לו דמים חסוף עליהם מעות והגזילה והכליע בחשבון שהקנה בזה לומר ורי גדולתך יצא אדם עשוי למשמש. ולמנות כמה בכיסו וזה מצינו מנה אחריו ומקא יומר ממיס הפקח ודברי שסתוריו לו גזולתה. לית ליה ר"י יצחק. ואימא מנן. האי דתניי לא יצא דמני גזלן וקא לדיה ונגזל הלך אימא למיטר ודחשילוי זה לחיבתו וכל מנאן וקא. דתניי יצא דעני ורמא לכסיה ורמא ובין דאית לן דר' יצחק מנן פטר. אית ליה ווי אחרני בכסיה. ולא ידע בנות. מתניי אין לוקחין מן הרועים. ואימא לוקחין מן הרועים. ואימא למיטר ששא גזב מנאנו של בעל הבית המסור להם צמר ביהודה ושלחן בגליל. וי אחרני מלאכת הדשים ותן עצמן עשות ומבזרז לדעת בעליהן והא ונגלים. הרועים בשרון ברובתה לעיל של מאתר שומרוין בפרקתא אל גזבים ל"א שרון שם מקום ומקום גידול גזלים הוא ולוקחין גזלים בולג ומגדלין אותו ושלחן זה לשון זה עיקר דתניי מבנות בפרק כל קרובות (דף פז) אילים שמוכא ביהושע מחרון גזלים משרון גמ' ולא תלושין. שחלש החמר של החל מעט מעט: תפוסין. גזרים תפוסין יאי נמי גזב קרובו בשנייה חלב וגיעה בפרדי. דאין דרד בעלים לילך שם ולשלים והרועה נשלח אבל לא כשוכה שדרך לתביא בעל הבית ארבע אופים צאן. שחסרון ניכר בערד ואין יכול לישמע ולומר וקא ברקשה ביינות לוקחין מהן שרדי בעל הבית יודע

מנינים: פריש. מבין ארבע מתוך תפש. אם לא היה לו בערד אלא תפש צאן ומכר מהן ארבע מתוך ליקח דכולי האי לא גזב מדבר מועט: בברייתא. בריאות צינ בעל הבית ממד עליהן ותרזיש בשלש: בחושתי. אין חשבות לו ואין ענין עליהם לסיכר אין מרגיש כלומר אין יודע בשמורתם: ארישא קא. ארבע. חמוש דשרי ת"ק אפיסא. שתי צאן דקאמר ת"ק מדקאמר

מאי"ט בלמקא טעמא דכוליה ניקא דעירוף להו לדעת משלא לדעת ועוד מתניי ניקא לתרזי כותמיהו טפי הואיל ואנקשא גרי ברייתא וזמי אמר רבא הכי והאמר רבא האי מאן דתנייה לתבריה דאנפא אימרא מערדא דרית והקא ביה קלא ושרייה ולא ידע אי תרריה אי לא תרריה ומת או נגב חייב באחריותו מאי לאו אע"ג דמני לא דלא מני וזמי אמר רב הכי והאמר רב החזיר לעדר שבמדבר יצא אמר רב חנן בר אבא מודה רב בריקושתא לימא פתחאי תגונב מלה מן העדר וסלע מן תפיס למקום שנגב וחייר דברי רבי ישמעאל ר"ע אומר צריך דעת

בעלים ככרית דכולי עלמא אית להו דרבי יצחק דאמר רבי יצחק אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה מאי לאו כסלע לדעת וכפולתא דרב ר' ישמעאל (לא) כפולה שלא לדעת וכפולתא דרב חסדא ור' יוחנן אמר רב יבד משפיה דרבא בשומר שנגב מרשות בעלים כ"ע לא פליגי דרב חסדא והכא בשומר שנגב מרשותו שחזיר למקום שנגב קמפלגי ר"ע סבר פלגיה לו שמירתו ור' ישמעאל סבר לא פלגיה לו שמירתו לימא מנן פומר תנאי היא דתניי הגזול את חבורו והכליע לו בחשבון תני חרא יצא ותניי אידך לא יצא ככרית דכ"ע אית להו דר' יצחק דאמר אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה וישעה מאי לאו קמפלגי דמ"ד יצא סבר מנן פומר וזמאן דאמר לא יצא סבר מנן אינו פומר אמר

אי סבידא לן כר' יצחק כ"ע לא פליגי דמנן פומר אלא ברדבי יצחק קמפלגי מר אית ליה דר' יצחק ובר לית ליה דר' יצחק ואי בעית אימא דכ"ע אית להו דר' יצחק ולא קשא את דמני ורמא ליה בכסיה האי דמני ורמא לדיה ואיפיעית אימא אבי ואידו דמני ורמא בכסיה האי דותי ליה וזוי אחרני בכסיה האי דלית ליה וזוי אחרני בכסיה: מתניי

אין לוקחין מן הרועים צמר וחלב וגדיים ולא משוואי פירות עצים ופירות אבל לוקחין מן הנשים כלי צמר ביהודה וכל פשתן בגליל ונגלים בשרון ובין שאמרו לתטמון אסור ולוקחין ביצים ותרנגולין מפל מקום: גמ' ת"י אין לוקחין מן הרועים לא עזים ולא גדיים ולא גזיין ולא תלושין של צמר אבל לוקחין מהן תפורין מפני שהן שלמה ולוקחין מהן חלב וגיבה במדבר ולא ביישוב ולוקחין מהן ד' ר' א' ד' ר' ור' גזיין אבל לא שמי צאן ולא שמי גזיין ר"י אומר ביינות לוקחין מהן מדבריות אין לוקחין מהן כללו של דבר כל שהרועה

מוכר ובעל הבית מרגיש בו לוקחין מהן אין מרגיש בו אין לוקחין מהן אמר מר לוקחין מהן ד' ר' צאן ד' ר' גזיין הישוא י"ש לומר ארבעה ונגזין חמשה מיפיעא א"ר חסדא ארבעה מתוך חמשה ואימא דאמרי א"ר חסדא ארבעה מעדר קמן וחמש מעדר גדול הא גיפא קשא אחרת ד' ר' צאן ד' ר' גזיין ד' ר' א' אין אבל שלש לא אימא אבל לא שמי צאן הא שלש ונגזין לא קשא הא בכריתא א"ר ארישא קאי ולהוהארא או חלמא אפיסא קאי

מדבריות אין לוקחין מהן: ר"י ארבעה א"ר ארישא קאי ולהוהארא או חלמא אפיסא קאי ולקלא ארישא קאי ולהוהארא דאמר לוקחין מהן ארבעה וחמשה צאן הני מילי ביינות אבל מדבריות אפילו ארבעה וחמשה לא או דלמא אפיסא קאי ולקלא דאמר אבל לא שמי צאן ולא שמי גזיין הני מילי מדבריות אבל ביינות שתיים נמי לוקחין ת"ש דתניי ר"י אומר

לוקחין ביינות מהן ואין לוקחין מהן מדבריות ובכל מקום לוקחין מהן ארבעה וחמשה צאן מדקאמר

מנינים: פריש. מבין ארבע מתוך תפש. אם לא היה לו בערד אלא תפש צאן ומכר מהן ארבע מתוך ליקח דכולי האי לא גזב מדבר מועט: בברייתא. בריאות צינ בעל הבית ממד עליהן ותרזיש בשלש: בחושתי. אין חשבות לו ואין ענין עליהם לסיכר אין מרגיש כלומר אין יודע בשמורתם: ארישא קא. ארבע. חמוש דשרי ת"ק אפיסא. שתי צאן דקאמר ת"ק מדקאמר

בבא קמא. הגזול ומאכלי – פרק עשירי דף קיש עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
קנט
 תוספות

34 הנגול (דלא יתיב דמי). המקום דהכי נזח וזה לא יהו רוצה למכור. אבל לא ינותו ושמיים
 35 וקלותו. שדרך האיש למוכרו ואין עושה את אשתו שלוח לכו ושואג נגבחו במעלה
 36 כפה. צעין ואין הבעל מקפיד. והפדיון. כעלי בית הכר שנתקין נון בשמן לזקחין מן
 37 נשיהם וזיתים ועמין ממדה כלומר דרך מכירה פתחא דרך ודרך מרובה דראי זכילה לנוגט
 38 כל זאת ולעשות ביצנתא אבל לא במעוט
 39 דנגבחו ויכולה לעשות ביצנתא ולא ירישי
 40 בעלה ל"א מונעת במעטן שנתקן מן המעטן
 41 ואין דרך למוכרו כה גלילי העליון. שהשמן שם
 42 ביוקר ומקפיד על דבר מונעת. רבינא. גבאי צדקה
 43 היה ככלי שרשוחות ודכו ושירי. עמידוי לבני
 44 מחווא. עשירים הם. מתני' תבובס מוציא
 45 מנכר צמר דבר מונע על ידי שטיפה ואין
 46 הבע"ה מקפיד וזמן הדין נון שלו ומקפיד לא דמי
 47 קפידאי: שהפדיון מוציא. ע"י המצרים שקורין
 48 קרוניש: סורק. מילוניש כף שם האומנת על
 49 שם שזואה מרוק בקוביא בעין מסרק. על בעל
 50 הבית. שדבר חשוב הוא ולא מחול: תבובס נטל
 51 חושין ממוין אחר בסוף הגמר והבובס נתקן
 52 ומתוך הגמר המיפחיה ואם היה חמוש שחיה.
 53 שארנו כנגד לבן רשאי לטול הכל לפי
 54 שהשחרר מנחה את הלבן: החיים ששירי נון
 55 החום כדי לתפור בו. ובגמרא מקרש שיעור
 56 תפירה: ח"ו ופסילת שהוא ג' על ג' דקייט
 57 שהושא את תפירתו וקבעה מתקנת מלילת קטנה
 58 שלש אצבעות על שלש אצבעות דרי אלו לפי
 59 בעה"ב: מעצה. ידליריי בלעז" קטנה ומחליק
 60 בה את התפרים ומשפאן שהוא משהו דקון וכן
 61 מבייש בלעז: כבישיל. קרום ומפיל שפאין ספק
 62 אצל בעל הבית. שכיר וזם: נכרות. אפי' דק לפי
 63 היוצא מנסת המקדש שהיא דק מאד של בעל
 64 הבית ורישא בקבלו נקיבל לננות הבית בדמים
 65 קובעים: ואלא
 66

1 **מקראם בכל מקום.** לזקחין בארבעה חומשה אלקא האי דקמפליג בין ביהות למדריית
 2 אשתו נאן פליג ולקולא קאי בשבתא. תבילי ומרות. שומר שקרו הוא נוטל במעט ואין
 3 לו חלק בעצים אבל אריס חולק במדות ובעצים וזכין: ותבירינן. מאונס גדולים ומותרין
 4 פירות מושקל כדרך התורים דרין דמוכרין פתחא לא ונגבוס: ח"ו. ממונו משלו בלא
 5 גזילה והולכן דאי הורבו נתקנו מקנה: אפילו
 6 מיעוט משלו. תלינן ואמרין האי מיד דהויב
 7 ליה מדריתא הוא: אריס: שם אנשי: יריא. שמש
 8 דרנן: חמיר גמולו. לוקחין לו כפרק שני דע"ז
 9 (רף כו) דמותר לאבד גופו בדים דקנתה המיעין
 10 והמסורות מוריון אותו לטור ולא מעלין: ספור.
 11 מלישן המוסר ממון תבירי לאנשי: תקיל ותיב
 12 לרב חסדא: תקיל ושיקלי. לאנשיה פתחא
 13 בחלוקה ואינו מותר מוליק כלום לשון אחר
 14 מזהה היה נוטל ודרך שאר האריסין לטול
 15 שלש: (קרא אנפשיה) ח"ו רב חסדא צדיק והאריס
 16 חוטא ונצפן הוא: ח"ו רב חסדא דסלקו ונטל חלקו:
 17 כי ישל אלוה נפשו. משליך הקב"ה נשמתו
 18 ומאבד ממנו נשמה אחת: אל תהי לך די דל
 19 הוא. אע"פ שיל הוא ואין לו מה לטול: אל
 20 תרמא עני בשער. מעשר עני ולקט שכחה ופאה
 21 המתחלקין בשערי אל תרכארו בה: וקבע את
 22 קובעייהם נפש. נוטל נפש גזוליהם: בעלים
 23 דהשתא. גזלן שעשעו בעשוי בעלים למנוח
 24 ואכל קצידו ולחמה. ודומה לך באוכל בדרך
 25 ובתורתו לפי שאין ק"ש טוב במה לפתכם: מספס
 26 בני יהודה. מגול שעשו מעלה אני עליהם כאילו
 27 שפכו דם נקי: חמיר המנועם. כדמפרש לקמן
 28 שהמתין בהונו שיהיו מספסיים מים וקוזן
 29 לגבעתים שהבעותים היו משמשין למזבח
 30 חוטבי עצים ושואבין מים ומעלה עליהם כאילו
 31 המית הבעות: ואכל נפש בניו ובתיהו לאו. הא
 32 מאת נפש בעליו יקח לא נפקא לן אלא נפש
 33 הגזול אבל בניו ובתיהו לא ננעש גזלן אנפש בני

25 הכתיב נפש בעליו יקח מאי בעליו דהשתא ואידך נמי הכתיב וקבע את קובעייהם נפש מה מעטם קאמר מה מעטם וקבע
 26 את קובעייהם משום דקבעי נפש א"ר יוחנן כל הגזול את תבירו שוה פרוסה פאילו נוטל נשמתו ממונו שצמאר בן ארחות כל
 27 בוצע בצע את נפש בעליו יקח ואומר ואכל קצידו ולחמו דבניו ובתיהו ואומר מחמם בני יהודה אשר שפכו דם נקי פארצם
 28 ואומר אל שאלו ואל בית הרמים על אשר המית את הנכבועים מאי ואומר וכו' נפש דידיה אבל נפש בניו ובתיהו לא ת"ש
 29 (בארצכם) [בארצם] וכ"ת הני מילי היאב דלא יתיב דמי אבל היאב דיהיב דמי לא ת"ש מחמם בני יהודה אשר שפכו דם נקי
 30 הנכבועים וכו' כיצתו שיהיה שאלו את הנכבועים אלא במוטו שחרג נוב עיר הכנענים שהיו משפיקין לתן מים וקוזן מעלה
 31 עליו הכתוב פאילו הנינו: אבל לזקחין מן הנשים: ת"ר לזקחין מן הנשים כלי צמר ביהודה וכלי ששמן בגליל אבל לא ינותו
 32 ושמיים וקלותו ולא מן העקבים ולא מן התינוקות אבא שאלו אומר מוכרת אישה פארבעה ותמישה דיני כדי לעשות כפה
 33 לראשה וכו'ן שאמרו להקמין אסור גבאי צדקה לזקחין מן דבר מונע אבל לא דבר מרובה והפדיון לזקחין מן ותיים במדידה
 34 ושמן במדידה אבל לא ותיים במעוטן ושמן במעוטן רשב"ג אומר לזקחין מנשים ותיים במועד בגלילי העליון שפעמים אדם בוש
 35 למכור על פתח ביתו ונתון לאשתו ומוכרת רבינא איקלע לבי מחווא אתו נשי דבי מחווא רמו קמיה פכלי ושירי קבלי מנייהו
 36 א"ל רבה תוספאה לרבינא והנהיג גבאי צדקה מקבלין מן דבר מונע אבל לא דבר מרובה א"ל הני לבני מחווא דבר מונע
 37 ניהוה: מתני' מוכין שהבובס מוציא הרי אלו שלו והפורק מוציא הרי אלו שלו כפובס נוטל ג' חושין והן שלו יתר
 38 מוכן הרי אלו של בעה"ב אם היה שחור ע"ג הלבן נוטל את הכל והן שלו החיים ששירי את החוט כדי לתפור בו וימולת
 39 שהיא ג' על ג' הרי אלו של בעה"ב מה שהחרש מוציא במעמד הרי אלו שלו ובכשיל של פעל הבית ואם היה עושה אצל
 40 בעה"ב אף התפרים של בעה"ב: גמ' ת"ר לזקחין מוכין מן תבובס מפני שהן שלו תבובס נוטל שני חושין העליונים והן שלו
 41

1 ולא ימיל בו יותר מ' חזין. דרך הרקוקים לתת לולאת של טוי במחט לאורכו של בגד
2 ושמתוהו ברוך כשהוא נסרק והבטו בקולות ובשנגור ובלטין אותו מקום הלולאות
3 שמתקוה שם משוח אותו ונטל אותו הקרועים לצמצו כדארמ לקמן ואשמועינהו תנא שלא
4 יתערב לית לולאות בחוקה כדי שלא יבול למתוהו יותר מדאי אלא ג' חזין ופי' יצ'
5 בלעו ג' הפרדות במחטו. וישעורו: מקום הבליטות
6 שמתקוה שם נוטל במספרים אפילו עד שבת. 1
7 לישול ממנו רצונות רחבות קטנה אפי' יסין.
8 שנים. וליקא. טלית העשקה ליל כול ובשדוא
9 סורק לשתינו נוחה ליפקדו מרה: סרבלא. עשו
10 לכבוד ולתי ובשדוא סורק לשתינו נאה יותר:
11 גילמא שפירשו לארבו. כדפרישהו לעיל: התי'נא
12 אינו נראה אלא שר ראשיה התלוין לבר משוח
13 ולרחבו ל' ראשיה התלוין: ח' אמטווי ואיתו
14 חד או דלקא אמטווי ואיתו תרי. מנה תופר
15 אונן חולדין ולהביא המחט בבגד קודם
16 שישפוך כל החט וקא מבעיא ליה הך ג' חזין
17 דקנתי מי שחיבא חולקה והובאה חד דהו לוד
18 ג' חולקה וג' הובאות א"ד חולקה והובאה תרי
19 חסיב ליה אריין. דרך הגרדי להניח צמר בקנה
20 של ערב כדי שלא יצא הערב מן הקנה לכאן
21 ולכאן והוא של בשדוב גרין. ליעי'ר' פקעיות.
22 לודיעיה: פוגקין. טריידיש שעשין לידעוהו
23 התארגנות ממנו. וקא עושין לוד קנה בדרך
24 הגרדי כך מעשה. כלומר אפילו ממנו
25 בצבעים הרבה אע"פ שרילים לרוב שנגב
26 העמר מן בגדים שארג לוקחין מנה דקנינהו
27 בשניה: טווי אריין. והיינו אריין דקנינהו לא קוח
28 אם טלאן הגרדי לוקחין דקנינהו בשניה: ארגו
29 מבעי. ח"ה אל טווי קודם לארגו תיב. ששוח
30 שרמיש דלא קוואן קודם לכן אלוות.
31 כשומביאין לו בגד לצבעו חזרן ממנו מעט לפני
32 בעליו לידע אם יקלוט את הצבע ותעמים
33 שמעבבו אצלו ושכחו בעלים: דוקמאות
34 שמביאין לו הבעלים צמר לצבעו ומביא עמו
35 מעט צמר צבוע ואומר קוד צבע ליה תלוש
36 צמי. שתלש מן הגיזן הצמר מעט מעט: אבל
37 לוקחין פטנו בגי צבוע. דבנה שילם לא נגב ואי

1 ולא ימיל בו יותר משלשה חובין ולא יסרוק הבגד
2 לשתינו אלא לערבו ומשורוהו לארבו אבל לא לרחבו
3 ואם פא להשוותו עד ספח רשאי אמר מר שני חובין
4 והאנן תנן שלש לא קשיא הא באלוימו והא בקמטוי:
5 ולא יסרוק הבגד לשתינו אלא לערבו והתניא איפכא
6 לא קשיא הא בגלמיא הא בסרבלא: ולא ימיל בו יותר
7 משלשה חובין בעי רבי ירמיה אמטווי ואיתו חד או
8 דלקא אמטווי ואיתו תרי תיקו: ומשורוהו לארבו אבל
9 לא לרחבו והתניא איפכא לא קשיא הא בגלמיא הא
10 בדמויני ת"ר אין לוקחין מן הסורק מוכין מפני שאינו
11 שלו ובקמס שפנהו להיות שלו לוקחין ובכל מקום
12 לוקחין מהן פר מלא מוכין וכסת מלאה מוכין מאי
13 מעבא קננהו בשנינו ת"ר אין לוקחין מגרדי לא אריין
14 ולא גרין ולא פוגקין ולא שיירי פקעות אבל לוקחין
15 מהן בגד מנומר ערב ושתי טווי וארגו אמרי השתא
16 טווי שקלי ארגו מבעיא מאי ארגו תיבי ת"ר אין
17 לוקחין מן הצבע לא אוחות ולא דוגמות ולא תלושים
18 של צמר אבל לוקחין מהן בגד צבוע טווי בגדים
19 השתא טווי שקול בגדים מבעיא מאי בגדים נמטי
20 ת"ר הנותן עורות לעבדן הקצועין והתלושין תרי אלו
21 של בעל תבית והעולה ומשטף במים תרי אלו שלו:
22 אם היה שחור [כו]: א"ר יהודה קצרא שמייה וקצרא
23 שקול ליה אמר רב יהודה הכל עולין למנן תבילת
24 ויצחק ליה קביר עליהו: תחיש ששייר (מן) [את]
25 החוט כו': וכמה לחפור אמר רב אפי מלא מחט חזין
26 למחט איפעיא להו מלא מחט וחזין למחט פמלא מחט או דלקא מלא מחט וחזין למחט

38 נמי נגבו קנייה בשניה: טווי וקצרי. והך דוגמאות ששואן או עשה מהן בגדים לחזקתו:
39 השתא טווי שקלין בגדים מבעיא. הא אין בגדים איבי טוואן נמטי. לברין פליטריש
40 בלעז ואין קוטי שתי: הקצועין. ורביה'ר'ש בלעזו שמקצע מן העור סביב והתלושין. צמר
41 התלוש מן העור צמר העולה מן שפת תפי'ם שלו. דרך מנועט הוא ואפקור מפקר ליה
42 קצרא שמייה וקצרא שקול ליה. תבוסב נקרא
43 קצרי בלשון ארמי וקצרא שדוא מקצר מן הבגד
44 איהו שקול ליה ורדיה הוא: ככל עולין למנן
45 תבילת. אותו שלשה חובין אם לא קצין תבוסב
46 עולין למדת מלא קשר גדול שצריך להרחיק
47 את תכלת של ציצית משפת הבגד במסכת
48 מנחות (דף מב). קביר עליהו. ונטלן: כלא
49 הפתח. מלא אורך הפתח: וחזין לפתח. שקל זמן
50 שאין מן החוט אלא מלא תבוסב מצומצם אין
51 יבול לתחובו בבגד: כדריקא גרסין ומטילת
52 שהיא פותחה מג' על ג': לסיבתא. חבין
53 שפרשנו למעלה: פחות מבאן למאי חזי. הא
54 אין יכול להפוך הפתח ולתחובו: מנייה. שיריה
55 בלעז וסבין והוא שיש בו פנימות הרבה וקוצצת
56 מרה: תפסק בקצרה. פסקי עצים שהעין ארוך
57 פוסקת: פקרת. טרידיא והויא משם דק בעפה
58 רהיני. פליציא: והנךר בקצרה. דק דק שהיא
59 משרת במקום חך דק בעפה. חי הוא דאיפא.
60 ורביה'ר'ש והמשרת שפאי נסין: ספתרי' אמני'ם
61 מרביע אותן ומחליק אותן: מפסני אילנות: כישש
62 ברוך ענפים יותר מדאי קוצין אחת מנביטתם
63 והיינו פיסוג לשון דילוג והרבהו: ניקוף. שיקף
64 בדיקא כמו נקף סככי בדרך: סככי וישיעו. חי
65 הינא. סנה ונכשש ורעים. נוטלים ירקות
66 מביניהם: ועודי' יקות. כשהן תבופות יותר
67 מדאי נוטל אחת מנביטתם כדי שהיא מקום
68 לתרוב והלפתשי: חזי. שחל של תבואה וסין
69 ושערין בעדן ירק קתא מחסא. מקום תבואה
70 הוא וצריכן למרעה טוב

הדרן עלך הגזול בתרא וסליקא לה מסכת בבא קמא

27 משהו ת"ש דתניא תחיש ששייר את החוט פחות מבדי לחפור בו ומטילת שהיא פחותה משלש על שלש בומן שבעל הבית מקפיד
28 עליהן תרי אלו של בעל תבית אין בעל תבית מקפיד עליהן תרי אלו שלו או אמרת בשלמא מלא מחט וחזין למחט פמלא מחט
29 פחות מבאן חזי לסיבתא אלא אי אמרת מלא מחט וחזין למחט פחות מבאן למאי חזי אלא ש"מ מלא מחט וחזין למחט
30 פמלא מחט שמעו מניה: מה שחתרש כו': ורמינהו מה שחתרש מוציא במעצד והתפסק במגורה תרי אלו של בעל תבית ותוצא
31 מתחת מקדח וזמחת רהימי ותננהו במגורה תרי אלו שלו אמר רבא באתרא דתנא דידן איפא תרמי חציני לרביה קרי לה בשיל
32 ולומרתי קרי לה מעצד באתרא דתנא ברא חד הוא דאיפא וקרו לה מעצד: ואם היה עושה אצל כו': ת"ר מסתתרי אגנים אין בהם
33 בשלם גזל מפסני אילנות מפסני אגנים מפסני חזי מנפשי ורעים ועודי' יקות בומן שבעה"ב מקפיד עליהם יש בהן משום גזל אין
34 מעט תבית מקפיד עליהן תרי אלו שלו א"ר יהודה משהו חזין אין בהם משום גזל באתרא דקפרי. יש בהן משום גזל אמר רביא
35 וקתא מחסא אתרא דקפרי הוא:

הדרן עלך הגזול בתרא וסליקא לה מסכת בבא קמא

שנים אווזין בטלית. איידי דאייך בתהול בתרא (ביק דף קט) מחלוקת נסורת נגד בעל
הבית דקתני במעמד וריי אלו שור לבושיל תרי אלו כל בעל הבית תנין תבא נמי
דיני תלויות ואע"ג דבתרי מסכתא אין סוד למעשה ואיבא מירי בולה תנין לאו תרין
מסכתא הוא הימ לענין מחלוקת ואח"כ סתם ליל שרבי לא יהיה לומר מסדר אלא כמז
שדיו תפיצם התלמידים אכל בשתריים על
הסדר תבירן ויריך בכל מסכתא טעם לחצי
נשנית אחר שלפניה כדריק ברש מסכת
שבעות (דף ב.) מביי תנא מנמנת שקליק בו וכן
בסוטה דף ב.א.

וְחִלּוּקוֹ.

דאמר כל דאמר גבר פירק חוקת
הביתם (כ"ב דף ק"ו) וי"ל דארווחן שאני
דחשיב כאילו כל אחד יש לו בה בודאי חצי
דאנן סודי דנאי תפיס האי דידיה הוא וכן
בנהנה שלישי דמדמי בנגרר לטילת חשיב שהוא
שנהקדר תופס בחוקת שניהם כאילו הם עצמם
מתוקים בו לכך משני דתקום דאי דתו מניחה
הוא ואין החלוקה יבולה להיות אמת ולכך יתא
מונח אצל טילת דאיבא למייר דתרייהו הוא
ליחשו וכן שנים אדריקם בשטר דמדמי לקנן דף
(א.) למתני שמוש דשניהם אדריקם בו דתחלוש
יבולה להיות אמת דאפשר שפרט לו חצי
במקנה אין דרך שיקנה לו חצי אחר שזוא כד
בתירו אכל בארבא אע"ג דאפשר שהיו של
שניהם כיון דאין מתוקים בו דיי דבא כל דאלים
נגר ולסומכוס אע"ג דאין מתוקים בו ואין
החלוקה יבולה להיות אמת היבא דאיבא דררא
דמונאן פירוש שבאל טעמיה שיהיה שם ספק לבית
דון לחלוק.

וְהוּא טלית רביע. וא"ת היא נאמן דחציו שלו מני
דבא כמי אגר בולה שלי בדאמר'י נמי
(למקן דף ח.) האי מינו נושה לפטור משבעה אי
לא משום דאיצטורי קמטרים ומפרש ריב"ם
דמינו להוציא לא אמרי דבחציו השני מתוקין לו
כמו לו והתויה דחוקת הבית (כ"ב דף ק"ו) ושם
דגדון ולחשו ליה לרבה אין שקרא ויפא הוא
מירושו שקרא מעילא תנה לן כדרי דאבד הימניה
רבה להוציא במינו דאי כמי אגר שקרא מעילא
הוא תתם היינו טעמא משום דאפי' תוה שיתק
רק שלא היה מודה שהוא מוזהר היה נאמן כי
התחיתה היתה נפרת לעומדים שם ורב יוסף
אית ליה אפרו מנו לא תנין בין ששענה
ראשונה שהוא טוען כהאי שקרא הוא שקר ואין
אמת מינו אלא דיבא ששענה ראשונה היא
אמת מינו שהיה טוען אחרת ולכך אית מינו
אפילו לחיוב כגון בעבידא מקריא ואת ותיבא
דאין ספק מוציא מידו דתרי דקואמר בולה שלי
יש לו בודאי חציה והואמר חציה שלי ספק אם
יש לו בה כלום בדאמרין בפרק תהולץ (יבמות
דף ל"ח) ספק שבא אלו לחוק גבסי סבא ספק
אמר את ברא דידי ויתן לך ולא מידו היה ליה

שנים אווזין בטלית. דוקא אווזין דשניהם מתוקים בה ואין להם כח זה יותר מזה
שאילו היתה בה אחד לבדו הוי איך המוציא מחבירו ועליו לביא ראיה
בעדים שדאי שלו ואינו נאמן זה לישול בשבעות זה אישיר בולה שלי. בנגרר מפרש
למאי תנא תרתי: זה ישבע מפרש בנגרר (דף ט.) שבעות זו לפיה שאין לו בה פחות
מחציה. בנגרר (דף ט.) מפי אמאי תקון בי ראי
לישנא בהך שבעות: וזה אישיר חציה שלי. מודה
הוא שהחצי של חבירו ואין דנין אלא על חציה
הלקך זה האומר בולה שלי ישבע כי במשפט
הראשון מה שדן דנין עליו שבעות שניהם שאין
לכל אחד בו פחות מחציו ונטל כל אחד חציו:
היו שנים רובין כו'. לאשמעינן אהא דרובכ
למנהיג שניהם שוין קלות במהם מן התקפה:
בזמן שהן מודין. בנגרר (דף ט.) מפרש ורובאני
אשמעינן דהמנהיג מציא לחבירו קנה חברי:
גמ' ראתיה. קודם שהנהגת אנתה בראי
קני. מדקתני ויחלוש: תנא בולה שלי. בחוקה
גמורה שהנהגתי תחילה ואנתה תפסת מניד
משוכותי בה והואמר רבנא: בבבא קמא בתהול
ומביא: ומציאתה דאתא ליהיב משפט ואפי'
הכי אית ולא עבר כובכים ולא תמאי בי מינע
ריתקאן עבר כובכים היבא דלא אתא ליה לרדיה
דשקרא לא מתייב למתוח עלה ולאדחיה
אבל אתא ליהיב מתייב לתחיה דאכידתו
אסורה תנא לישנא בעלמא נסמ. אי לא נדר
תנא בולה שלי תוה אמנא מאי מצאתיה דקתני
תנא לשון בני אדם תנא במשנתה ולא לשון
מקרא ותרבה בני אדם קרין לו מציאה משנת
ראיה: **קתני** בעלמא מציאתיה. כמי ששענו
שהמונא מציאה קתא תוה אמנא דמציאה
קני לה משנת רבא דאשמעינן שום תנא
כדי קני לה אלא בולב דנהגה ליה: אשמעינן תבא
משנתה ויתיר: והא זה וזה קנה. גבי מצאתיה
תנא זה אומר וגבי בולה שלי קתני זה אומר
ואי חזא הוא הכי אפי' עלה למתני זה אומר
מצאתיה וכלהו בעלמא שפיק וספק:
פלוג דדוקא מקח וממכר הוא דאמרין: ויחלוש
בשבעה דאיבא למייר שניהם קתא ולשניהם
נתיקרה המוכר אבל זה אומר אי איתיהו ויה
אומר אני ארתיה לא יחלוש דודאי חד מנייהו
רמאי הוא ותתא מנחת עד שיבא אליהו
דמורה

**אוּוּזִין בְּטִלִית הוּא אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהּ וְהוּא אוֹמֵר אֲנִי
מְצָאתִיהּ וְהוּא אוֹמֵר בּוֹלֵה שְׁלִי וְהוּא אוֹמֵר בּוֹלֵה שְׁלִי
וְהוּא יִשְׁבַע שְׂאִין לוֹ בְּהַ פְּחוֹת מִחֲצִיהּ וְהוּא יִשְׁבַע שְׂאִין
לוֹ בְּהַ פְּחוֹת מִחֲצִיהּ וְיִחְלוּקוּ וְהוּא אוֹמֵר בּוֹלֵה שְׁלִי
וְהוּא אוֹמֵר חֲצִיהּ שְׁלִי הוֹאֵמֵר בּוֹלֵה שְׁלִי יִשְׁבַע שְׂאִין
לוֹ בְּהַ פְּחוֹת מִשְׁלִשָּׁה חֲלָקִים וְהוֹאֵמֵר חֲצִיהּ שְׁלִי
יִשְׁבַע שְׂאִין לוֹ בְּהַ פְּחוֹת מִרְבִּיעַ וְהוּא נוֹטֵל מִשְׁלֹשָׁה
חֲלָקִים וְהוּא נוֹטֵל רְבִיעַ הוּוּ שְׁנַיִם וְרֹבְכִין עַל גְּבִי
בְּהַמָּה אוֹ שְׁתֵּיהּ אֶחָד רֹבֵךְ וְאֶחָד מְנַהֵג וְהוּא אוֹמֵר
בּוֹלֵה שְׁלִי וְהוּא אוֹמֵר בּוֹלֵה שְׁלִי וְהוּא יִשְׁבַע שְׂאִין לוֹ
בְּהַ פְּחוֹת מִחֲצִיהּ וְהוּא יִשְׁבַע שְׂאִין לוֹ בְּהַ פְּחוֹת
מִחֲצִיהּ וְיִחְלוּקוּ בְּזִמְנָן שְׁתֵּים מִזֵּי אֶחָד אוֹ שֵׁשׁ לָתָן
עוֹדִים וְהוּוּ קְנָא שְׁבִיעוּתָהּ: **גמ'** לְמַה לוֹ לְמַתְנֵי
וְהוּא אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהּ וְהוּא אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהּ וְהוּא
אוֹמֵר בּוֹלֵה שְׁלִי וְהוּא אוֹמֵר בּוֹלֵה שְׁלִי וְלִיתֵינּוּ תְּרֵי
תְּרַא קְתַנֵּי וְהוּא אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהּ וְכּוֹלֵה שְׁלִי וְהוּא
אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהּ וְכּוֹלֵה שְׁלִי וְלִיתֵינּוּ אֲנִי מְצָאתִיהּ
וְאֵנָּה יִדְעָנָּה דְּכּוֹלֵה שְׁלִי אֵל תֵּנָּה אֲנִי מְצָאתִיהּ
וְהוּא אֲמִינָּה מֵאִי מְצָאתִיהּ רֵאִיתָהּ אֵע"ג דְּלֵאל אֲתֵאִי
לְיָדֶיהּ בְּרֵאִיהּ בְּעֵלְמָא קְנִי תֵנָּה בּוֹלֵה שְׁלִי דְּבְרֵאִיהּ
לֹא קְנִי וּמִי מְצִית אֲמַרְתָּ מֵאִי מְצָאתִיהּ רֵאִיתָהּ
וְהוּא אֲמַר רַבְנָאִי מְצָאתָהּ דְּאֵתֵאִי לְיָדֶיהּ מִשְׁמַע אֵין
לְמִצְתָהּ דְּקֵרָא דְּרֵאִיהּ לְיָדֶיהּ מִשְׁמַע וּמִיּוֹד תֵּנָּה
לְשִׁיעָנָּה וְעֵלְמָא נִקְמָ וּמִדְּחִי לִיה אֲמַר אֲנָּה אֲנָּה אֲתֵּפְחוֹת**

וְאֵע"ג דְּלֵאל אֲתֵאִי לְיָדֶיהּ בְּרֵאִיהּ בְּעֵלְמָא קְנִי תֵנָּה בּוֹלֵה שְׁלִי דְּבְרֵאִיהּ בְּעֵלְמָא לֹא קְנִי
לוֹ וְלִיתֵינּוּ בּוֹלֵה שְׁלִי וְלֹא קְנִי אֲנִי מְצָאתִיהּ אִי תֵנָּה בּוֹלֵה שְׁלִי תוֹה אֲמִינָּה בְּעֵלְמָא
דְּקֵתַנֵּי מְצָאתִיהּ בְּרֵאִיהּ בְּעֵלְמָא קְנִי תֵנָּה אֲנִי מְצָאתִיהּ וְהָדָר תֵּנָּה בּוֹלֵה שְׁלִי דְּמִשְׁמַע
וְיִתְרֵהּ אֲשְׁמַעִינָּה דְּרֵאִיהּ לֹא קְנִי וּמִי מְצִית אֲמַרְתָּ תְּרֵאִי וְהוּא וְהוּא קְתַנֵּי וְהוּא
אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהּ וְהוּא אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהּ וְהוּא אוֹמֵר בּוֹלֵה שְׁלִי וְכּוֹ אֲמַר רַב פָּפֵא
וְיִוְתִימָא רַב שְׁמִי בַר אֲשִׁי וְאִמְרוּ לֵה כְּדִי רִישָׁא בְּמִצְיֵאָה וְיִסְפֵּא בְּמִקְחָ וּבְמִמְכָרָ וְצִירְכָא

דא

דבא ודאי ספק ואין ספק מוציא מידו דאי ו' דהל' דהם ויבא שם על סבא דהי דאי ו' ויש לו יוציא והספק מספק מוטעם אבל הקא אין צריך מה שחזק דאי בחציו שיעיל לו
לחציו השני: **בבא קמא** בעלמא קנה. אע"ג דקתני במוטני (למקן דף ט) ראה את המוציא ואמר לחבירו תנה לי דלא קנה בראיה וכן ראה את המוציא ונפל עליה (למקן דף ט) קתני נמי
דלא קני מצו למדחי כיון דאמר תנה לי או שפול עליה גלי דעתיה דלא ניתא ליה למקני עד שזיעע ליה: **בבא קמא** בעלמא לא קני. והא דאמרין בפרק הבית והעליה (למקן דף ט) קית
ושם הובא שכתב הפוסק גבי דנין שבעות כל דהו כגון שבער גדי קסו' **והא** זה וזה קתני. איבא דוכתי פסרי' כי האי נוטא ויבא ויבא דוכתי ולא פסרי: זה תוסי' בברות דף ר"א כ"ב:

1 א' תנא מציעא. משום דמורה ואמר תבראי לא מיד חסר לכך תפיס אע"ג שיודע שתבירו
2 מציאה רמוו רבנן שבועה עליה בדי שפירוש אבל מקח וממכר דליכא למימר הכי שאם
3 יודע שחבירו קנאה ולא וחי תפיס מותרתם כי סבור הוא ונתרצה המוכר בדמיסק לקמן
4 דנקט וחי מותריהו אימא לא אישבע דמשום שבועתא לא יפירוש שדרי סבור היה לומר אמר
5 קמל ר' דאפי' ידעו והיבא שדראי אינו סבור לומר
6 אמר מנו דקטן על שבע לא איתא אפי' איתיהו שאדור
7 מתוך שזען שזען במידו או כגון שנים ארוכות בשטר
8 דלקמן (ד' ה) דתם פשיטא דיהלוקו בשבועה
9 דע"י שבועה דראי יפירוש דחשיד אמזנא לא
10 חשיד אשבוטא:
11 וְלַחֲוִי וחי ממואן נקט פרישי נשאל למוכר
12 ואע"ג דראי דמכור אגבן נאמן פשיא מקוח
13 בידו כדאי' בעשקה דחשיד (קדושין דף ע"ג ושם ר"ח
14 ברא' דמי בדנקט מתריוויהו אבל בדנקט מחד
15 נאמן אפילו אין מקוח בידו ונסיקין ביה הכי ולא
16 ידעונו בהתם דתק לפרש בן דהכא פריך שפיר
17 דאע"ג דראי מקוח בידו נאמן הוא בעד אית
18 ואמאי שניהם נשבעין אותו שהמכור מסייע
19 יפיר שבועתו ואיך ידעי שבעה דאדוריתא
20 והשתא גרס שפיר ולא ידעי שבעה דאדוריתא
21 כעד אית מידו דמי לשני דליתיה סקן
22 דהשיליה ר"י מפרש דנשאל להם ממי קבל
23 המוכר תמעות שאן אית חושדוין אותן לשער
24 כזה לומר תרצהו וזאת לא נתן ונם הם אמיץ
25 דהוקים אלא למי נתרצה המוכר אבל בתנית
26 תמעות אמיך חילוקין
27 לְיִמָּא מתני' דלא כבן נגס. מיצו למימר דידע
28 שפיר מידו דאפי' אשפיר מתריוויהו ביה
29 הדיד אנבחרו ומי פריך שחילוקו בלא שבועה
30 אדרי שאשפיר לבא לדי שבועת שוא ומשני תתם
31 דראי איכא שבעת שוא:
32 תתם דלא תפסי תריוויהו. כ"א האחד ואע"ג
33 דאפי' בעמדת באגם אית להו לרבנן
34 המוציא מחבירו עליו הראיה מימי מקרי האחד
35 תפסי מחמת חוקת מריה קנאן ואת גרס תתם
36 דחד מנייהו הוא:
37 הִיבָּא דאיכא דרנאי דממואן. פירוש שבאל
38 טענותיהם שי ספק לב"ד דרנאי. פירוש שבאל
39 תביעה על תבירו בלא שטותם כגון בשר ששנה
40 את הפרה (ב"ק דף מ"ו.) מחליף פרד בחומר אחר
41 שהשקפ נולד מעצמו דין הוא שחילוקו אפילו
42 בלא שבועה
43 וְקָמָה תתם דאיכא דרנאי דממואן. ואיכא למימר
44 כולה דמר. דאי אלא אי סומכוס ב"ד נגס דבן רבן ונגס דבן רבן שבעת שוא
45 דלבן נגס אדרבה היבא דאיכא למימר בלתי דמר פלגי בלא שבועה מישב דאיכא בודאי
46 שבעת שוא:
47 וְקָמָה תתם דאיכא דרנאי דממואן. פירק ד"ח (כ"ב דף לו.) ושם גבי איבא דאמר רב נתמן
48 כל דאלים גבר פריך מתמחליף פרה בחמור דחילוקו ומשני תתם איכא דרנאי
49 דממואן ולא פריך ומה תתם דאיכא דרנאי דממואן ואיכא למימר כולה דמר דחילוקו גבי
50 ארבא דאיכא למימר דתריוויהו הוא ואין חילוקין אלא כל דאלים גבר כדפריך תתם הייט
51 משום דלעבן ולחוקה סברה דרנאי דממואן היא טובה מאחר ששקפ גמור הוא בלא
52 שטותם דין שחילוקו אגב ארבא אע"ג דאשפיר מתריוויהו היא פון דליבא דרנאי דממואן
53 ואין חזון דין דראי כל דאלים גבר אלא לעבן לשבועה אין מועיל סברה דרנאי דממואן
54 חילוקו בלא שבועה אדרי' שהיא בודאי של אחד מהם סברה הוא שחילוקו בשבועה אולי יודה אחד מהם.

1 המורה ואפי'. מורה דהמר לעצמו לאחור בלא משפט לא מיד חסר. אינו מוסיד
2 כלום בתתם כפא לו ואף בלא טורח. אבל ספק ומפסיק דליכא למימר הכי ואע"ג
3 שזה גם הוא נמן את המעשה למוכר כדאומקין לקמן דנקט דתרייהו וחי מותרתיה וחי
4 בע"כ ובשחילוקו. טעם זה חצי מעותיו וזה חצי מעותיו אפי' חסרון הוא אצלו דאי לא
5 וחי חסר לה לא ידך מחד אשתא למזבח
6 וזה חסר לחלוק וליתן חצי זמית שלא בידן
7 מחסרה: דמי קאי וחיבא. דמי אית רוצה ליתן.
8 אבל מציעא דליבא לשיטת. כחיי נקד ומצא
9 אחרת זה דראי מחסר ממואן. ולחיו וחי ממואן
10 נקט. נשאל את המוכר ממי קובל דמיה דתנא
11 בקדושי (דף ע"ג) נאמן בעל המקח לומר ליה
12 מכרתי ולזה לא מכרתי ואע"ג דמיסיס ברא
13 שמקוח בידו אבל אין מקוח בידו אלא נאמן שלא
14 נתן לו לכדבר כל כך להיות נכוח מאחר ששניהם
15 חזרו אדריו פשיטת דמיה את אמזנא תתם
16 בדנקט וחי מותריוויהו מחד מדעתיה ומחד בע"כ
17 בדקן דלא עליה תנא לאסחדי לא דק כולי
18 האי להיות נזהר משהלכו מלקניו הי מדעתיה
19 וזה בע"כ אבל היבא ואל קובל דמיס אלא
20 מחד מדבר דכ"ר ליה לא צריבא דנקט וחי
21 מתריוויהו. ד' ג' ולא ידעונו מדי מדעתיה ומדי
22 בעל מרדחה ולא גרסי' ולא ידע' דאפי' ידע
23 בזו אין דמכור נאמן משהלכו בדמוקן תתם.
24 מתני' דמשבע לתריוויהו וחי משבעת פשיטא:
25 דלא כבן נגס. במסכת שבעות (דף מה.) גבי
26 חנוני בעל פנקסי אלו ואלו באין לב"ד על מת
27 לישבע אחד מהם לשוא אבל בעל הבית לחנוני
28 חן לבני חסיד בריתי ועלי לשלם לו לפעלים
29 כסלע מעות שאני חיוב שבכרם ועלי ליתן סלע
30 דאמר רבתי וזאת אמר לא נשתי' ושיניה
31 בולבצין את בעה"ב שניהם נשבעין ונחילין כנעל
32 הבית אמר בן נגס כיצד אלו ואלו באין לדי
33 שבעת שוא אלא שניהם נחילין בלא שבועה
34 אימור סברי תדי אנהויה. למציאה וכל אחד
35 ואחד סבור אני הנהבתיה תחילה ונבולש שלי
36 משתבע על חצייה קישטא משתבע ולענן מקח
37 וממכר נמי אפי' שניהם נתרצה. כסומכוס.
38 כבבא קנא גבי שור ששנה את הפרה ומנא
39 עפרה בצדה (דף מ"ו.) עליו הראיה. בעדים
40 ואי לא לא גבי מדי ותבא חולקין ובשבעתו:
41 ד' א' אמרת בשלמא רבן הנה דלא תפסי
42 תריוויהו אמר רבן ב' היבא דתפסי תריוויהו
43 פלגי בשבועה אלא א' אמרת סומכוס ומה תתם
44 דלא תפסי תריוויהו אמר סומכוס פלגי בלא שבועה תבא דתפסי תריוויהו לא על שבע
45 תריוויהו תפסי. ואן באן מוציא מחבירו. בשבועה פלגי לה. פון דמחסר כובניא במה
46 שחבירו תופס דראי תפיס כבולא ותי תפיס ונבולא לא קים להו לרבנן לארציא ממואן
47 מתוקנוה כדרי בראמר' תתם לרבנן דבעי ראיא התיבוס שבועת שוא. ומפסי. ב' תתם
48 דקתני נמצא עפרה בצדה ואין ידוע אם עד שלא ילךה נגחה אם משילךה נגחה ולא
49 מה ילךה מחמת הנגיחה אלא מאליו וכן דכל יד ששוא טעם ליבא למרמי עליהו
50 שבועת דקדק בר ד' חובא. פירק השואל לקמן (דף ק.) דרנאי דממואן. חסרון ממואן שאם
51 יפרע זה שלא פרה וחי חסרון ממואן ואם יפטרנו שלא פרה ממואן זה חסר וכל פרתיה ומה
52 תתם דאיכא דרנאי דממואן. ב' איזה מהן שמפסיס החצי בלא אהת מחסור ממואן.
53 ואיכא

התם ודאי איבא רמאי. לכך קניס ליה גם כגמא שהוא של בודאי אגל הכא אמרן תריוהו
בגדי הדדי אגבדהו דליבא רמאי דכל דל סבור שהוא הגייה קורם: נמי מהתם
קניס ביה חזיב דלודי. אגל הכא אפילו איבא רמאי כגון שזה אמרן אגן מצאתיה יתום
והו אמרן אגן מצאתיה אמתול מודה דהילוקו ולא אמרין. וזאת מנעו עד שביא אליוהו
דקבעל כך לא יפוש דהוה אינו פוסדי כלום:
אפלא מחורקא דקאן משפירא. כגבל לומר
דדודי ביה ולא סגי טעמא דמפסיד
דרמאי לבד ולא קניס ר' יוסי אלא היבא דאיבא
ודאי רמאי ואית ליה פסידא אגל היבא דאיבא
רמאי וליבא פסידא לא יקנסו ברמשמע לישנא
דאיב מה הפסיד דרמאי מידה לשון אלא משמע
דדודי לומר כי כגון דפריך בין לרבען בין לרבי
יוסי נקיט. וזאת מנעו אף על גב דהתם לית ליה
פסידא רמאי:

תנני נמי וזאת מנעו לר' דאמר (בבמות דף
קיד) בלקח מחשבה ואינו יודע מאיזה
מקום לקח נתון לכארא לא שפרא אמאי נתון
לכארא וזאת מנעו דהתם וקנה ליה למודר ואידו
דאפסידא אנפשה:
ולא אמרת לי הב ליה בסודי. יתמה ליקא ליה
בעל הבית לחקוי שדדתיך ולא לעוניה
אע"ג ולא אמר ליה הב ליה בסודי וקנה לו
מעצמו להשיע על לב כדאמרין בפ התוב
(בבמות דף פה) גבי אפסיד דרתי מסקי ביה חזי בי
חזאי ושרדניהו ביד (רבא) ופרענהו ואמר ליה
הב לי שפרא ואמר ליה תתן סטריא גינהו ומסק
ולא שפא הב וזו שקול שפרא מחיב השילת
משום דאמר ליה לחקוי שדדתיך ולא לעוניה
ויל דהתם כיון דחזירי לקיחת השפרא כאילו
אומר שעה שאתם עונן שפרא השפרא לך אגל
הכא לא חזירי עדים כלל

מפני מה אמרת תורה בו. פי' תא נאקן מנו
דאי בעי כופר הכל או נילף מהכא דלא
ניקא מנו בעלמא ומשני דאין לו מנו דאין אדם
מעני פניו לכפור הכל והאל תחזרו מכיר בשקור
אבל במקום שכולו להעני כגון בבנו ואמר קנה
כדי חזירי והאלכתי פניו נאקן מנו דאי בעי
כפר לכל כדאייתא פ"ב דברכות (דף י"א ושם)
וכפרק שבעת הדינים (שבתות דף מב) ואת
כופר הכל מנלן דפסור ואין לומר משמע חזקה
אדם אדם מעני ואת אפי' במקום שכולו להעני
פטור כגון בבנו ואפילו מודה מקצת פטור התם
מנו דאי בעי כפר הכל ואין לומר דילפינן
מדאיצטריך למכתב שעה אחז מחיבה שבעת
ואי כופר הכל חזירי כפי נפקא מינה מעני אדם
דאכלא הכי חזירי דתא איצטריך במקום שהוא
אינו תובע כלום ואינו יודע וזעזע מעיד שהוא
גנב או שאבדי הלקה לו ור' ירמיהו הוא לו ממעט
דגוינת הכתוב הוא ודוקא מודה מקצת השענה
חזירי ולא כופר הכל

בבבליה
בין דתפיס אגן סהדי דמאי דתפיס האי דידיה הוא וקתני ישבע מאי שלא תהא הודאת פיו גדולה
מהענדת עדי' מק"ו שלא תאמר הודאת פיו הוא דרמאי רחמנא שבועה עליה פדרבה דאמר רבה מפני מה אמרת תורה מודה
מקצת השענה ישבע חזקה אין אדם מעני פניו כפי' כע"ח והאי בבבליה פני' דנכפריה והא דלא כפריה משום דאין אדם מעני פניו
והא

ואיבא למיבא בוליה דמי. ועוד על כרחך או בוליה דמר או בוליה דמר אפילו הכי חולקין
בלא שבועה הכא דליבא דרמאי. וקנה דאיבא למימר דתרייהו בגדי הדדי
אגבדהו א"כ כ"ש ודולקין בלא שבועה. אוחזי דר' יוסי. לקנן בהתמפקד דף לו)
שנים שהקדוהו אצל אחד זה מנה וזה נקמה וזה אמרן מאתים שלו וזה אמרן מאתים
שלי ואמרן ח'ק נתון לזה מנה וזה מנה

והשאר יתא נתחב עד שביא אליוהו אמר ר' יוסי
איב מה הפסיד הרמאי וקמה וידה תריה קיבל את
שלו אלא הכל יתא מנעו הפסיד הרמאי דר' יוסי
זאת מנעו. האי גמי כשאר דמיא. דהתם על מנה
השני הם זנין ואלו דנין על השלילת בוליה. דוד
מיעיניה הוא. ואין לומר דחלוקה הכא דאיבא
למיבא דמי מיעיניה הוא. ואין לחזרו חלק בה
לא כ"ש הדלת ליה דחלוקה מאי פסידא אית ליה.
למי שאין לו חלק בה את תהא מנותח: דלודי.
שאין לו חלק בה כשישדה מה ישול: פקח ומפכר
מאי איבא למיבא. הא אומיקא דקיבל דמים
מתוריהו ואי הוה אמרין וזאת השלילת דהדמים
מנותח אית ליה פסידא לרמאי וידה על האמת
קודם פסידה: התם היינו מעמא. דשרהם
נשבועו ונטלין דתנני אמר לבעל הבית אגן
שליחוקא דרך עברי ונתתי לפתקך ממון
שעוניה: מאי אית לי גבי שביה. לרעה: לא
מהימן לי. איני מאמינו בבעה אגן אמר שיה
רשע ואין לי להאמינן אגן בשבועה כד כדוד
אלא אם כן הגאמתי מהחילה להפסיד אצלו או
להנות עמו את הדיניה. ואתה הוא
שקילקלה ואין לי להפסיד בקילקלה שיהו
מעוניה מנתין עד שביא אליוהו וישבע על
השפרא. כיון מודה מקצת השענה שאמרן תורה
ישבע כדילפינן בשבועות (דף לוט) מה מצינו ביה
אע"ג וזה לא הודה דר' יש עדים במקצת ולא
תהא הודאת פיו גדולה לחיבו על השפרא
שבועה מהענדת עדים סקל וחסר. לקנן
מקשר מאי ק"ו וקנא תנא. וקנא דין שיעתא
לדידי: וזה אויב בו. וקתני שניהם ישבעו אגן
סהדי דמה דתפיס תאי. היינו פלגא דידיה הוא.
סהדי מחזירי כופר פגפניו ורבי הוא תובע את
בוליה וקנה חזר את כולה שאומר בוליה שלי
ואף מה שאקח תפסי כדרך ואנו מעידין אותו
ששע לו בה מקצת ומחייבים את חבירו שבעה
על השפרא דהיינו חזי שיעבי לעצמא: מאי אית
תהא הודאת פיו גדולה מהענדת עדים. מהיכי
מתייל לו מידק דמיסק אדעתך דתהא הודאת
פיו גדולה מהענדת עדים דאיצטריך לתנא
מילקף מק"ו ולא תהא הודאת פיו גדולה פגני
מה אפריה תורה. וכן הוא חזירי כפשיבי אבדיה
לקסור שלא כפר בבולו
והא

הבית: תני רבי תנאי מנה לי בדרך והלה אמר אין בדרך כלום והעני מעידים אותו
שיש לו המששים וזו נתון לו המששים וזו וישבע על השפרא שלא תהא הודאת פיו גדולה
מהענדת עדים מק"ו וקנא תנא שנים אוחזין פמלית זה ואמר אגן מצאתיה וכו' והא הכא
בין דתפיס אגן סהדי דמאי דתפיס האי דידיה הוא ומאי דתפיס האי דידיה הוא וקתני ישבע מאי שלא תהא הודאת פיו גדולה
מהענדת עדי' מק"ו שלא תאמר הודאת פיו הוא דרמאי רחמנא שבועה עליה פדרבה דאמר רבה מפני מה אמרת תורה מודה
מקצת השענה ישבע חזקה אין אדם מעני פניו כפי' כע"ח והאי בבבליה פני' דנכפריה והא דלא כפריה משום דאין אדם מעני פניו

בבבוליה בעי לרודי ליה מה שפירש רש"י כיון דחשיד אפמנא הכי נשבע נימא מנו
 דחשיד אפמנא חשיד אפמנא אשבעתא ומשני דמשמטת ולא חשיד וזהו ג' תימה
 דקא מסיק לר' (דף ו') דחשיד אפמנא לא חשיד אשבעתא ואין לומר דהיינו מדרבנן
 לפי שקרא שיהיה שבועה תמורה עליהם אבל מדאורייתא חשיד לזה חשד לזה דקא

לקפון מיהי מיהי מיהי כחון דמגיבועין אותו שמשל
 שבעות ואיהו טרוב שלא סלקתו וד מושמט
 הנדול קפא (כ"ב דף ק"ו ושם) דהוי דאורייתא וכן
 בנסבא דר' אבא (שבעות דף ל"ב) משמע דאי
 אמר לא חספתי היה נשבע להכחיש את העד
 שבועה דאורייתא מדאמר מתוך שאינו יודע
 לישבע משלם דאשבעה דרבנן לא אמר הכי
 לכן ר"ל ויבבוליה בעי לרודי ליה כלומר מאחר
 דאין מעיז איב' אמת הוא שאין קרוב לו יותר
 ולקח ישבע יתא נאמן בעמו דאי בעי בופר הכל
 ומשני דאין זה הנהגה דאשמתני קמשמטי ואם
 תאמר בופר הכל נמי אשמתני קא משמטי
 ואינו הנהגה כדאמרי' בפ' שבעות דר' זינן
 (שבעות דף מ"ג) אמר רב נחמן בופר הכל מביעין
 אותו ובעות היסת מיהו תוקה דאין אדם תובע
 אלא איב' יש לו עליו ופרי' אדרבא אין אדם
 מעיז פניו בעי' ב"ח ומשני' אשמתני קא משמטי
 ר"ל דמי' תוקה יש יותר בבופר הכל מבופר
 חצי ולקח מהו.

אבל תעדת אתו דר' וליקא למימר. כל כך
 משמטי כיון שקפר הכל אימא כיון
 דחשיד הוא למול חשיד נמי אשבעתא קמ"ל ק"ו
 דלא הוי גזלן וכן הביא אשמתני קא משמטי
 דרבפור בבלה כשר לעדות ואי' דאמרי' (שם
 דף ו') דלא אמרין מנו דחשיד בו מ"ג גם התנא
 משמעין דלא אמרין קמ"ל מפוי ועד אחד הוא
 תאמר רש"י אצטרף לטעמא דאשמתני ליקא
 אי לאו ק"ו היא הודאת פני גזולה מהתעדת
 עדים ששים נשן אינו בהתקשה ובתקנה כדפריך
 לקפון ולקפון נמי היה ליה למפרך מה לפי שכן
 משמטי ור"ל דהקא דתנא לפרושי' דהודאת פני
 גדולה מהתעדת עדים היא ליה למנעט טעמא
 משמטי וקפא דהא דמסע' ח' ישבע
 בהודאת פני דהתעדת עדים ותקרא אשני
 בהתקשה ובתקנה נימא ליה למנעט לקפון
 לתסור ק"ו שכן דר' הנגרא למפרך פירכא על קל וחומר ולא מסבא לכך לא מיימי לקפון סבא דמשמטי מ"ה לפי שכן מחייבו קרבן אפילו
 העדים מבחשין אותו ואומרים לא חלב תהא אלא שומן דאי אין העדים מבחשין אותו הכי קאמר תאמר בעדים כו' עדים נמי מחייבין אותו קרבן אם אינו מבחשין ואפילו עד אחד אם אינו
 מבחשין מחייבין קרבן וזאת דהוויא סוברת בלישנא דפרק אמרו לו (שם) דמפרש טעמיהו דרבנן דלקפון דאמרו לו אבלת חלב והוא אמר לא אבלת וקפא שמוש דאדם
 נאמן על עצמו יותר ממאן איש ולכן פני מחייבו קרבן אפילו עדים מבחשין אותו ועדים אין מחייבין אותו קרבן אם מבחשין דלא צריך לישנא דמפרש טעמיהו דרבנן דמתרץ דיבוריה
 ואמר ולא אבלת שכן אמר מיהו ומיידי דבשארם לא אבלת לא בדקו אותו והיא קה דעתו אבל להכחיש העדים אינו נאמן איב' חשיב עדים מפוי שכן חיבורה קרבן אפי' מבחשין
 והוא לא מחייב עצמו קרבן אם יהו מבחשין אותו ואי רבי היא אפילו כרבנן ר"ב' היא בר"מ סבא ליה. וא"ת איב' נמא ק"ו דרבי מ' בהאדור ליד מיתה לא יבאדור ליד שבועה
 הקלה ו"ל דאיכא למפרך דמה למיתה שכן על מה שחן מעידין הוא מה שאמר גבי שבועה ששל מה שהוא בופר רש"י והוא נשבע כדאמרי' לקפון. מ"ה אם ירצה לומר מיהו מיד הייתי. ליד אפילו דאדם
 נאמן על עצמו יותר מק' עדים האי אם ירצה לומר דרבין דר"מ קאמר (ברתנא) ובראיטא בפרק אמרו לו (שם דף יב.) וישם דלא צריך לישנא דמפרש טעמא דרבנן דמפייזו פאמרי' וצאן לפרש וקח אם
 ירצה לומר בו שיחא נאמן לומר לא אבלתי מנו דאי בעי אמר מיהו הייתי דקא מנו בעמקום עדים הוא אלא כלומר אף מה שאמר לא אבלתי לומר דרבין ולומר לא אבלתי שזנע
 אלא אמר ומיידי דבשארם לא אבלתי לא בדקו אותו אף היה דעתו ולבסוף ששידי היה וסביר רבנן דמה שאמר לא אבלתי כף היה דעתו שלא אמר שזנע אלא מיהו ולר"מ אפי' שכלשון אמר מיהו הייתי אין בכך כלום דהכי אמר (בתורת כותים) אמר רבי מאיר אם בתחלה אמר מיהו הייתי שומעין לו אם היה דן עמו כל היום ובאחרונה אמר מיהו הייתי אין שומעין
 לו ואם תאמר והיאך נאמן לומר מיהו הייתי הוא אין אדם משים עצמו רשע כדאמר בפ"ק סנהדרין דף טו. (שם) גבי פלוני רבנני רצוני ור"ל דאין נאמן לפסול עצמו אבל הקא עושה
 תשובה ואינו רוצה להביא חילין לעגרה.

אשם היינו קרבן. דלרבי מאיר עדים מחייבין אותו אשם חימה דבמתני' דר' שמורין (שבעות דף טז. ושם) תנן הוי שוריי נגב משביעך אני ואמר וקחן והעדים שביעתי אותו שאבילו
 משלם כפל הודא מעצמו משלם כן וחושב ואשם אבל על פי עדים אין משלם חומש ואשם וכן תנן בפרק הנדול קפא בר"מ ור"ל
 דסוגיא דהקא דלרבי מאיר עדים מחייבין אותו אשם לא יעמיד הימא משנה בר"מ אלא כדבעי לאוקמה חסם כסבאלו טריפה והימא גוויא דהתם דסבר דלרבי מאיר עדים לא מחייבין
 אשם שנים דגבי אשם פתיח והתורה לא כפר כסוגיא דהקא דאשם ויהי קרבן וזילי במה דעז מפוי ועד אחד ברמסיס וקא

היא בבבוליה בעי לרודי ליה. וכת' מנו דחשיד אפמנא חשיד אפמנא אשבעתא ולא נרמי עליה
 ובתקנתא לא חשיד אפמנא לפי שברצונו היה מודה בבבוליה אלא שאין קריו לפרוע וקבר
 עד דרבי לו' וזוהי ופרעני ליה. וליקא למיפרי' כתי. שרתי כפר בבבוליה ונימא מ' דחשיד
 אפמנא חשיד אשבעתא פיו שאינו מחייבו כמון. בהודאתו ולקפיה מקרש להי' מחייבו
 שבועה. על השאיר עדים שמתחייבין אותו. זמון.
 כשה שיעידהו אינו דין שמתחייבו שבועה. על
 השאיר הודאת כפל דין כפאה עדים. כריתא
 היא בחתופתא דקבא מציעא בפ' ראשון פ"ו
 אינו מחייבו קנס. דלפנין (כ"ב דף ע"ה). מקראי
 דמורה בקנס פטור אשר ירשעין אלהים פרט
 למרשעי' את עצמה פיו מחייבו קרבן. דכתיב
 והתודה אשר נתת והביא יקרא את עדים אין
 מתחייבין אותו קרבן. אם מבחשין אותו דכתיב
 (שם ו') או הודע אליו ולא שידיעהו אתרים:
 אמרו לו שנים אבלת חלב. שזנע והוא אומר לא
 אבלתי. פטור שהיה יכול לומר מיהו הייתי
 וחשיב מיהו קרבן אף בשארם לא אבלתי פטור
 דמה לו לשקר חושש ואשם. אם נשבע וכפר
 מוטן הודא כתיב או מכל אשר ישבע עליו
 לשקר וגו' (שם ה') אפי' בהתקשה ובתקנה. אם
 הודה לו בפניה וביא עדים מבחשין לומר
 איך תהי' לו כלום אלא נפטר בכך דהודאת בעל
 דין כפאה עדים: שישנן בהתקשה ובתקנה. שאם
 ביא שנים עדים מבחשין או הזמנם אין לא
 משלם ממונ על פיהם. מחייבו שבועה. טענה
 הכירו מנה ל' קרף והוא אמר אין לך כרדי
 כלום ועד אחד מעידו שהוא חייב לו גרי' זה
 נשבע להכחיש את העד דכתיב וברבים ח' לא
 יקום עד אחד באיש וגו' לכן על ולכל תפאת
 דרשו דאיתו קום אבל לישבעתא קם (שבעות דף מ.ו.)
 מה לעד אחי. כלומר יהי' נשבעתא דשנים
 משבועה דעד אחד מה לעד אחד שכן על מה
 שקבע מעיד הוא נשבע להכחיש:
 תאמר

והיא שבתוליה בעי לרודי ליה והיא דלא אורי
 אשמתמוצי הוא דקא משמטמט מניה סבר עד דהו
 לי וזוי ופרענא ליה ואמר רחמנא רמי שבועה
 עליה פי הכי לרודי ליה בבבוליה אבל תעדת
 עדים דליכא למימר הכי אימא לא קמ"ל ק"ו ומאי
 ק"ו ומה פיו שאין מחייבו כמון מחייבו שבועה
 עדים שמתחייבין אותו כמון אינו דין שמתחייבין אותו
 שבועה וזוי אין מחייבו כמון והא הודאת בעל
 דין כפאה עדים רמי מאי כמון קנס ומה פיו
 שאין מחייבו קנס מחייבו שבועה עדים שמתחייבין
 אותו קנס אינו דין שמתחייבין אותו שבועה מה
 לפיו שכן מחייבו קרבן תאמר בעדים שאין מחייבין
 אותו קרבן הוא לא קשיא רבי תימא פרי' מאיר
 סבירא ליה דאמר עדים מחייבין אותו קרבן מק"ו
 דהנן אמרו לו שנים אבלת חלב והוא אומר לא
 אבלתי רבי מאיר מחייב והתקמים פומרים אמר
 רבי מאיר אם הביאורו שנים ליד מיתה המורה
 לא יביאורו ליה קרבן תפל אמרו לו מה אם
 ירצה לומר מיהו הייתי יפטר אלא מה לפיו שכן
 מחייבו אשם אשם היינו קרבן אלא מה לפיו שכן
 מחייבו חומש הא לא קשיא רבי תימא פרי' מאיר
 סבירא ליה פי הכי ומתחייב ליה קרבן מק"ו מחייב
 ליה חומש מקל וחומר אלא מה לפיו שכן אינו
 בהתקשה ובתקנה תאמר בעדים שישנן בהתקשה
 ובתקנה אלא איתא מעד אחד אינו
 דין שמתחייבין אותו שבועה מה לעד אחד שכן על מה
 שהוא מעד הוא נשבע

הוא חומר וקאמר רבי מאיר עדים מחייבין אותו אשם חימה דבמתני' דר' שמורין (שבעות דף טז. ושם) תנן הוי שוריי נגב משביעך אני ואמר וקחן והעדים שביעתי אותו שאבילו
 משלם כפל הודא מעצמו משלם כן וחושב ואשם אבל על פי עדים אין משלם חומש ואשם וכן תנן בפרק הנדול קפא בר"מ ור"ל
 דסוגיא דהקא דלרבי מאיר עדים מחייבין אותו אשם לא יעמיד הימא משנה בר"מ אלא כדבעי לאוקמה חסם כסבאלו טריפה והימא גוויא דהתם דסבר דלרבי מאיר עדים לא מחייבין
 אשם שנים דגבי אשם פתיח והתורה לא כפר כסוגיא דהקא דאשם ויהי קרבן וזילי במה דעז מפוי ועד אחד ברמסיס וקא

הוא חומר וקאמר רבי מאיר עדים מחייבין אותו אשם חימה דבמתני' דר' שמורין (שבעות דף טז. ושם) תנן הוי שוריי נגב משביעך אני ואמר וקחן והעדים שביעתי אותו שאבילו
 משלם כפל הודא מעצמו משלם כן וחושב ואשם אבל על פי עדים אין משלם חומש ואשם וכן תנן בפרק הנדול קפא בר"מ ור"ל
 דסוגיא דהקא דלרבי מאיר עדים מחייבין אותו אשם לא יעמיד הימא משנה בר"מ אלא כדבעי לאוקמה חסם כסבאלו טריפה והימא גוויא דהתם דסבר דלרבי מאיר עדים לא מחייבין
 אשם שנים דגבי אשם פתיח והתורה לא כפר כסוגיא דהקא דאשם ויהי קרבן וזילי במה דעז מפוי ועד אחד ברמסיס וקא

הוא חומר וקאמר רבי מאיר עדים מחייבין אותו אשם חימה דבמתני' דר' שמורין (שבעות דף טז. ושם) תנן הוי שוריי נגב משביעך אני ואמר וקחן והעדים שביעתי אותו שאבילו
 משלם כפל הודא מעצמו משלם כן וחושב ואשם אבל על פי עדים אין משלם חומש ואשם וכן תנן בפרק הנדול קפא בר"מ ור"ל
 דסוגיא דהקא דלרבי מאיר עדים מחייבין אותו אשם לא יעמיד הימא משנה בר"מ אלא כדבעי לאוקמה חסם כסבאלו טריפה והימא גוויא דהתם דסבר דלרבי מאיר עדים לא מחייבין
 אשם שנים דגבי אשם פתיח והתורה לא כפר כסוגיא דהקא דאשם ויהי קרבן וזילי במה דעז מפוי ועד אחד ברמסיס וקא

על הפתח ומילאהו וכא השני וישב לו בצידו אע"פ שעמד הראשון והלך לו הראשון חייב והשני פטור לפיה זה דומה לנוגע את ביתו לשומרו ונמצא צבי שומר בתוכו:

פּרָק יג הַלְכָה ז גְּמָרָא רבי שמי בעי מהו לתן לפנייהן מוזנות. ובא בהיא דתנינן תמן אין נותנין מים לפני דבורים ולפני יונים שבשוכה שאין עושין תקנה לדבר שאינו מן המוכן. והכא כן. רבי שמי בעי מהו לכפות עליו כלי. ובא בהיא דאמר ר"ש בי רבי ינאי אני לא שמעתי מאבא אהותי אמרה לי משמו ביצה שנולדה ביום טוב סומכין לה כלי בשכיל שלא תתגלגל. אבל אין בופין עליה כלי. שמואל אמר אף בופין עליה הכלי. רבי שמי בעי

[דף ע"ד ע"א]

מהו לקושרו בהכל. ובא בהיא דאמר רבי שמעון בן אלעזר מתר להשתמש על צידדי בהמה בשבת. היא צידדי בהמה היא צידדי אילן כל שמתר להשתמש על צידדי בהמה מתר לקושרו. כל שאסור להשתמש על צידדי בהמה אסור לקושרו:

מסקת שבת פּרָק יד

פּרָק יד הַלְכָה א מתני' שמונה שרצים האמורין בתורה תצדן והחובל בהן חייב ושאר שרצים ורמשים החובל בהן פטור תצדן לצורה חייב ושלא לצורה פטור תיה ועוף שפרשותו תצדן פטור והחובל בהן חייב:

פּרָק יד הַלְכָה א גְּמָרָא רבי זריקן בשם רבי יוחנן אימי איתפלגין רבי יוחנן ורשב"ל חד אמר דברי הכל. וחורנה אמר כמתקלקת. ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא. אמר רבי זעירא נפרש מיליהון דרבנן מן מיליהון דתנינן תמן אלו שעורותיהן כבשרן עור האדם ועור חזיר של ישוב. רבי יוסה אומר אף עור חזיר של בר. רבי יוחנן אמר לא שנו אלא לאפור ולמאפה. אבל ללקות עור הוא ואין לוקים עליו משום נבלה. רשב"ל אמר משנה תמימה שנה רבי בין לאסור בין ללקות בין למאפה. מתניתא מסייעא לדיו ומתניתא מסייעא לדיו. מתניתא מסייעא לרבי יוחנן שמונה שרצים יש להן עורות אמר רבי יוחנן בן נורי לפיקה אומר אני שמונה שרצים יש להן עורות. מתניתא מסייע לרשב"ל החובל בשרצים את שיש להן עורות חייב. ואת שאין להן עורות פטור. רבי יוחנן בן נורי אומר לפיקה אומר אני כל השרצים יש להן עורות. רבי יוסה בי רבי בון בשם רב עור הוא ואין לוקין עליהן משום נבלה. ואתיא בהיא דאמר רבי יוחנן תצדן זיוזין וכוזיוזין ותושין חייב. ורבי יהודה פומר. וכן היה רבי יהודה אומר אין תיבין אלא על דבר שדרכו ליצוד. תצדן חובלים בטל פטור בשרב חייב. אלעזר בן אבהאי אומר אף בשרב

[דף ע"ד ע"ב]

בשעה שמקלחין פטור. תצדן צבי חגר סומא חולה קטן פטור. ישן חייב דו קמין תדא ופצת תדא אמר

רבי ינאי מתיר להרוג את הצרעה בשבת. ותני פן חמישה נהרגין בשבת וכוב מצרי וצרעה שפנינהו. ועקרב שפיהדיות ונחש שבאריץ ישראל. וכלב שומה שבכל מקום. מעשה שנפל נחש בשבת ועמד נפתי אחד ונהרגו. אמר רבי פנע בו פיצא בו. ולא מן הדברים הננהרגין בשבת איינו. פתר לה בבאין להזיק. תני: רבי יעקב אומר הרואה נחש ועקרב בתוך ארבע אמות ראוי היה שימות בהם אלא שרממים של מקום מרבין. אמר רבן שמעון במה דברים אמורים בזמן שלא הרגו. אבל אם הרגו לא נראו לו אלא שיהרגם. והרממים אומרים בין כך ובין כך לא נראו לו אלא בזכות. פתיב (תהלים מט) **שמעו זאת כל העמים האזינו כל יושבי חלד רבי אחא אמר רבי אבהו ורבנן ח"א למה הוא מושל כל באי העולם בחלדה.** אלא לפי שכל מה שיש ביבשה יש בים הרבה מינים בים מה שאין ביבשה ואין חלדה בים. והורגה אמר למה הוא מושל כל באי העולם בחלדה אלא מה החלדה הזאת גוררת ומנחת ואינה יודעת למי היא מנחת כך הן כל באי העולם גוררין ומניחין גוררין ומניחין ואינן יודעין למי הן מניחין. (סג) **יצבר ולא ידע מי אוספם:**

היה ועוף שפרשותו הצדן פטור והחובל בהן חייב. לא אמרו אלא שפרשות אדם. הא אם אינן פרשות אדם חייב. אמר רבי יוסה הדיא אמרה שור שמרד הצדו בשבת חייב. רבנן דקיסרין בשם רב אבדן עור עוף מתיר לכתב עליו מזוזה:

פרק יד הלכה ב מתני' אין עושין הילמי בשבת אבל עושה הוא מי מלח ומובל בהן פתו ונותן הוא לתוך התבשיל אמר רבי יוסי והלא היא הילמי בין מרבה בין מועטת ואלו הן מי מלח המותרין נותן שמן בתחלה לתוך הפנים או לתוך הפלה:

פרק יד הלכה ב גמרא מה בין הילמי ומה בין מלת. הילמי צריכה אימן. מי מלח אין צריכה אימן. רב הונא אמר כל שנותנין לתוכה מלח והיא נשרית זו היא מי מלת. ושאינה נשרית זו היא הילמי. אמר רבי אבהו כל שנותנים לתוכה ביצה והיא שוקעת זו היא מי מלת. ושאינה שוקעת זו היא הילמי. עושין יינמלין בשבת. ק' יסא בשם ר"י יין דבש ופולפלין. רק יסא בשם ר"י מתיר לערב ואסור לשחוק. רבי יוסי בשם ר"י את שהוא משום תערובות מתיר. משום שחיקה אסור. והכא לא משום תערובת אלא קיימין. רבי יהודה בן מיטם רבי יהודה בן פזי שמעון בר בא בשם רבי יוחנן שגויא היא הכא שהיא

[דף ע"ה ע"א]

גמר מלאכה. רבי אבהו בשם רבי יוחנן מתיר לשפר ואסור לקבץ. רבי אבהו בשם רבי יוחנן שום ששחקו אם היה מהסר שחיקה אסור. ואם לערב את שומנן מתיר. תמן תנינן השום והבסר ותמלילות שריסקן מבעוד יום שהיה רבי ישמעאל אומר וגמר משתחשה. רבי עקיבה אומר לא יגמר. רבי יעקב בר אהא ר"ש בר אבא בשם רבי חנינא לא נחלקו אלא בחלין הכהנים נהגו בתרומה כרבי וישמעאל: פרק יד הלכה ג מתני' אין אוכלין אוזב יון בשבת לפי שאינו מאכל פריאים אבל אוכל הוא את יוער

ושותה אבוברועה כל האוכלין אוכל אדם לרפואה וכל המשקים הוא שותה היון ממי דקרין וכו' והעיקרון מפני שהן לירוקה אבל שותה הוא מי דקרין לצמא וסוף שמן עיקרין שלא לרפואה:

פרק יד הלכה ג גמרא חד בר נש שאל לר"ש בר פרנסא מהו משתי קורטמין בשובתא. אמר ליה אם לתענוג מתר. אם לרפואה אסור. ולא מן השפה ולפנים הוא. פתר לה בלבד דכר שהוא של סבנה: אבל אוכל הוא את יעזר. פולטרכוין: ושותה אבוברועה. כשמע. רבי בא שאל לרב ורמיה מה ניתני דקרין דקליו. אמר ליה דקרין שהו דוקרין את הפרה. אמר רבי יונה לא מסתברא לא דקליו שהו יוצאין מבין שני דקליו. שמעון בר בא בשם רבי חנינה זה שהוא לוחש נותן שמן על גבי ראשו ולוחש בלבד שלא יתן לא ביד ולא בקלי. רבי יעקב בר אידי רבי יוחנן בשם רבי יצאי נותן בין ביד בין בקלי. מה ביניהון מאיסה. מאן דאמר נותן בין ביד בין בקלי מאוס הוא. מאן דאמר נותן שמן על גבי ראשו אינו מאוס. אמר רבי יונה מעשר שני ביניהון מאן דאמר נותן בין ביד בין בקלי

[דף ע"ה ע"ב]

מעשר שני אסור. מאן דאמר נותן שמן על גבי ראשו ולוחש מעשר שני מתר. אמר רבי יוסה וכי כל שמתר בשבת מתר במעשר שני וכל שאסור בשבת אסור במעשר שני. והא תני: מדיקה היא אשה עצמה ובנה ביין מפני הוצעה בתרומה אסור. היא תרומה היא מעשר שני. מהיא דדון בלבד שלא יעשה בשבת בדרך שהוא עושה בחול. לוחשין לעין ולמעיים ולנחשים ולעקרבים ומעבירין על העין בשבת. מעשה בי ר"ע שאהזתו העין והעבירו עליו כלים בשבת. רב ורבי הניא רבה תריהון אמרין תשעים ותשעה מתים בעין ואחד בידי שמים. רבי חנינה ושמואל תריהון אמרין צ"ט מתים בצנינה ואחד בידי שמים. רב אמר פדעתיה ורבי חנינה אמר פדעתיה. רב ע"י דהוה שרי תפון דעינא בישא שכיחא תפון הוה אמר צ"ט מתים בעינה ואחד בידי שמים. רבי חנינא על דהוה שרי בצפרין דצינתה תפון הוה אמר תשעים ותשעה מתים בצנינה ואחד בידי שמים. רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן תשעים ותשעה מתים בשרב ואחד בידי שמים. ורבנן אמרי תשעים ותשעה מתים בפשיעה ואחד בידי שמים. רבי חנינא יעקב מעפרתים בשם רבי (דברים) והסיר ה' ממוך כל חלי זו שרפה. רבי חנינה ותני לה בשם רבי אלעזר בן יעקב והסיר ה' ממוך כל חלי זו רעיון דאמר רבי אלעזר (דברים) ונתן עול ברזל על צוארף זה רעיון. אמר רבי אבון והסיר ה' ממוך כל חלי זה יצר הרע שראשו מתוק וסופו מר. רבי מנחומא בשם רבי אלעזר רבי מנחומא בשם רב והסיר ה' ממוך כל חלי זה הפרה. דאמר רבי אלעזר תשעים ותשעה מתים בפרה ואחד בידי שמים. רוחצין בים הגדול ובמי טבריא אע"פ שהוא מתפון לרפואה אבל לא במי משרה ולא במי סדום אימתי בזמן שהוא מתפון לרפואה. הא להעלות משמאה לטהרה מתר. אמר רבי שמואל אחוי דרבי ברכיה בלבד שלא ישקה. תני: סבין אליניתין לחולה בשבת אימתי בזמן מערב שבת אבל אם לא טרפו מערב שבת אסור. אמר רבי שמואל בן אלעזר מתיר היה ר"מ לטרוף יין ולשמן ולסוד לחולה בשבת. וכבר

הלה וביקשנו לעשות לו בן ולא הניח לנו. אמרנו לו רבי מכיל את דבריה בחייה. אמר להן אע"פ שהייתי אומר בן לא מלאני לפי מימי לעבור על דברי חברי:

פרק יד הלכה ד מתני' החושש בשניו לא יגמע בהן המין אכל מטבל הוא פדרפו ואם נתרפא נתרפא החושש במתניו לא יסוד יין וחומץ אכל סד הוא את השמן ולא שמן וורד בני מלכים סבין על גבי מפותיהם שמן וורד שכן דרד בני מלכים לסוד בחול רבי שמעון אומר כל ישראל בני מלכים:

[דף ע"ו ע"א]

פרק יד הלכה ד גמרא בתיב (משלי) **בחמץ לשינים וכעשן לעינים**. ואת אמר הכין. אמר רבי שמעון בר בא בחומצין של פרות היא מתניתין. אמר רבי אלעזר בר יוסה ואפילו תימר במתניתין טב לכישתא וביש לטבתא. תני: לא יהא מגמא המין ופולט. אכל מגמא הוא המין ובלע. מתניתא אמרה שאסור לגמות ולבלע. דתנינן החושש שניו לא יגמע בהן המין. מה היא כדון או פרבי או פדברי הכל. במגמא המין של תרומה אחר טיבולו. רבי אבהו בשם רבי יוחנן הכוסם הפי תרומה לוקה. רבי אבהו בשם רבי יוחנן המגמא המין של תרומה לוקה. המגמא המין של תרומה משלם את הקרן ואינו משלם את החמש. הכוסם חטים של תרומה משלם את הקרן ואינו משלם את החמש. רבי אומר אמר אני שהוא משלם קרן וחמש. רבי ירמיה בשם רבי אימי מודין חכמים לרבי במגמא המין של תרומה אחר טיבולו שהוא משלם קרן וחמש. שהחמין מיישב את הנפול. חברייא בשם רבי בא בר זבדא כל שהוא מן השפה ולפנים מרפין אותו בשבת. התיב רבי זעירא והתני החושש שניו לא יגמא בהן המין. ולא מן השפה ולפנים הוא לא אומר בן אלא רבי זעירא בשם רבי בא בר זבדא כל שהוא מן החלל ולפנים מרפין אותו. רבי זעירא רבי בא בר זוטרא רבי חנינא בשם רבי מעלין עצם של ראש בשבת. רבי הויה בר מריה רבי יונה רבי זעירא רבא בר זוטרא רבי חנינא בשם רבי מעלין בנות אוננים בשבת. תמן אמרין בשם רבי יוחנן עין שמרדה מרפין אותה בשבת. רבי אבהו בשם רבי יוחנן גבות ידים וגבות רגלים סבנה. אמר רבי אבון לוקמין לו עוקין עקרב בשבת. רב אמר ההן המרא לפר מן עינא שרי. לנו מן עינא אסור. שמואל אמר ההן רוק תפל אסור לתן על גבי העין בשבת. מינה את שמע לחזייתה. רבנן דמיסרין אמרין תדא אורדענה סבנה. רבי חזקיה עכיה בשם רבנן דמיסרין תדא עכשמוניתא סבנה. אמר רבי שמואל בר רב יצחק תדא גומרתא סבנה. אמר רבי ירמיה נתנין עליה המין בפסח. ההן בלעה שרי מיפקתיה בשובתא. אמר רבי יוסה מתניתין אמרה בן. מהו של יד לפול בה את תקוין. דלא בן מה בין קוץ ומה בין בלע. וההן דעיינא שאלון לרבי ירמיה אמר לון הא רבי בא קומיכו. שאלון ליה ושרא. אמר לון אוף אנא שרי. רבי אבהו בשם רבי יוחנן ההן ציפודנה סבנה. רבי יוחנן

[דף ע"ו ע"ב]

ממתיה בן וזה מיתסי קומי פרתיה דדמיטינים דטיבריא. בערובתא בפתי רומשא מליק לגבה. אמר

לֵה מִיִּצְרוֹ אָנָּה כְּלוּם לְמַחֵר. אֲמָרָה לִיה לֹא וְאִין צָרְכָת סַב גְּלַעִינָן דְּתַמְרָא בְּפִלְגֵיהֶן וְיִקְדוּ. וְאִית דְּאֲמַרִין דְּנִקְלָבָם עוֹדוּ דְּסַעְרִין וְצוּאָה דְּמִיִּינוּק וְיִבִישָׁא שְׁחֹק וּמַפּוּל וְלֹא תִימָא קוּמִי בַר נִשׁ. לְמַחֵר עָאל וּדְרָשָׁה בְּצִיבּוּרָא. אִית דְּאֲמַרִין דְּתִנְקַת נִפְשָׁה. וְאִית דְּאֲמַרִין דְּאִיתְגִּיירַת. אֶת שְׁמַע מִינָה תִלְת. אֶת שְׁמַע מִינָה הֵחַן צִיפְדוּנָה סַבְנָה. וְאֶת שְׁמַע מִינָה דְכָל שְׁהוּא מִן הַשְּׁפָה וְלִפְנֵים מִרְפִּין אוֹתוּ. וְאֶת שְׁמַע מִינָה הֵהוּא דְאֲמַר רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אֲחָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹהַנָּן אִם הָיָה רֹפֵא נְאֻמָּן מִתַּר. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי הָוָה לִיה קִילוּם הוֹרִין לִיה.

רַבִּי הֲנִינְא וְרַבִּי יוֹנָתָן מִשְׁחֹק תַּחְלוּסִין בְּשׁוּבְתָא וּמִיתָן גּוּ חֲמָרָא עֵתִיקָא וְיִשְׁתִּי וְלֹא יִסְבֵּן. בַּר בְּרַיָּה הָוָה לִיה בְּלַע. אֶתָּא חַד בַּר נִשׁ וְלַחֵשׁ לִיה וְאִינְשָׁם. כַּד נִפִּיק אֲמַר לִיה מִזָּן לְחֻשְׁתָּה לִיה. אֲמַר לִיה מִילָה פִלָּן. אֲמַר לִיה נֹחַ הָוָה לִיה אֵילוּ הָוָה מִיִּית וְלֹא בָּן. וְהוֹת לִיה בֶּן (קִמְלֵת) **בְּשִׁנְגָה שְׁוִיצָא מִלְּפָנֵי הַשְּׁלִיט.** רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹנָתָן בְּכָל מִתְרַפִּין חוּץ מִעַבְוִ"ם וְגִלְוֵי עֲרִוּת וּשְׁפִיכוּת דְּמִים. רַבִּי פִינְחָס בְּעֵי עַד כְּדוֹן כְּשִׁאֲמַרו לֹא הִבִּיא לִי עֲצִים מִעַבְוִ"ם וְהִבִּיא לֹא. הִבִּיא לִי עֲלִים סַתָּם וְהִבִּיא לֹא מִעַבְוִ"ם. נְשִׁמְעִינָה מִן הֲדָא. רַבִּי יוֹנָה הָוָה לִיה צְמַרְמוֹרִין אִיתָן לִיה מִן זְכֻרְתָּה דְדוֹרֵי וְשִׁתָּה. רַבִּי אֲחָא אִיתָן לִיה וְלֹא שִׁתָּה. אֲמַר רַבִּי מְנָא אֵילוּ יַדַּע רַבִּי יוֹנָה מִנֵּן הָוָה לֹא אֲשֶׁתָּה. אֲמַר רַבִּי חוּנָה מִתְנִיתָא אֲמָרָה בֶּן שְׁאִין מִתְרַפִּין מִגְּלוֹי עֲרִוּת. וְתַנִּי בֶּן לְפִיכָד הֲתַר מְכָלֵל שֶׁבֶת וְלֹא הֲתַר מְכָלֵל נַעֲרָה מְאֻרְסָה. הֲתַר מְכָלֵל שֶׁבֶת וְלֹא לְהִתְרַפּוֹת. וְדְכֻוּנְתָּה לֹא הֲתַר מְכָלֵל נַעֲרָה מְאֻרְסָה אֲפִילוּ לְהִתְרַפּוֹת. לֹא סוֹף דְּבַר בְּשִׁאֲמַר לֹא הִבָּא לִי אֲשֶׁת אִישׁ אֶלָּא אֲפִילוּ לְשִׁמוּעַ אֶת קוֹלָהּ. כְּהָדָא חַד בַּר נִשׁ רַחֵם אִיתָא בְּיוֹמֵי דְרַבִּי אֶלְעָזָר וְסַבְּן. אֲתָנוּן שְׁאֲלוֹן לִיה מַהוּ תִיעֵבִיד קוּמוֹי וִיחִי. אֲמַר יְמִית וְלֹא בָּן. מַהוּ יִשְׁמַע קִלְיָה וְלֹא יְמוּת. אֲמַר יְמִית וְלֹא בָּן. מַה הוֹת. רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי וְרַבִּי יַצְחָק בַּר נַחֲמָן. חַד אֲמַר אֲשֶׁת אִישׁ. וְהוֹרְנָה אֲמַר פְּנִינָה. מִזָּן דְּאֲמַר אֲשֶׁת אִישׁ נִיחָא. וּמִזָּן דְּאֲמַר פְּנִינָה וְהָא בַר כִּיחָא נִגְרָא רַחֵם אִיתָא בְּיוֹמוֹי דְרַבִּי אֶלְעָזָר וְיִשְׂרָאֵל לִיה. כָּאֵן בְּפִנְיָהּ וְכָאֵן בְּאֲשֶׁת אִישׁ. וְאֲפִילוּ תִימַר כָּאֵן וְכָאֵן בְּפִנְיָהּ. תַּפְתֵּר שְׁנַתָּן עֵינָיו בַּה עַד שְׁהִיָּא אֲשֶׁת אִישׁ.

[דף ע"ו ע"א]

וְאִית דְּבַעֲי מִימַר אִיתָא רַבָּה הוֹת וְלֹא מִנְסַבָּא. וְכָל מַה דְּהוּא מְעַבְד בְּאִסּוּר הָוָה מְעַבְד. בְּגִין בֶּן אִסּוּר לִיה. אֲמַר רַבִּי הֲנִינְא מִתְנִיתִין אֲמָרָה בֶּן שְׁאִין מִתְרַפִּין מִשְׁפִּיכוּת דְּמִים דְּתִנְיָנָן תַּמּוֹן יִצָּא רַבּוּ אִין נוֹגְעִין בוּ. שְׁאִין דוּחִין נְפֶשׁ מִפְּנֵי נִפְשׁ. לֹא סוֹף דְּבַר בְּשִׁאֲמַר לֹא הֲרוּג אֶת פְּלוּנִי. אֶלָּא אֲפִילוּ חָמַס אֶת פְּלוּנִי. תְּנִי עַבְוִ"ם בְּיִשְׂרָאֵל אִסּוּר. וְיִשְׂרָאֵל בְּעַבְוִ"ם מִתַּר. רַב חֲסֵדָא בְּעֵי מַה לְהַצִּיל נַפְשׁוֹ שֶׁל גְּדוּל בְּנַפְשׁוֹ שֶׁל קָמֹן. הֲתִיב רַבִּי יְרֵמְיָה וְלֹא מִתְנִיתִין הוּא יִצָּא רַבּוּ אִין נוֹגְעִין בוּ שְׁאִין דוּחִין נְפֶשׁ מִפְּנֵי נִפְשׁ. רַבִּי יוֹסֵה בִּי רַבִּי בּוֹן בְּשֵׁם רַב חֲסֵדָא שְׁנִיָּיא הוּא תַּמּוֹן שְׁאִין אֶת יוֹדַע מִי הוֹרַג אֶת מִי. מְעַשָּׂה בַר בִּי אֶלְעָזָר בֶּן דְּמָה שְׁנַשְׁכוּ נַחֵשׁ וְכָא יַעֲקֹב אִישׁ כְּפַר סְמָא לְרַפּוֹתוֹ וְלֹא הֲנִי לֹא רַבִּי יִשְׁמַעְיָאל. אֲמַר לֹא אֲנִי מְכִיָּא רַאִיָּה שְׁיִרְפָּאֵנוּ לֹא הַסְפִּיק לְהִבִּיא רַאִיָּה עַד שְׁמַת בֶּן דְּמָה. אֲמַר לֹא רַבִּי יִשְׁמַעְיָאל אֲשֶׁרִיד

בן דְּמָה שֶׁיֵּצֵאת בְּשִׁלּוּם מִן הָעוֹלָם וְלֹא פִּרְצָתָהּ גְּדִירָן שֶׁל חֲכָמִים. דְּכָתִיב (קִהְלֵת י) **וּפּוֹרֵץ גְּדֵר יִשְׁכְּנוּ נַחֲשׁ. וְלֹא נַחֲשׁ נִשְׁכּוּ. אֵלָּא שְׂלֵא יִשְׁכְּנוּ נַחֲשׁ לְעֵתִיד לְבֵא.** וּמֵה תָּוָה לִיָּה מִיָּמֶר (וּמְקַדָּא יח) **אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחַי בָּהֶם.** רַבִּי בַּא בַּר זְבַדָּא בְּשֵׁם רַב הִלְכָה פְּרָ"שׁ דִּלָּא בִּן מִי נָתַן שְׁמֹן וְנָרַד לְעֵנִי וְלֹא קָדַ. אָמַר רַבִּי זְעִירָה לְרַבִּי יוֹסִי חֲכָם רַבִּי לְבַר פְּדִיהָ דְּאֵת אָמַר שְׁמוּעָתָא מִן שְׁמִיָּה. אָמַר לִיָּה רַבִּי יוֹהָנָן אָמְרִין מִשְׁמוֹ אָמַר רַבִּי זְעִירָה לְרַבִּי בַּא בַּר זְבַדָּא חֲכָם רַבִּי לְרַב דְּאֵת אָמַר שְׁמוּעָתָה מִן שְׁמִיָּה. אָמַר לִיָּה רַב אָדָּא בַר אֲתָנָה אָמְרִין מִשְׁמוֹ:

מִסְכַּת שַׁבָּת פֶּרֶק טו

פֶּרֶק טו הִלְכָה א מִתְנִי' אֵלּוּ קִשְׂרִים שֶׁחֵיבִין עֲלֵיהֶן קִשְׂר הַגְּמָלִין וְקִשְׂר הַסַּפְּנִים בְּשֵׁם שֶׁהוּא חֵיב עַל קִשְׂרָן כִּד הוּא חֵיב עַל הַתִּירָן רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר כֹּל קִשְׂר שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַתִּירוֹ בְּיָדוֹ אַחַת אֵין חֵיבִין עֲלָיו: פֶּרֶק טו הִלְכָה א גְּמָרָא מַה קִּשְׂרָה הֵיחָה בְּמִשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ קוֹשְׂרִין אֵת חֲמִיתָרִים. וְלֹא לְשַׁעָה הֵיחָה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה מִכִּין שֶׁהָיוּ נוֹסְעִין וְחֹנְנִין עַל פִּי הַדְּבֹר כְּמִי שֶׁהוּא לְעוֹלָם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן

[דף ע"ז ע"ב]

מִכִּין שֶׁהִבְטִיחַן הַמָּקוֹם שֶׁהוּא מְכַנְּסֵן לְאֶרֶץ כְּמִי שֶׁהוּא לְשַׁעָה. אָמַר רַבִּי פִּינְחָס מִתַּפְּרִי יְרִיעוֹת לְמִדּוֹ נִפְסַק הָיָה קוֹשְׂרוֹ. חֹזֵר וְנִפְסַק לְעֵשׂוֹתָן קִשְׂרִים קִשְׂרִים אֵי אִפְשָׁר אֵלָּא חֹזֵר וּמִתִּיר אֵת הַרְאִשׁוֹן. אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה הֵחֵן חֵיטָא אֹמְנָא מְבַלַּע תְּרִין רִישִׁיָּה. וְהֵיכָדָא אָמַר דָּא דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּן חֲנִינָא מֵאוֹרְגִי יְרִיעוֹת לְמִדּוֹ. מַה מַּעֲמָא (שְׁמוֹת טו) **אוֹרְגָה הִרְיַעָה הָאֲחַת** כְּדִי שֶׁתְּהֵא כּוֹלָה אַחַת. נִפְסַק הָיָה קוֹשְׂרוֹ מִכִּין שֶׁהָיָה מוֹנִיעַ לְאֹרְגִי הָיָה עָרִי לָהּ וּמַעֲלִיל לָהּ. רַבִּי תַנְדְּוִמָא בְּשֵׁם רַב חֻזְנָה אִפְּלִיל עָרַב שְׁבָה לֹא הָיָה בּוֹ לֹא קִשְׂר וְלֹא תֵימָת. תַּנְגִּי: רַבִּי הוֹשַׁעְיָא חוֹתֵל שֶׁל תְּמָרִים וּפְטִילִיא שֶׁל תְּמָרִים קוֹרַע וּמִתִּיר וּבִלְבָד שְׂלֵא יִקְשֶׁר:

פֶּרֶק טו הִלְכָה ב מִתְנִי' וַיֵּשׁ לָהּ קִשְׂרִים שְׂאִין חֵיבִין עֲלֵיהֶן כְּקִשְׂר הַגְּמָלִין וְכְקִשְׂר הַסַּפְּנִין קוֹשְׂרָת אִשָּׁה מִפְּתַחֵי חֲלוּק וְחוֹטֵי סְבָבָה שֶׁל פְּסִיקָא וְרִצּוּעָה מְנַעֵל וּסְנַדְל וְנֹדוֹת יִין וְשִׁמּוֹן וְקַדְרָה שֶׁל בֶּשֶׂר רַבִּי אֲלֵיעֶזֶר בִּן יַעֲקֹב אֹמֵר קוֹשְׂרִין לִפְנֵי בַּחֲמָה בְּשִׁבִיל שְׂלֵא תִצָּא קוֹשְׂרִין דְּלִי בְּפְסִיקָא אָבָל לֹא בַּחֲבַל וְרַבִּי יְהוּדָה מִתִּיר, כִּלְל אָמַר רַבִּי יְהוּדָה כֹּל קִשְׂר שְׂאִינוֹ שֶׁל כְּוִימָא אֵין חֵיבִין עֲלָיו:

פֶּרֶק טו הִלְכָה ב גְּמָרָא אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה בְּמִפְּתַח אִימְרָא שֶׁהוּא מְדִבְקוֹ לְחֲלוּק. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה בְּמִפְּתַח חֲלוּק שֶׁהוּא עָשׂוּי כְּמִין שְׁנַי דְּפִין. נִשְׁמָטוּ רִצּוּעוֹת מְנַעֵל וּסְנַדְל נֹטֵל וּמְחֹזֵר וּבִלְבָד שְׂלֵא יִקְשֶׁר. חוֹטְמוֹ שְׁנַשְׁמַט אֵית תַּנְי תַּנְי: מוֹתֵר לְהַחֲזִיר וְאֵית תַּנְי תַּנְי: אָסוּר לְהַחֲזִיר. חוּזֵן בְּעֵי מִיָּמֶר מֵאֵן דְּאָמַר מוֹתֵר בְּשִׁישׁ בּוֹ נִקֵּב אַחַד. מֵאֵן דְּאָמַר אָסוּר בְּשִׁישׁ בַּה' ב' נִקְבִים. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה בִּי רַבִּי בּוֹן זֶה וּבִין זֶה כְּמֵאֵן דְּאָמַר בְּשִׁישׁ בּוֹ שְׁנַי נִקְבִים. מוֹהוּ כְּדוֹן מֵאֵן דְּאָמַר מוֹתֵר בְּרַפִּין. מֵאֵן דְּאָמַר אָסוּר בְּאִפּוּצִים. מַה חוֹלְקִין עַל רַבִּי אֲלֵיעֶזֶר בִּן יַעֲקֹב. מִן מוֹה דְּתַנְי מוֹדִין חֲכָמִים לְרַבִּי מֵאִיר בְּחוֹתְמוֹ שֶׁבְּפִרְקַע שְׁמִפְקָפְקִין בּוֹ וּמִפְּקִיעִין וּמִתִּירִין וְחוֹתְכִין בְּשַׁבָּת. וּמִפְּקָפְקִין

[דף ע"ח ע"א]

אבל לא מפקיעין ולא מתירין ולא הותכין בכלים. בשבת מתיר ואין צריך לומר ביום טוב. הדין אמרה אין הולקין על רבי אליעזר בן יעקב. אמר רבי בא בהביל שהול הוא מתניתין הכל שהיא משהול: בפסיקיא אבל לא בהלב רבי יהודה מתיר. הא רבנן לא. אלא בגין דתנינן קדמייתא בשם רבי יהודה תנינן אף הדין בשם רבי יהודה: כלל אמר רבי יהודה כל קשר שאינו של קיימא אין חייבים עליו. רבי שמואל בשם רבי זעירא ביני מתניתא כל קשר שאינו של קיימא והוא לשעה אין חייבין עליו: פרק טו הלכה ג מתני' מקפלין את הפלים אפילו ארבעה וחמישה פעמים ומציעין את המפות מלילי שבת לשבת אבל לא משבת למוצאי שבת רבי ישמעאל אומר מקפלין את הפלים ומציעין את המפות מיום הכפורים לשבת חלבי שבת קרבין ליום הכפורים. רבי עקיבה אומר לא של שבת קרבין ליום הכפורים ולא של יום הכפורים קרבין לשבת:

פרק טו הלכה ג גמרא דבית רבי ינאי אמרי קפול בשנים אסור. רבי חגי בשם רבי שמואל בר נחמן אין מקפלין בשבת בשנים. וההן דמקפל על סיפסלה כמאן דאינון תרין. רבי חגי בשם רבי שמואל בר נחמן לא נתנו שבתות וימים טובים אלא לאכילה ולשתיה. על ידי שהפה זה מסריח התיירו לו לעסק בהן בדברי תורה. רבי ברכיה בשם רבי חייא בר בא לא נתנו שבתות וימים טובים אלא לעסק בהן בדברי תורה. מתניתין מסיעה בין לדין בין לדין. ביצד הוא עושה או יושב ואוכל או יושב ועוסק בדברי תורה. כתוב אחד אומר **שבת הוא לה'** ^(תקרא כג) וכתוב אחד אומר **שבת לה'** ^(דברים טו) **עצרת לה'** **אלהיה'**. הא ביצד הן חלק לתלמוד תורה. וחלק לאכול ולשתות. אמר רבי אבהו **שבת לה'** שבות כה'. מה תקב"ה שבת מוצאמר. אף את שבות מוצאמר. מעשה בחסיד אחד שניצא לטיול בכרמו בשבת וראה שם פריצה אחת והשב לגדרו במוצאי שבת אמר הואיל והשכתי לגדרה איני גודרה עולמית. מה פעל לו תקב"ה זמן לו

[דף ע"ח ע"ב]

סבה אחת של נצפה ועלת לתוכה וגדרתא ממונה היה נזון וממונה היה מתפרנס כל ימיו. אמר רבי חנינא מדוחק התיירו לשאול שלום בשבת. אמר רבי חייא בר בא רשב"י כד הוה חמי לאיפיה משתעויה סגין הוה אמר לה אימא שובתא היא. תני: אסור לתבע צרכיו בשבת. רבי זעירא שאל רבי חייא בר בא מהו מימר רענו פרנסנו. אמר ליה טופוס ברכות קד הן. תני: מדיחין כוסות וקערות ותמהוויין מלילי שבת לשחרית משחרית לחצות ומחצות למנחה. מן המנחה ולמעלה אסור. ובכוסות מתיר שאין קבע לשתיה. רבי ירמיה רבי זעירא בשם רב חייא בר אשי אשה פיקחת מדיחה כוס פאן קערה פאן תמחוי פאן נמצאת מרבעת ביתה בשבת. רבי זעירא בשם רב חסדא יום הכפורים שחל להיות בשבת אין תוקעין. לאחר שבת אין מבדילין. מה כרבי עקיבה. ברם כרבי ישמעאל מבדיל. שכן חלבי שבת קרבין ביום הכפורים. אמר רבי זעירא קומי רבי מנא אפילו כרבי ישמעאל לא יבדיל.

כלום הוא מבדיל אלא להתיר לו דבר שהוא אסור לו. אילו הקטיר חלבי שבת בשבת שמו אינו מתר. אמר רבי שמואל אחי דרבי ברביה ויבדיל שגד הוא מתיר להדיח כבשים ושלקות. אמר רבי יוסה כלום הוא מתר להדיח כבשים ושלקות לא מן המנחה ולמעלה. ויבדיל מן המנחה ולמעלה מה נפשד כום אין כאן. גר אין כאן. במה הוא מבדיל. אמר רבי אבון בתפלה:

מפכת שבת פרק מז

פרק מז הלכה א מתני' כל בתבי הקדש מצילין אותן מפני הדלקה בין שקורין בהן ובין שאינן קורין בהן אף על פי שבתובין בכל לשון טעונין גניזה מפני מה אין קורין בהן מפני בטול בית המדרש:

פרק מז הלכה א גמרא מהו בין שקורין בהן בין שאינן קורין בהן. בין שיש בהן טעיות. בין שאינן בהן טעיות.

[דף ע"ט ע"א]

והא תני: ספר שיש בו שתיים שלש טעיות בכל דף ודף מתקנו וקורא בו. ארבע אינו קורא בו. מן מה דתנינן מפני מה אין קורין בהן מפני בטול בית המדרש. הדיא אמרה בין תורה לנביאים. לכתבי הקדש אין מצילין אותן מפני הדלקה. מאן דאמר מטמאין את הדיים מצילין אותן מפני הדלקה. ומאן דאמר אין מטמאין את הדיים אין מצילין אותן מפני הדלקה. התיבון הרי עברי שכתבו תרגום הרי אינו מטמא את הדיים ומצילין אותו מפני הדלקה. מן מה דתנינן אף על פי שבתובין בכל לשון טעונין גניזה. הדיא אמרה שמצילים אותן מפני הדלקה. מתניתא דרבי שמעון דרבי שמעון אמר אין דבר משום שבות שעומד בפניו כתבי הקדש. מה פליגי. תמן מפני בויזון ברם הכא כל עמא מודי שמצילין אותן מפני הדלקה. למי נצרכה לרבן שמעון בן גמליאל. אע"ג דרבן שמעון בן גמליאל אמר אף בפסרים לא התירו שכתבו אלא יוונת מודי הוא הכא שמצילין אותן מפני הדלקה. מעשה ברבן גמליאל שהיה עומד על הכ"ג בחר תפית והביאו לו ספר איוב כתוב תרגום ואמר לבנאי יגזו תחת הנדבד. אע"פ שאמרו אין קורין בכתבי הקדש אלא מן המנחה ולמעלה אבל שונין ודורשין בהן. צדף דבר נוטל ובדק. דלמא רבי ורבי תיאי רבא ורבי ישמעאל בי רבי יוסה היו יושבין ופושטין במגלת קינות ערב תשעה באב שחל להיות בשבת מן המנחה ולמעלה. ושירו בה אלף ב"ת אחד. אמרו למה אנו באין וגמרינן אותה. עם בשהיה נפטר לביתו נכשל באצבעו וקרא על גרמיה (תהלים לב) **רבים מכאובים לרשע**. אמר ליה רבי תיאי בהובינו מטתך בן דכתיב (אקדה) **רוח אפינו משיח ה' נלבד בשחיתותם**. אמר לו רבי ישמעאל בי רבי יוסי אילו לא היינו עוסקין בעניין כד היה לנו לומר. על אחת כמה וכמה שהיינו עוסקין בעניין. ועלה לביתו ונתן עליה ספוג יבש וקשר עליה גמי מבוהין. אמר רבי ישמעאל בי רבי יוסי ממונו למדנו ג' דברים ספוג אינו מרפא אלא משפור. גמי שהוא מן המוכן. ואין קורין בכתבי הקדש

אֵלָא מִן הַמִּנְהָח וְלִמְעַלָּה. מֵעַתָּה בְּמִקּוֹם שֵׁישׁ בֵּית הַמּוֹדְרֵשׁ אַל יִקְרָאוּ. בְּמִקּוֹם שֵׁאִין בֵּית הַמּוֹדְרֵשׁ יִקְרָאוּ. לֵית לָךְ אֵלָא כַּהֲדָא דְתַנִּי רַבִּי נְהִמְיָה. דְתַנִּי רַק נְהִמְיָה מִפְּנֵי מַה אִין קוֹרִין בְּכַתְבֵי הַקֵּדֶשׁ אֵלָא מִן הַמִּנְהָח וְלִמְעַלָּה מִפְּנֵי שְׁמֵרֵי הַדְּיוּמוֹת שֵׁאִם אֹמֵר אֶת לֹי שְׁהוּא מִתֵּר אַף הוּא אֹמֵר מַה בְּכַד שְׁנַתְעַסַק בְּשִׁטְרוֹתֵינוּ. מִתּוֹךְ שֵׁאִתְּ אֹמֵר לֹי שְׁהוּא אֲסוּר. אַף הוּא אֹמֵר כַּתְבֵי הַקֵּדֶשׁ אֲסוּר שְׁמֵרֵי הַדְּיוּמוֹת לֹא כֹל שְׁפֹן. הֲדָא אֲמַרְהָ שְׁהַמְשַׁנָּה קוֹדֶמֶת לְמִקְרָא. וְדָא מִסִּיעָא לְהַהוּא דְתַנִּי ר"ש בְּן יוֹחֵי. דְתַנִּי ר"ש בְּן יוֹחֵי הָעוֹסֵק בְּמִקְרָא מִיְדָה שְׁאִינְהָ מִיְדָה. הָעוֹסֵק בְּמִשְׁנָה מִיְדָה שְׁנוֹמְלִין מִמֶּנָּה שְׂכָר. הָעוֹסֵק בְּתַלְמוּד אִין לָךְ מִיְדָה גְּדוּלָה מוֹז. לְעוֹלָם הָיוּ רִץ אַחַר הַמְשַׁנָּה יוֹתֵר מִן הַתְּלַמוּד. אֲמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן הֲדָא דְאֶתְּ אֲמַר עַד שְׁלֹא שָׁקַע בִּי רַבִּי רׁוב מִשְׁנׁוֹת. אֲבָל מִשְׁשִׁיעַ בִּי רַבִּי רׁוב מִשְׁנׁוֹת לְעוֹלָם הָיוּ רִץ אַחַר הַתְּלַמוּד יוֹתֵר מִן הַמְשַׁנָּה. בְּרַבּוֹת שְׁכַתוּב בְּהֵן עֲנִינּוֹת הַרְבֵּה מִן הַתּוֹרָה אִין מִצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלָקָה. מִפֵּן אֲמַרו כּוֹתְבֵי בְּרַבּוֹת שׁוֹרְפֵי תּוֹרָה.

מַעֲשֵׂה בְּאֶחָד שֶׁהָיָה כּוֹתֵב בְּרַבּוֹת וְהִלָּךְ רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל לְבוֹדְקוֹן פִּינָן שְׁהַרְגִישׁ בְּקוֹל פְּעֻמּוֹתָיו שֶׁל רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל נָטַל תְּכַרְדִּי שֶׁל בְּרַבּוֹת וְנָרְקַן לְתוֹךְ סֶפֶל שֶׁל מַיִם, כִּלְשׁוֹן הַזֶּה אֲמַר לוֹ גְּדוּל עוֹנֵשׁ הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן. אֲמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי הֲדָא אֲנִידְתָּא כּוֹתְבָהּ אִין לׁוֹ חֵלֶק. הַתְּרַשָּׁה מִתְּחַרְףָּה שְׁנוֹמְעָה אִינוּ מִקְבֵּל שְׂכָר. אֲמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי אֲנָא מִן יוֹמָיו לֹא אִיסְתְּפִלִית בְּסַפְרָא דְאֲנִידְתָּא אֵלָא חַד וְזִמן אִיסְתְּפִלִית אֲשַׁכְּחִית כְּתוּב בַּהּ מֵאָה וְשִׁבְעִים וְחֲמִשׁ פְּרָשִׁיּוֹת שְׁכַתוּב בַּתּוֹרָה דְּכַר אֲמִירָה צְוִי כְּנֶגֶד שְׁנׁוֹתָיו שֶׁל אֲבִינִי אֲבָרְהָם דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים סו) **לְקַחַת מִתְּנׁוֹת בְּאָדָם.** וְכַתִּיב (יְהוֹשׁוּעַ יד) **הָאָדָם הַגְּדוֹל בְּעֵנָקִים.** מֵאָה וָאַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה מִזְמוֹרוֹת שְׁכַתוּב בַּתְּהִלִּים כְּנֶגֶד שְׁנׁוֹתָיו שֶׁל אֲבִינִי יַעֲקֹב. מִלְּמַד שְׁכַל הַקְּלוּסִין שִׁישְׁרָאֵל מְקַלְסִין לְהַקְדוּשׁ ב"ה כְּנֶגֶד שְׁנׁוֹתָיו שֶׁל יַעֲקֹב שְׁנֵאֲמַר (תְּהִלִּים כג) **וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל.** מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּג' פְּעָמִים שִׁישְׁרָאֵל עוֹנִין הַלְלוּיָהּ. כְּנֶגֶד שְׁנׁוֹתָיו שֶׁל אֲהֵרֹן. (תְּהִלִּים קכ) **הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ.** לְאֲהֵרֹן קְדוּשׁוֹ (תְּהִלִּים קק) **לְאֲהֵרֹן קְדוֹשׁ ה'.** אֲפִילוּ כֹּן אֲנָא מִתְּפַעֵי בְּלִילְיָא. רַבִּי תַּיִיא בַר בָּא תָּמָא חַד סַפֵּר דְּאֲנִידָה אֲמַר אִי מַה כְּתִיב טְבֵאוֹת תִּקְטַע וְיָדָה דְּכַתְבְּתָהּ. אֲמַר לִיה חַד אֲבָוִי דְּהַהוּא גְּבָרָא כְּתָבָהּ. אֲמַר לִיה כֹּן אֲמַרְתָּ תִּקְטַע וְיָדָה דְּכַתְבְּתָהּ. וְהָיִית לִיה כֹּן **כְּשִׁנְגָה שִׁינְצָא מִלְּפָנֵי הַשְּׁלִיט.** הַגִּילְיוֹנִים וְסַפְרֵי מִינֵין. אִית תַּנְיִ: קוֹרָא וְאִזְבְּרוּתֵיהֶן וְשׁוֹרְפֵן. אִית תַּנְיִ תַּנְיִ: שׁוֹרְפֵין הֵן וְאִזְבְּרוּתֵיהֶן. אֲמַר רַבִּי טְרַפּוֹן אֲקַסַּח אֶת בְּנֵי שֵׁאִם וְבֹאוּ לְבִיתִי שְׁאֲנִי שׁוֹרְפֵן הֵן וְאִזְבְּרוּתֵיהֶן. שֵׁאִם יְהִי הַרְוֹדָף רֹדֵף אַחֲרַי שְׁאֲנִי נְמַלֵּט לְתוֹךְ כְּתִיבָהּ שֶׁל ע"ז וְאִינוּ נְמַלֵּט לְתוֹךְ כְּתִיבָהּ שֶׁל מִינֵין. שְׁעָבוּם אִינוּ מִפְּרִין אוֹתוֹ וְכּוֹפְרִין בּוֹ. אֲבָל הַמִּינֵין מִפְּרִין אוֹתוֹ וְכּוֹפְרִין בּוֹ. וְעַלֵּיהֶן אֲמַר

דוד

הכתוב השם שנכתב בקדשה ימחה על המים. ספרי מינין שמטילין איבה ותחרות ומחלקת בין ישראל לאביהן שבשמים אינו דין שישפרו הן ואזכרותיהן:

פרק מז הלכה ב מתני' מצילין תיק הספר עם הספר ותיק התפלין עם התפלין אע"פ שיש בתוכן מעות ולא יכין מצילין אותן למבוי שאינו מפלש בן בתירה אומר אף למפולש:

פרק מז הלכה ב גמרא מתניתין בשאינו מפול לו. אבל אם היה מפול לו כגופו הוא. ניהא תיק הספר עם הספר תיק תפלין עם התפלין. רבי חגי בשם זעירא שמע לה מהדא (תהלים לד) חונה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם. וכן הוא אומר (דניאל א) באדין גבריא איליה כפתו בסרבליהן וגומר:

אעפ"י שיש בתוכו מעות. ובא כיי דמר רבי יעקב בר אחא אמר חנינא קרתינגאח בשם רבי הושעיה דיסקיאי שיש בתוכו מעות נותן עליה כפר ומטלטלה: לא יכין מצילין אותן למבוי שאינו מפלש. הא למפולש לא. בכל אתר את אמר אין המהלה כמנייה. וכא את אמר המהלה כמנייה. אלא בזרק. תמן את אמר הזורק פטור. וכא את אמר הזורק חייב. רבי חזקיה בשם רבי אחא בשלא ערבו אנן קיימין. בן בתירה פרי יהודה דתנינן תמן גשרין המפולשין מטלטלין תחתיהן בשבת דברי רבי יודה. והקמים אוקרין:

פרק מז הלכה ג מתני' מצילין מזון ג' סעודות הראוי לאדם לאדם הראוי לבהמה לבהמה, כיצד נפלה דלקה בלילי שבת מצילין מזון שלש סעודות בשחרית מצילין מזון שתי סעודות במנחה מצילין מזון סעודה אחת. רבי יוסי אומר לעולם מצילין מזון שלש סעודות:

פרק מז הלכה ג גמרא רבי בון בר חייא בשם רבי בא בר ממל דרבי נחמיה היא דאמר אינן נטלין אלא לצורף. אמר רבי יוסה טעמא דרבנן תמן כל מה שיש בבית מן המוכן. גרם הכא אם אתה אומר בן אף הוא מציל מן היום למחר מתניתא דרבי הונדקס דאמר לעולם מצילין מזון שלש סעודות. תפתר בשנפלה דלקה בלילי שבת

[דף פ' ע"ב]

עד שלא אכלה. ביום הפורים מאי איכא למימר. על דעתהון דרבנן לא יציל בלום. כל עמא מודוי שמצילין מזון סעודה אחת מפני הסכנה. תני: מצילין לחולה ולקטן בבינונית. ולרעבתן כדי מזונות. מערבין לחולה ולקטן כדי מזונות. ולרעבתן בבינונית. תני: אין מערימין. רבי יוסי בר רבי בון אמר מערימין. אית תניי מצילין ואחר כך מופון. אית תניי תני: מופון ואחר כך מצילין. מאן דמר מציל ואחר כך מופון כמאן דאמר מערימין. ומאן דמר מופון ואחר כך מציל כמאן דמר אין מערימין. תני: אף מכבין להציל. מתניתא דר"ש דאמר אין דבר משום שבות עומד בפני התבוי הקדש. תני: אף מטמאין להציל. והתני (נגראים) בכל קודש לא תגע לרבות התרומה. היא תרומה היא מעשר שני. מאי פדון ובלבד שלא יעשה בשבת בדרך שעושה בחול. תני: בשם שמצילין מן הדליקה כך מצילין מיד העבוי"ם ומיד הנקה ומיד המפלת ומידי כל דבר שאוב:

פָּרַק מִזֶּה הִלְכָה ד' מִתְנִי' מִצִּילִין סָל מְלֵא כְפָרוֹת אַף עַל פִּי שְׁנַיִם בּוֹ מֵאָה סְעוּדוֹת וְעוֹגֵל שֶׁל דְּבִלְהָ וְהִבִּית שֶׁל יוֹן וְאוֹמֵר לְאַחֵרִים בּוֹאוּ וְהִצִּילוּ לָכֵם אִם הָיוּ פִקְחִין עוֹשִׂין עִמּוֹ חֲשׁוֹבִין לְאַחֵר שִׁבְתָּ, וְלֹאִיכֵן מִצִּילִין אוֹתָן לְחֹצֵר הַמְעַרְבֵּת, בֶּן בְּתִירָה אוֹמֵר אַף לְשִׁאינָה מְעַרְבֵּת:

פָּרַק מִזֶּה הִלְכָה ד' גְּמָרָא מִתְנִיתִין דְּרַבֵּי יוֹסִי דְאָמַר לְעוֹלָם מִצִּילִין מִזֶּוֹן שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת. מִפְּנֵי שֶׁבִּלְהָ גּוֹף אֶחָד בְּמִי שֶׁבִּלְהָ סְעוּדָה אַחַת:

וְאוֹמֵר לְאַחֵרִים בּוֹאוּ וְהִצִּילוּ לָכֵם. שְׁבֵן דְּרָבִין לְהוֹמִין אוֹרְחִים בְּשִׁבְתָּ:

אִם הָיוּ פִקְחִין עוֹשִׂין עִמּוֹ חֲשׁוֹבִין לְאַחֵר הַשִּׁבְתָּ. תַּמָּן תַּנְיִנֵן מִנִּיהַ מְלִיתוֹ אֶצְלוּ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ חֲשׁוֹבִין לְאַחֵר שִׁבְתָּ. תַּמָּן אֵת אָמַר מִשְׁכַּנְיָה גְּבִייהַ. הָכָא מַה אֵיִת לָהּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא מְרִי לְכָה שְׁנִינֵי נִקְרָא פְקִתָּ:

[דף פ"א ע"א]

פָּרַק מִזֶּה הִלְכָה ה' מִתְנִי' וְלִשְׁם הוּא מוֹצִיא אֵת כָּל פְּלִי תַשְׁמִישׁוֹ וְלוֹבֵשׁ כָּל מַה שֶׁהוּא יְכוֹל לְלַבֵּשׁ וְעוֹמֵף כָּל שֶׁהוּא יְכוֹל לְעַמֵּף רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר כְּלִים. וְחֹזֵר וְלוֹבֵשׁ וּמוֹצִיא וְאוֹמֵר לְאַחֵרִים בּוֹאוּ וְהִצִּילוּ עִמּוֹ:

פָּרַק מִזֶּה הִלְכָה ה' גְּמָרָא רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר כְּלִים. וְאֵלוּ הֵן מְקוּמָרֵן נִקְלִי וּפְיֹנְדָא וּפִילִיּוֹן וּמַעֲפֹרֵת וְקוֹלִבִּין שֶׁל פֶּשֶׁתִּין וְהַלּוֹק שֶׁל צִמָּר וְשִׁתֵּי אֲמִפְלוֹת. שְׁנֵי סְבָרִיקוֹן וְשְׁנֵי אֲבָרִיקוֹן. שְׁנֵי מְנַעֲלִין וְכוּבַע שְׁפָרָאשׁוֹ וְהַגּוֹר שֶׁבְּמִתְנִיּוֹ וְסוּדְרִין שֶׁעַל זְרוּעוֹתָיו:

וְאוֹמֵר לְאַחֵרִים בּוֹאוּ וְהִצִּילוּ עִמּוֹ. שְׁבֵן דְּרָבִין לְהִשְׁאִיל כְּלִים בְּשִׁבְתָּ:

פָּרַק מִזֶּה הִלְכָה ו' מִתְנִי' ר"ש בֶּן גֵּנֶם אוֹמֵר פּוֹרְשִׁין עוֹר שֶׁל גְּדִי עַל גְּבִי שִׂידָה תִּכָּה וּמְגֻדֵל שְׁאֵחֻוֹ בְּהֵם אֵת הָאוֹר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחַרְדֵּי, עוֹשִׂין מְחִיצָה בְּכָל הַכְּלִים בֵּין מְלֵאִים בֵּין רִיקָנִים בְּשִׁבִיל שֶׁלֹּא תַעֲבוֹר הַדִּלְקָה, רַבִּי יוֹסֵה אוֹסֵר בְּכָל חֲרֵשׁ חֲדָשִׁים מְלֵאִים מוֹם שְׁאִינָן יְכוֹלִים לְקַבֵּל בְּהֵן אֵת הָאוֹר וְהֵן מִתְבַּקְּעִין וּמְכַבִּין אֵת הַדִּלְקָה:

פָּרַק מִזֶּה הִלְכָה ו' גְּמָרָא פִּינֵי מִתְנִיתִין מִשְׁנִיאוֹהוּ הָאוֹר בְּהֵן. רַבִּי יִרְמְיָהוּ רַבִּי בָּא בַר מְמֵל בְּשֵׁם רַב סָפָר שְׁאֵחֻוֹ בּוֹ הָאוֹר מִצַּד אֶחָד נוֹתֵן מוֹם מִצַּד הַשְּׁנַיִם וְאִם כְּבָה כְּבָה. אֶחָד בּוֹ הָאוֹר מִשְׁנֵי צְדָדִין פּוֹשְׁטוֹ וְקוֹרָא בּוֹ וְאִם כְּבָה כְּבָה. מְלִית שְׁאֵחֻוֹ בּוֹ הָאוֹר מִצַּד אֶחָד נוֹתֵן מוֹם מִצַּד שְׁנֵי וְאִם כְּבָה כְּבָה. אֶחָד בְּהָ הָאוֹר מִב' צְדָדִין נוֹטְלָהּ וּמַתְעַמֵּף בָּהּ וְאִם כְּבָתָה כְּבָתָה. רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רַבִּי זִירָא דְרַבִּי יוֹסֵה הִיא. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה הָיָה סְבָרִיקֵן מִימֵר מַה פְּלִיגִין מִימֵר רַבִּי יוֹסֵה וְרַבְּנָן בְּשַׁעֲשֻׁה מְחִיצָה שֶׁל כְּלִים. אָבָל אִם עוֹשֶׂה מְחִיצָה שֶׁל מוֹם לֹא. מִמַּה דְמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רַבִּי זְעִירָא דְרַבִּי יוֹסֵה הִיא הִדָּא אֲמָרָה אֲפִילוּ עוֹשֶׂה מְחִיצָה שֶׁל מוֹם הִיא הַמְחַלְקֵת:

פָּרַק מִזֶּה הִלְכָה ז' מִתְנִי' עַבְוִים שֶׁבָּא לְכַבּוֹת אֵין אוֹמְרִים לוֹ בְּפֵה אוֹ אֵל תִּכְבֶּה מִפְּנֵי שְׁאִין שְׁבִיתָתוֹ עֲלֶיהָ אָבָל קָטָן שֶׁבָּא לְכַבּוֹת אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ שְׁבֵן שְׁבִיתָתוֹ עֲלֶיהָ:

מַסְכַּת גִּיטִין פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

א. המלוה מעות את הכהן ואת הלוי, ואת העני, ומת - צריך לטול רשות מן היורשין. אלו הן היורשין, רבי אומר: כל שרשו. רבי אליעזר בן יעקב אומר: המלוה מעות את הכהן, ואת הלוי, בפני בית דין, ומתו - מפריש עליהן ברשות אותו שבט. המלוה מעות את העני ומת - מפריש עליהם ברשות כל עניים. רבי אחא אומר: ברשות עניי עולם.

ב. המלוה מעות את העני והעשיר - אין מפרישין, שאין מפרישין על האבוד, וזכה עני במה שבידו. המלוה מעות את הכהן ואת הלוי, ואת העני להיות מפריש עליהן מחלקן, מפריש עליהן, בחזקת שהן קיימין, ומפריש עליהן כשער הזול, ואין בו משום רבית, ואין שביעית משמטת, ואם בא לחזור - אינו חוזר. ואם נתיאשו הבעלים - אין מפרישין עליהן, לפי שאין מפרישין על האבוד.

ג. האומר: 'הילך מנה ונתן לפלוני בן לוי מחלקו', אם רצה לחזור - לא יחזור. קח מנה זו מדימי מעשר שיש לך בידי, והילך דמיו - חוששין לתרומת מעשר שבו, כור מעשר יש לך בידי - חוששין לתרומת מעשר שבו, והלך ונתנו לאחר - אין לו עליו אלא תרעמת.

ד. המניח פרות להיות מפריש עליהן תרומות ומעשרות. מעות להיות מפריש עליהן מעשר שני - מפריש עליהן בחזקת שהן קיימים, ואינו חושש שמא הרקיבה התבואה, ושמא החמיץ היין, ושמא החלידו המעות. הלך ומצאן שהרקיבו, ושהחמיץ, ושהחלידו - הרי זה חושש לתבואה, כפי שתרכב, וליין כפי שיחמיץ, ולמעות כפי שיחליד. אבדו - הרי זה חושש מעת לעת; דברי רבי אליעזר. רבי יהודה אומר: בשלשה פרקים בודקין את היין.

ה. קדם אצל אשתו, או ששלח אצלה שליח, ואמר לה: 'גט ששלחתי לך אי אפשי שתעשי בו, הרי זה בטל הוא' - דבריו קיימים. 'פסול הוא', 'אינו גט' - לא אמר כלום. בראשונה היה עושה בית דין במקום אחר, ומבטלו, אם בטלו - מבטל; דברי רבי. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אין יכול לבטלו, ולא הוסיף על תנאי, שאם כן, מה כח בית דין פה?

ו. אומר לשנים: תנו גט זה לאשתי, יכול לבטל זה שלא בפני זה; דברי רבי. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אינו יכול לבטל אלא זה בפני זה. אם אמר לזה בפני עצמו ולזה בפני עצמו - יכול לבטלו, אפלו זה שלא בפני זה.

ז. עבד שנשבה ופדאוהו לשם עבד - ישתעבד, ורבו נותן דמיו. לשם בן חורין - לא ישתעבד, ואין רבו נותן דמיו. רבי שמעון בן גמליאל אומר: בין כך ובין כך ישתעבד, ורבו נותן דמיו. אמר לו רבי שמעון בן גמליאל: כשם שמצוין ישראל לפדות בני חורין, כך מצוים לפדות את העבדים.

ח. איהו נדר שצריך חקירת חכם? אומר: 'קונם אם אשתי נהנית לי, שגנבה את כסי, שהכתה את בני'. ונודע שלא הפתו, ושלא גנבה; רבי אליעזר אומר: אף בזה לא יחזיר מפני תקון העולם. במה דברים אמורים? בזמן שגדר ואחר כך גרש, אבל גרש ואחר כך נדר - מתר. נדר לגרש ונמלך - מתר. נדר בגזיר ובקרבן ובשבועה - מתר.

ט. מפני מה אמרו המוציא את אשתו משום שם רע לא יחזיר עולמית? שהמוציא את אשתו משום שם רע, ונשאת לאחר וילדה, ואחר כך נמצאו דברים בדאים, אומר: 'אלו הייתי יודע שהדברים בדאין, אפלו נתנו לי מאה מנה לא הייתי מגרשה' - נמצא גט בטל והולך ממזר. ומפני מה אמרו 'המוציא את אשתו משום

נָדָר - לא יחזיר? מפני שמוציא בנדר, ונשאת לאחר וילדה, ואחר כך נמצא נדר בטל, ואמר: 'אלו הייתי יודע שהנדר בטל, אפלו נתנו לי מאה מנה - לא הייתי מגרשה', נמצא גט פסול והולד ממזר.

י. רבי אלעזר ברבי יוסי אומר: מפני מה אמרו המוציא את אשתו משום שם רע לא יחזיר? שלא יהיו בנות ישראל פרוצות בעריות! אומרים לה: 'הוי יודעת, שהמוציא את אשתו משום שם רע - אין יכולה היא שתחזור'. מפני מה אמרו המוציא את אשתו משום נדר לא יחזיר? שלא יהיו בנות ישראל פרוצות בנדרים! אומרים לה: 'הוי יודעת, שהמוציא את אשתו משום נדר - אין יכולה היא שתחזור'.

יא. המוציא את אשתו משום אילונית, ונשאת לאחר, והיו לה בנים, והיא תובעת כתבתה מן הראשון. משום רבי יהודה בן בתירה אמרו, אומרים לה: 'יפה שתיקותיך מדבוריך'. רבי אלעזר ברבי יוסי אומר: משום אילונית נותנים לה כתבתה, בחזקת שהיא כשרה.

יב. אין מבליעין דגרי זהב במלחמה מפני סכנות נפשות. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אין מבריחין את השבויין מפני תקנת השבויים. בראשונה היו אומרים: המטמא ומנסף. חזרו ואמרו: אף המדמע. חזרו לומר: אף המנסף, בשוגג - פטור, במזיד - חייב, מפני תקון העולם.

יג. כהנים שפגלו במקדש, שוגגין - פטורין. מזדיין - חייבין, מפני תקון העולם. שליח בית דין שהכה ברשות בית דין, והזיק בשוגג - פטור, במזיד - חייב, מפני תקון העולם. רופא אמן שרפא ברשות בית דין והזיק, בשוגג - פטור, במזיד - חייב, מפני תקון העולם. המחמתך את העבר במעי אשה ברשות בית דין, והזיק, בשוגג - פטור. במזיד - חייב, מפני תקון העולם.

יד. ארץ יהודה אין בה משום סקריקין¹, מפני ישוב המדינה. במה דברים אמורים? בהרוגין שנהרגו לפני המלחמה, ובשעת מלחמה אבל הרוגין שנהרגו מן המלחמה ואילך - יש בו משום סקריקין, גליל - לעולם יש בה משום סקריקין.

טו. הלוקח מן הסקריקין, וחזר ולקח מבעל הבית - מקחו קיים, מבעל הבית, וחזר ולקח מסקריקין - מקחו בטל, ואם עשה לו בעל הבית אחריות - מקחו קיים. זו משנה ראשונה, בית דין שאחריהן אמרו: הלוקח מן הסקריקין - נותן לבעלים רביע. רביע בקרקעות, רביע במעות, ויד בעלים על העליונה, רצו בקרקע - נוטלין, רצו במעות - נוטלין. אימת? בזמן שאין בידן לקח, אבל אם יש בידם לקח - הן קודמין לכל אדם. רבי הושב בית דין, ונמנו, שאם שהתה בפני סקריקין שנים עשר חדש - כל הקדם יקח. אבל נותן לבעלים רביע, רביע בקרקע, רביע במעות - יד בעלים על העליונה, אם יש בידן לקח - הן קודמין לכל אדם.

טז. האריסין, והחבורות, והאפוטרופסין - אין בהם משום סקריקין. הבא מחמת חוב², ומחמת אנפרות³ - אין בהם משום

1 גבר אלים ואנס, שלוקח שדות מיד בעליהם בנגזלה ובלא דמים.

2 עבד'ם בעל זרוע שאנס נכסי ישראל ונוד לתוף שדהו מחמת שהיה לו חוב על בעל השדה, ויש עדים לעבד'ם שיש לו חוב על ישראל זה, או שהישראל עצמו הודה בזה.

3 אנפרות - עבד'ם שאין הישראל מסור להרגו, אך נטל ממנו העבד'ם את שדהו של ישראל במענה שיש לו חוב על ישראל בעל השדה, ואין לו לעבד'ם עדים שיש לו חוב על ישראל

סקריקין, ואנפרות עצמה - ממתנת לבועלים כל שנים עשר חדש.

יז. רבי שמעון בן אלעזר אומר: לקח מן האשה בכתבתה, וחזר ולקח מן האיש - מקחו קים, מן האיש וחזר ולקח מן האשה - מקחו בטל. אם עשתה לו אשה אחריות בכתבתה - מקחה קים. הפעוטות - מקחן מקח וממכרן ממכר במטלטלין, אבל לא בקרקעות. רבי שמעון בן גמליאל אומר: לא אמרו פעוטות אלא בהרה. עני שנוטל בידו ומשליך אחת אחת, מה שתחתיו גזל גמור.

יח. עיר שיש בה ישראל ועובדי כוכבים - הפרנסין גובין מישראל ומעובדי כוכבים, מפני דרכי שלום, ומפרנסין עניי עובדי כוכבים עם עניי ישראל מפני דרכי שלום. מספידין וקוברין מתי עובדי כוכבים עם מתי ישראל מפני דרכי שלום. ומבקרין חולי כותים עם חולי ישראל מפני דרכי שלום. ומנחמין אבלי כותים עם אבלי ישראל.

מסכת גטין פרק רביעי

א. האשה שאמרה: 'התקבל לי גיטי', ואשתך אמרה: 'התקבל לי גיטי', 'הילך', 'הולך לה', 'התקבל לה וזכי לה', אם רצה לחזר - לא יחזר. 'הבא לי גיטי', ואשתך אמרה 'הבא לי גיטי', 'הילך', 'הולך לה ותן לה', 'התקבל לה וזכי לה', אם רצה לחזר - יחזר; דברי רבי. רבי שמעון בן גמליאל אומר: הולך לה ותן לה, אם רצה לחזר - יחזר. 'התקבל לה וזכי לה', אם רצה לחזר - לא יחזר. רבי אומר: בכלם לא יחזר, עד שיאמר: 'אי אפשר שתקבל אלא הולך ותן לה'.

ב. 'הבא לי גיטי', ואשתך אמרה התקבל לי גיטי'. 'התקבל לה גטה' ואשתך אמרה 'התקבל לי גיטי' - 'הולך לה ותן לה', 'התקבל לה וזכי לה', אם רצה לחזר - יחזר. 'שא לי גיטי', 'טול לי גיטי', 'יהא גיטי לי בידך', 'האומרת: 'תתקבל לי', 'הולך גט אשתך', 'גט בתך', 'גט אחותך', 'והלך ונתנו לה' - כשר. אמרו לו: 'נכתוב גט לאשתך?' 'הולך גט אשתך', 'גט בתך', 'גט אחותך', 'והלך ונתנו לה' - פסול, אפלו הן הראשונים הן האחרונים. או אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים. אפלו שני אחים ואחד מצטרף עמהן.

ג. קטנה שיודעת לשמור את גטה - הרי זו מתגרשת, אבל אין עושה שליח עד שתביא שתי שערות. איזו היא קטנה? שיודעת לשמור את גטה, כל שמשמרת גטה ודבר אחר, ומחזרת לאחר שעה.

ד. האשה שאמרה: 'התקבל לי גיטי במקום פלוני', וקבל לה במקום אחר - פסול. ורבי אליעזר מכשיר. הבא לי גיטי במקום פלוני, והביאו לה במקום אחר - כשר, בכלם אין מגרשת, עד שיאמר: 'אי אפשר שתקבלנו לה אלא במקום פלוני'. האומר: 'תרכו' את אשתי' - כותבין ונותנין לה. 'הרי זה גטך', ואמרה: 'תנוהו לפלוני' - אין מגרשת. 'שיקבלנו לי' - הרי זו מגרשת.

ה. האומר לשנים: 'תנו גט לאשתי', או לשלשה: 'כתבו גט ותנו לאשתי' - הרי זה יכתבו ויתנו לה. ואם אינם יודעים - ילמדו. מפירין את האיש ואין מפירין את האשה - כותבין ונותנין. מפירין את האשה ואין מפירין את האיש - כותבין ואין נותנין. אמר: 'כתבו', ולא אמר 'תנו', אף על פי שמפירין את שניהם - כותבין ואין נותנין. הנה צורח וצוח מראש הקר: 'כל

זה, וגם הישראל אינו מודה שיש לעכו"ם חוב

עליו.

הַשׁוֹמֵעַ קוֹלִי יִכְתֹּב גַּט לְאַשְׁתִּי - הָרִי אֵלּוּ
יִכְתְּבוּ וּיְתַנּוּ.

ו. בְּרִיא שְׂאֵמֶר: 'כְּתֹבוּ גַט לְאַשְׁתִּי, וְעֵלָה
לְרֹאשׁ הַגַּג וּנְפֹל - כּוֹתְבִין וְנוֹתְנִין לָהּ, כֹּל
זְמַן שֵׁישׁ בּוֹ נִשְׁמָה. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹמֵר: אִם מַעֲצָמוּ נֶפֶל - הָרִי זֶה גַט. אִם
לְאַחַר זְמַן נֶפֶל - כּוֹתְבִין וְאִין נוֹתְנִין, שְׂאֵנִי
אוֹמֵר: 'שְׂמָא הָרוּחַ דְּחִפְתּוּ'.

ז. אָמַר לְשָׁנִים: 'תַּנּוּ גַט לְאַשְׁתִּי עַל מְנַת
שְׁתַּמְתִּין לִי שְׁתֵּי שָׁנִים, וְחִזְרוּ וְאָמַר
לְשָׁנִים: 'תַּנּוּ גַט לְאַשְׁתִּי עַל מְנַת שְׁתַּתִּין לִי
מֵאַתִּים זָוִי, לֹא בְטָלוּ דְבָרֵינוּ הָאֲחֵרוֹנִים אֶת
הָרֵאשׁוֹנִים, אֲלֹא הָרְשׁוֹת בִּידָה. רְצַתָּה
תַּמְתִּין, רְצַתָּה תַתִּין, אָמַר לְשָׁנִים: 'תַּנּוּ גַט
לְאַשְׁתִּי עַל מְנַת שְׁתַּמְתִּין לִי שְׁתֵּי שָׁנִים,
וְחִזְרוּ וְאָמַר לְשָׁנִים: 'תַּנּוּ גַט לְאַשְׁתִּי עַל
מְנַת שְׁתַּמְתִּין לִי שְׁלֹשׁ שָׁנִים, בְּטָלוּ דְבָרֵינוּ
הָאֲחֵרוֹנִים אֶת הָרֵאשׁוֹנִים, וְאִין אֶחָד מִן
הָרֵאשׁוֹנִים וְאֶחָד מִן הָאֲחֵרוֹנִים מִצְטַרְפִּין
לְתַת לָהּ אֶת גֵּטָה.

ח. 'הָרִי זֶה גֵּט' עַל מְנַת שְׁתַּבְּעַל לְפְלוֹנִי -
הָרִי זֶה גַט, וְאִינוּ חוֹשֵׁשׁ שְׂמָא תִלְךָ וְתַבְּעַל.
'עַל מְנַת שְׁתַּבְּעַל וְתַנְשֵׂא לְאַבָּא וּלְאַחִי' -
הָרִי זֶה לֹא תַנְשֵׂא, וְלֹא תַצֵּא. 'עַל מְנַת
שְׁתַּבְּעַל לְפְלוֹנִי, אִם נִבְעֵלָה - הָרִי זֶה גַט,
וְאִם לֹא אִינוּ גַט.

ט. 'הָרִי זֶה גֵּט' עַל מְנַת שְׁתַּאכְלִי בְּשַׁר
חִזְרוּ, וְאִם הִיתָה זָרָה: 'עַל מְנַת שְׁתַּאכְלִי
תְרוּמָה, וְאִם הִיתָה נְזִירָה: 'עַל מְנַת
שְׁתַּשְׁתִּי יַיִן, אִם אֶכְלָה וְשְׁתַּתָּה - הָרִי זֶה
גַט. וְאִם לֹא - אִינוּ גַט.

י. הָאוֹמֵר לְאַשְׁתּוֹ: 'הוֹלֵךְ גֵּט' שְׁעָה אַחַת
לְפָנֵי מִיתַתִּי, וְכֵן הָאוֹמֵר לְשִׁפְחָתוֹ: 'הוֹלֵךְ
גַּט שְׁחִרְרוּךְ שְׁעָה אַחַת לְפָנֵי מִיתַתִּי - הָרִי
אֵלּוּ לֹא יֵאכְלוּ בְּתְרוּמָה, שְׂמָא יְמוֹת לְאַחַר
שְׁעָה.

יא. הָאוֹמֵר לְעֶשְׂרָה: 'כְּתֹבוּ גַט וְתַנּוּ
לְאַשְׁתִּי, אֶחָד כּוֹתֵב בְּמַעֲמַד כְּלָן. 'הוֹלִיכוּ
גַט לְאַשְׁתִּי' - אֶחָד מוֹלִיף לְכָלָן. 'כִּלְכֵּם

הוֹלִיכוּ' - אֶחָד מוֹלִיף בְּמַעֲמַד כְּלָן, לְפִיכָךְ
אִם מֵת אֶחָד מֵהֵן - הָרִי הֵגַט פְּסוּל.

מִסְכַּת גֵּטִין פֶּרֶק חֲמִישִׁי

א. הִיָּה צְלוּב וּמְגִיד, וְרָמַז לְכַתֵּב גַּט לְאַשְׁתּוֹ
- כּוֹתְבִין וְנוֹתְנִין לָהּ כֹּל זְמַן שֵׁישׁ בּוֹ
נִשְׁמָה. הִיָּה חוֹלָה וּמִשְׁתַּק, אָמְרוּ: נִכְתּוּב
גַּט לְאַשְׁתֶּךָ? הֲרִפִּין בְּרֵאשׁוֹ, בּוֹדְקִין אוֹתוֹ
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, אִם אָמַר עַל לָאו וְעַל הֵן
הֵן - דְּבָרֵינוּ קִימִין. וְכִשְׁם שְׁבוֹדְקִין אוֹתוֹ
לְגֵטִין, כֶּף בּוֹדְקִין אוֹתוֹ לְמַקְחוֹת,
וְלְמַתְנוֹת, וְלִירוּשׁוֹת, וְלְעֵדוֹת.

ב. 'הָרִי זֶה גֵּט' מֵהַיּוֹם אִם מֵתִי מִחֲלִי זֶה,
אִם מֵת מִחֲלִי זֶה, וְעַמְד וְהִלֵּךְ בְּשׁוּק וְחָלָה
וְמָת - אוֹמְדִין אוֹתוֹ, אִם מַחְמַת חֲלִי
הָרֵאשׁוֹן מָת - הָרִי זֶה גַט, וְאִם לֹא - אִינוּ
גַט. 'זֶה גֵּט' מֵהַיּוֹם אִם מֵתִי מִחֲלִי זֶה,
וְנֶפֶל הַבַּיִת עָלָיו, אוֹ הִכִּישׁוּ נַחֲשׁ - אִינוּ גַט.
'אִם לֹא אֶעֱמַד מִחֲלִי זֶה, נֶפֶל עָלָיו בַּיִת,
וְנִשְׁכּוּ נַחֲשׁ - הָרִי זֶה גַט, שְׁלֹא עַמְד מֵאוֹתוֹ
חֲלִי.

ג. הָאוֹמֵר לְאַשְׁתּוֹ: 'הָרִי זֶה גֵּט' מֵהַיּוֹם
וְלְאַחַר מִיתָהּ, רַבִּי אוֹמֵר: גַּט, וְחֻכְמַיִם
אוֹמְרִים: אִינוּ גַט. אִם מֵת, חוֹלְצָת וְלֹא
מִתְבַּמֶּת. וְכֵן הָאוֹמֵר לְשִׁפְחָתוֹ: 'הִלֵּךְ גַּט
שְׁחִרְרוּךְ מֵהַיּוֹם וְלְאַחַר מִיתָהּ. רַבִּי אוֹמֵר:
גַּט שְׁחִרְרוּ. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים: שְׁחִרְרוּ
עֲבָדִים כְּגֵטֵי נְשִׁים. הָאוֹמֵר: 'עֲשׂוּ לְעַבְדִּי
פְּלוֹנִי בֶּן חוֹרִין מֵהַיּוֹם וְלְאַחַר מִיתָהּ - לֹא
אָמַר כְּלוּם. וְכּוֹפִין אֶת הַיּוֹרְשֵׁין לְקַיֵּם דְּבָרֵי
הַמֵּת.

ד. 'זֶה גֵּט' מֵהַיּוֹם אִם מֵתִי מִחֲלִי זֶה -
יָמִים שְׁבִינִיתִים, בְּעֵלָה זְכָאִי בְּמִצִּיאָתָהּ,
בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ וּבְהַפְרַת נְדָרֶיהָ, וְיִוֹרֶשֶׁת
וּמִשְׁמָא לָהּ. כְּלָלוּ שֶׁל דְּבָר: הָרִי הִיא
כְּאַשְׁתּוֹ לְכָל דְּבָר, אֲלֹא שְׂאִין צְרִיכָה הִימְנּוּ
גַט שְׁנֵי: דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר:
בְּעִילָתוֹ תְלוּיָהּ. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: בְּעִילָתוֹ
סִפְקִי, וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים: מְגַרְשֵׁת וְאִינָהּ
מְגַרְשֵׁת, וּבִלְבָד שְׁיָמוֹת. לֹא תִתִּיחַד עִמוֹ,

אָפְלוּ בְנֵה הַקְטָן, לְפִי שְׂאִינָה בּוֹשָׁה לְשִׁמְשׁ כַּנְגְדוּ. רְאוּהָ שְׁנַתִּיחָדָה עִמּוֹ בְּאִפְלָה, אוֹ שִׁישְׁנָה עִמּוֹ בְּמַרְגְּלוֹת הַמָּטָה, אָפְלוּ הוּא עַד וְהִיא יִשְׁנָה, הוּא יִשָּׁן וְהִיא עָרָה – אֵין חוֹשְׁשִׁין שְׂמָא נִתְעַסְקוּ בְּדָבָר אַחַר, וְחוֹשְׁשִׁין מִשׁוּם זְנוּת, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין מִשׁוּם קְדוּשִׁין. רַבִּי יִשְׁמַעְעָל בֶּן רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אֶף חוֹשְׁשִׁין מִשׁוּם קְדוּשִׁין. רְאוּ שְׁנַיִם שְׁנַתִּיחָדָה עִמּוֹ – צְרִיכָה הֵימְנוּ גִט שְׁנֵי. אַחַד – אֵינָה צְרִיכָה הֵימְנוּ גִט שְׁנֵי. אַחַד בְּשַׁחְרִית וְאַחַד בֵּין הָעֶרְבִים, זֶה הִיָּה מַעֲשֶׂה, וּבָא וְשָׂאֵל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן תְּדַאִי לְחַכְמִים, וְאָמְרוּ: אַחַד הֵן, וְאֵין צְרִיכָה מִמְּנוּ גִט שְׁנֵי.

ה. 'הָרִי זֶה גִטָּךְ עַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי לִי מֵאֲתִים זוּד', וְמַת, אִם נִתְּנָה – אֵין זְקוּקָה לְיָכֶם. וְאִם לֹא – זְקוּקָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: תִּתֵּן לְאָבִיו וּלְאֶחָיו אוֹ לְאַחַד מִן הַיּוֹרְשִׁים. 'הָרִי זֶה גִטָּךְ עַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי לִי מֵאֲתִים זוּד', וְנִתְקַרַע הַגִּט אוֹ שְׁנָאֲבָד – מְגֵרֶשֶׁת, וְלֹאֲחֵר לֹא תִנְשָׂא עַד שְׁתִּתֵּן. 'לְכַשְׁתַּתְּנִי לִי מֵאֲתִים זוּד', וְנִתְקַרַע גִּט אוֹ אֲבָד, אִם נִתְּנָה – הָרִי זֶה גִט. אִם לֹא – אֵינוּ גִט. 'הָרִי זֶה גִטָּךְ עַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי לִי מֵאֲתִים זוּד', וְחֹזֵר וְאָמַר לָהּ: 'הָרִי זֶה גִטָּךְ מֵעַכְשָׁיו' – לֹא אָמַר כְּלוּם. כִּיצַד יַעֲשֶׂה? יִטְלַנוּ מִיָּדָה וְיִחֹזֵר וְיִתְּנֶנּוּ לָהּ.

ו. 'הָרִי זֶה גִטָּךְ עַל מְנַת שְׁתַּשְׁמְשִׁי אֶת אַבָּא, וְעַל מְנַת שְׁתַּנִּיקִי אֶת בְּנִי', שְׁמַשְׁתוּ שְׁעָה אַחַת וְהִנִּיקְתוּ שְׁעָה אַחַת – הָרִי זֶה גִט. 'עַל מְנַת שְׁתַּנִּיקִי אֶת בְּנִי' – עֲשִׂים וְאַרְבַּעַה חֲדָשׁ; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שְׁמוּנָה עֶשֶׂר חֲדָשׁ. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: מוֹנִין לְתִינוּק מִשְׁעַת לִידְתּוֹ. 'עַל מְנַת שְׁתַּשְׁמְשִׁי אֶת אַבָּא וְעַל מְנַת שְׁתַּנִּיקִי אֶת בְּנִי' – הָרִי זֶה מְגֵרֶשֶׁת מִיָּד, עַד שְׂאִימַר: 'לֹא תַשְׁמְשִׁי וְלֹא תַנִּיקִי'; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אִם נִתְקַים הַתְּנָאִי – מְגֵרֶשֶׁת, וְאִם לֹא – אֵינָה מְגֵרֶשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אֵין תְּנָאִי כְּכַתוּבִין שְׂאִינוּ כְּפּוֹל.

ז. 'עַל מְנַת שְׁתַּשְׁמְשִׁי אֶת אַבָּא, וְעַל מְנַת שְׁתַּנִּיקִי אֶת בְּנִי', וְמַת הָאֵב אוֹ הַבֶּן, הוֹאִיל וְלֹא נִתְקַים הַתְּנָאִי – אֵינוּ גִט; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אֶף עַל פִּי שְׂלֹא נִתְקַים הַתְּנָאִי, יִכּוּלָה הִיא שְׁתַּאמַר לוֹ: 'תֵּן לִי אָבִיךָ וְאֶשְׁמְשֶׁנּוּ, תֵּן לִי אֶת בְּנֶךָ וְאֶנִּיקְנוּ'. 'עַל מְנַת שְׁתַּשְׁמְשִׁי אֶת אַבָּא', וְאָמַר הָאֵב: 'אֵי אֶפְשִׁי שְׁתַּשְׁמְשֶׁנּוּ, הוֹאִיל וְלֹא נִתְקַים הַתְּנָאִי – אֵינוּ גִט. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִם בְּהַקְפָּדָה אָמַר – אֵינוּ גִט, אִם בְּרֻצוֹן אָמַר – הָרִי זֶה גִט.

ח. 'הָרִי זֶה גִטָּךְ עַל מְנַת שְׁתַּשְׁמְשִׁי אֶת אַבָּא שְׁתֵּי שְׁנַיִם, וְעַל מְנַת שְׁתַּנִּיקִי אֶת בְּנִי שְׁתֵּי שְׁנַיִם', וְנִתְקַרַע הַגִּט אוֹ אָבָד, אָפְלוּ בְּתוֹךְ שְׁתֵּי שְׁנַיִם – הָרִי זֶה גִט, שְׁהֹאֹמַר 'עַל מְנַת' כְּאוֹמֵר 'מֵעַכְשָׁו' דְּמִי, 'לְכַשְׁתַּשְׁמְשִׁי אֶת אַבָּא שְׁתֵּי שְׁנַיִם, לְכַשְׁתַּנִּיקִי אֶת בְּנִי שְׁתֵּי שְׁנַיִם', וְנִתְקַרַע הַגִּט אוֹ שְׂאָבָד בְּתוֹךְ שְׁתֵּי שְׁנַיִם – אֵינוּ גִט. לְאַחַר שְׁתֵּי שְׁנַיִם – הָרִי זֶה גִט. 'עַל מְנַת שְׁתַּשְׁמְשִׁי אֶת אַבָּא שְׁתֵּי שְׁנַיִם', וְעַל מְנַת שְׁתַּנִּיקִי אֶת בְּנִי שְׁתֵּי שְׁנַיִם', וְמַת – יִתְקַים הַתְּנָאִי, אָפְלוּ לְאַחַר מִיתָה.

ט. אֲנִטִּיפְרָס בִּיהוּדָה, כֶּפֶר עוֹתְנָאִי בְּגָלִיל, בְּיַנְתִּים – מִטְּלִין אוֹתוֹ לְחוּמוֹרָא, מְגֵרֶשֶׁת וְאֵינוּ מְגֵרֶשֶׁת. 'שְׂאֵנִי הוֹלֵךְ מִיְהוּדָה לְגָלִיל', וְהִגִּיעַ לְאַנְטִיפְרָס, וְחֹזֵר – בְּטַל הַתְּנָאִי. 'שְׂאֵנִי הוֹלֵךְ מְגָלִיל', וְהִגִּיעַ לְכֶפֶר עוֹתְנָאִי וְחֹזֵר – בְּטַל הַתְּנָאִי. 'שְׂאֵנִי הוֹלֵךְ לְמַדִּינַת דִּים', וְהִגִּיעַ לְעַכּוֹ וְחֹזֵר – בְּטַל הַתְּנָאִי. 'שְׂאֵנִי מְפָרֵשׁ לִים הַגְּדוּל', וְהִגִּיעַ לְמָקוֹם שְׁהַסְפִּינוּת מְפָרֶשׁוֹת, וְחֹזֵר – בְּטַל הַתְּנָאִי.

י. 'הָרִי זֶה גִטָּךְ כֹּל זְמַן שְׂאָעֵבֶר מְכַנְגַד פְּנִיךָ שְׁלִשִׁים יוֹם', הִיָּה הוֹלֵךְ וּבָא הוֹלֵךְ וּבָא, הוֹאִיל וְלֹא נִתְיַחַד עִמָּה – הָרִי זֶה גִט. וְלֹא תִנְשָׂא, עַד שְׂעֵבֶר מְכַנְגַד פְּנִיָה שְׁלִשִׁים יוֹם.

יא. 'הָרִי זֶה גִטָּךְ אִם לֹא בָאתִי מְכָאן וְעַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ', וְמַת בְּתוֹךְ שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ – לֹא תִנְשָׂא. וְרַבּוּתֵינוּ הִתִּירוּ לָהּ לְנִשָּׂא. וְאִם נִתְקַרַע גִּט אוֹ אָבָד בְּתוֹךְ שְׁנַיִם

עֶשֶׂר חֲדָשׁ - אֵינוּ גַט. 'לְאַחַר שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ' - הָרִי זֶה גַט. 'הָרִי זֶה גַטְךָ עַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי לִי מֵאֵתִים זוּו', וְחֹזֵר וְאָמַר לָהּ: 'הָרִי הֵן מְחוּלְיָן לָךְ' - לֹא אָמַר כְּלוּם. כִּי צִד יַעֲשֶׂה? יִטְלֵם מִמֶּנָּה, וְיַחֲזֹר וְיִתַּנֵּם לָהּ, וַיֹּאמֶר: 'הָרִי הֵן מְחוּלְיָן לָךְ'.

יב. 'הָרִי זֶה גַטְךָ עַל מְנַת שְׁלֹא תִלְכִי לְבֵית אֲבִיךָ לְעוֹלָם', 'עַל מְנַת שְׁלֹא תִשְׁתִּי יַיִן לְעוֹלָם' - אֵינוּ גַט, שְׁמָא תִלְךְ, וְשְׁמָא תִשְׁתֶּה. 'עַל מְנַת שְׁלֹא תִלְכִי לְבֵית אֲבִיךָ, מִכָּאן וְעַד שְׁלֹשִׁים יוֹם', 'עַל מְנַת שְׁלֹא תִשְׁתִּי יַיִן מִכָּאן וְעַד שְׁלֹשִׁים יוֹם' - הָרִי זֶה גַט, וְאֵינוּ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא תִלְךְ וְשְׁמָא תִשְׁתֶּה.

יג. 'הָרִי זֶה גַטְךָ עַל מְנַת שְׁלֹא תַעֲלִי בְּאֵילָן זֶה', 'וְעַל מְנַת שְׁלֹא תַעֲלִי בְּכֶתֶל זֶה', נִקְצֵץ הָאֵילָן נִסְתֵּר הַכֶּתֶל - הָרִי זֶה גַט. 'עַל מְנַת שְׁתַּעֲלִי בְּאֵילָן זֶה', וְשְׁתַּעֲלִי בְּכֶתֶל זֶה', וְנִקְצֵץ הָאֵילָן וְנִפְל הַכֶּתֶל - אֵינוּ גַט. 'עַל מְנַת שְׁלֹא תַעֲבְרִי אֶת הַיָּם הַגָּדוֹל בְּרִגְלֶיךָ' - הָרִי זֶה גַט. 'עַל מְנַת שְׁתַּפְּרִיחִי בְּאֹרֶיךָ', וְעַל מְנַת שְׁתַּעֲבְרִי אֶת הַיָּם הַגָּדוֹל בְּרִגְלֶיךָ' - הָרִי זֶה אֵינוּ גַט. רַבִּי יְהוּדָה בֵּן תִּימָא אָמַר: כִּזֶּה גַט! כָּלֵל אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֵּן תִּימָא: כָּל הַנָּאִי שְׂאִי אֶפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת, וְהַתְּנָה עִמָּה, לֹא נִתְכַּוֵּן זֶה, אֶלָּא לְהַפְלִיגָהּ, בֵּין שְׁאָמַר בְּפֶה, וּבֵין שְׁאָמַר בְּשֹׁטֵר. כָּלֵל שֶׁל דְּבָר: כָּל תְּנָאִי הַמְתַּקִּים בְּפֶה - נִתְקַיֵּם בְּשֹׁטֵר, כָּל תְּנָאִי שְׂאִין מִתְקִים בְּפֶה - אֵין מִתְקִים בְּשֹׁטֵר.

מִסְכַּת גִּיטִין פְּרָק שִׁישִׁי

א. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר: אֶפְלוּ קְרוּב לָהּ מִל וּבָא כָּלֵב וְנִטְלוּ - אֵינָהּ מְגֵרֶשֶׁת. וְאִם לֹאוּ - מְגֵרֶשֶׁת. הִיָּה הוּא מִבְּפָנִים וְהִיא מִבְּחוּץ, זָרְקוּ לָהּ, כִּיּוֹן שִׁיִּצְאָה מֵאִסְקוּפָה וְלַחוּץ - הָרִי זֶה מְגֵרֶשֶׁת. הִיָּה הוּא מִבְּחוּץ וְהִיא מִבְּפָנִים וְזָרְקוּ לָהּ, כִּיּוֹן שֶׁנִּכְנַס מֵאִסְקוּפָה וְלַפָּנִים - הָרִי זֶה מְגֵרֶשֶׁת.

ב. אָמַר לָהּ: 'כִּפְנֵי שְׁטַר חוּב זֶה', או שְׁמִצְאָתוֹ מֵאֲחוּרֵיהָ, קוֹרְאָה וְהָרִי הוּא גֵטָה, וְאַחַר כֶּף אָמַר לָהּ: 'הָא גֵטְךָ'. רַבִּי אָמַר: גַּט. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר: אֵינוּ גַט, עַד שִׁיאֲמַר לָהּ בְּשִׁעַת מִתְּנָה - 'הָא גֵטְךָ'. נִתְּנוּ בִּידָהּ וְהִיא יִשְׁנָה, נִנְעֶרָה קוֹרְאָה, וְאַחַר כֶּף אָמַר לָהּ: 'הָא גֵטְךָ'. רַבִּי אָמַר: גַּט. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר: אֵינוּ גַט, עַד שִׁיאֲמַר לָהּ בְּשִׁעַת מִתְּנָה: 'הָא גֵטְךָ'.

ג. הִיָּתָה עוֹמְדָת עַל רֹאשׁ הַגֵּג וְזָרְקוּ לָהּ, כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ לְאֹרֶי הַגֵּג - הָרִי זֶה מְגֵרֶשֶׁת. הוּא מְלַמְעֵלָה וְהִיא מְלַמְטָה, וְזָרְקוּ לָהּ, כִּיּוֹן שִׁיִּצְא מִרְשׁוֹת הַגֵּג, נִמְחַק אוּ נִשְׂרָף - הָרִי זֶה מְגֵרֶשֶׁת.

ד. הָרִי זֶה גֵטְךָ, וְנִטְלָתוֹ מִיָּדוֹ, וְהִטִּילָתוֹ לַיָּם אוּ לְנֹהַר, חֹזֵר וְאָמַר לָהּ: 'שְׁטַר פְּסוּל הוּא'! יִנָּר חֲזַק הוּא! לֹא כָּל הַיְמָנּוֹ לְאַסְרָהּ.

ה. בֵּית הַלֵּל אֹמְרִים: אֵין אָדָם פּוֹטֵר אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגֵט יֶשֶׁן, שְׁלֹא יֵהָא גֵטָה גְדוּל מִבְּנָהּ.

ו. כָּתַב לְשֵׁם הַפְּרָכִין, לְשֵׁם הוֹרְכִינּוּס, או שְׁהִיָּה שֵׁם שְׁנַיִ מְלִכִים עוֹמְדִים, וּכְתַב לְשֵׁם אֶחָד מֵהֶם - כָּשֶׁר, לְשֵׁם אָבִי אָבִיו - כָּשֶׁר. לְשֵׁם אָבִי מִשְׁפָּחָה - פְּסוּל. אִם הָיוּ נִקְרְאִין עַל שְׁמוֹ - כָּשֶׁר. גֵּר שֶׁשָּׁנָה שְׁמוֹ כָּשֶׁם הַעוֹבֵד כּוֹכְבִים - כָּשֶׁר. וְכֵן אִתָּהּ אָמַר בְּגִיּוּרָתָהּ. גֵּטִין הַבְּאִין מִמְדִּינַת הַיָּם, אֶף עַל פִּי שְׁשִׁמוּתִיהֶן כְּשִׁמוֹת הַכּוֹתִים - כָּשֶׁר, מִפְּנֵי שִׁישְׂרָאֵל שְׁכַמְדִּינַת הַיָּם - שְׁמוּתִיהֶן כְּשִׁמוֹת הַכּוֹתִים.

ז. הִיָּה לוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים, אַחַת בְּגִלְלִי וְאַחַת בִּיהוּדָה, וְלוֹ שְׁנַיִ שְׁמוֹת, אֶחָד בִּיהוּדָה וְאַחַד בְּגִלְלִי, גֵּרַשׁ אִשְׁתּוֹ שְׁבִיהוּדָה בְּשֵׁם שְׁבִגְלִיל, וְאִשְׁתּוֹ שְׁבִגְלִיל בְּשֵׁם שְׁבִיהוּדָה - פְּסוּל. וְאִם אָמַר: אֵינִי פְלוֹנִי שְׁבִיהוּדָה עִם הַשֵּׁם שִׁישׁ לִי בְּגִלְלִי. וְנִשְׁוִי אֵינִי אִשָּׁה מְגִלְלִי, או שְׁהִיָּה בְּמָקוֹם אַחֵר. נִכְתַּב לְמָקוֹם לְשֵׁם אֶחָד מֵהֶם - כָּשֶׁר. רַבִּי שְׁמַעוֹן

בן גמליאל אומר: אפלו כתב שם היהודה בגליל ושם דגליל ביהודה - כפשר.

ח. כל עריות שאמרו צרותיהן מתרות, הלכו צרות אלו ונשאו ונמצאו אלו אילוניות - תצא מזה ומזה, ושלש עשרה דברים בה; דברי רבי מאיר שאמר משום רבי עקיבא. וחקמים אומרים: אין ממזרים ביבמה. הכונס את יבמתו, והלכה צרתה ונשאת לאחר, ונמצאת זו אילוניות, תצא היא מזה ומזה, ושלשה עשר דברים בה; דברי רבי מאיר שאמר משם רבי עקיבא. וחקמים אומרים: אין ממזרים ביבמה.

ט. הנותן גט לאשתו, ולא סיהרו; בית שמאי אומרים: פסלה מן הכהונה. הוליד אשתו אצל לבקר, ונטל גטה ונתנו לה, ולא אמר לה: 'הא גטך'. רבי יוסי אומר: אם עסוקין באותו ענין - מגרשת. ואם לאו - אין מגרשת. אמר רבי שמעון בן אלעזר: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המגרש את אשתו, ולנה עמו בפונדקי, משום שאין צריכה הימנו גט שני, על מה נחלקו? על שראוה שנבעלה.

י. גט פשוט שכתוב בו עד אחד, מקשר שכתוב בו שני עדים, עדיו מתוכו - תצא היא ושלש עשרה דבר בה; דברי רבי מאיר שאמר משום רבי עקיבא. וחקמים אומרים: אין העדים חותמין על הגט אלא מפני תקון העולם.

יא. איזהו גט קרח? כל שיש בו שבעה קשרים וששה עדים, ששה קשרים וחמשה עדים, חמשה קשרים וארבעה עדים, ארבעה קשרים ושלשה עדים, שלשה קשרים ושני עדים, פחות מכאן - אין משלימין עליו אלא קרובין הראוין להעיד במקום אחר.

מסכת גיטין פ"ק שביעי

א. המגרש את אשתו ואמר לה: 'הרי את מתרת לכל אדם אלא לפלוני'; רבי אליעזר מתירה לנשא לכל אדם חוץ מאותו האישי.

ומודה רבי אליעזר שאם נשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה, שמתרת לזה שנאסרה עליו. לאחר פטירתו של רבי אליעזר, נכנסו ארבעה זקנים להשיב על דבריו, אלו הן: רבי יוסי הגלילי, ורבי טרפון, ורבי אלעזר בן עזריה, ורבי עקיבא.

ב. נענה רבי טרפון ואמר: הרי שהלכה זו ונשאת לאחריו של זה שנאסרת עליו ומת בלא בנים, היאך זו מתיבמת? לא נמצא זה מתנה על מה שכתוב בתורה? וכל המתנה על מה שכתוב בתורה - תנאו בטל! הא למדנו, דאין זה פרייתות. נענה רבי יוסי הגלילי ואמר: היכן מצינו האסור לזה ומת לזה? האסור - אסור לכל! והמתר - מתר לכל! הא למדנו שאין זו פרייתות.

ג. רבי אלעזר בן עזריה אומר: פרייתות - דבר הכורת בינו לבניה, הא למדנו, שאין זו פרייתות. אמר רבי יוסי: רואה אני את דברי רבי אלעזר בן עזריה מדברי כלן. נענה רבי עקיבא ואמר: הרי שהלכה זו ונשאת לאחד מן השוק, והיה לה בנים ונתארמלה או נתגרשה, ועמדה ונשאת לזה שנאסרה עליו, לא נמצא גט בטל ובניה ממזרים? הא למדת, שאין זה פרייתות. דבר אחר, הרי שהיה זה שנאסרה לו כהן ומת, המגרש אלמנה אצלו, וגרושה לכל אדם לא נמצאת? וקל וחומר מה גרושה שהיא קלה, אסורה בשביל צד גרושין שבה, אשת איש שהיא חמורה לא כל שכן? הא למדת, שאין זה פרייתות. אמר לו רבי יהושע: אין משיבין את הארי לאחר מיתה.

ד. דבר אחר, את מי החמירה תורה, כלל גרושה או כלל אלמנה? חמורה גרושה מאלמנה, מה אלמנה קלה נאסרה מן המתר לה, גרושה חמורה אינו דין שתאסר מן המתר לה? הא למדנו שאין זו פרייתות.

ה. דבר אחר, הלכה ונשאת לאחר, והיו לו בנים הימנה ומת, כשהיא חוזרת לזה שנאסרה עליו, לא נמצאו בניו של ראשון ממזרים? הא למדנו שאין זו פרייתות. רבי

יא. 'אני עד, חתמתי עד', אם היה כתב ידו יוצא ממקום אחר - כשר. ואם לאו - פסול. רבי שמעון בן גמליאל אומר: תקנה גדולה התקינו שיהיו העדים משימין את שמן בגטין.

מִסְכַּת קְדוּשֵׁין פְּרָק רֵאשׁוֹן

א. האשה נקנית בשלש דרכים, וקונה את עצמה בשתי דרכים. נקנית בכסף בשטר ובכביאה. בכסף כיצד? נתן לה כסף או שוה כסף, אמר לה: 'הרי את מקדשת לי', 'הרי את מארסת לי', 'הרי את לי לאינתו' - הרי זו מקדשת. אבל נתנה היא לו כסף, או שוה כסף, ואמרה לו: 'הריני מארסת לך', 'הריני מקדשת לך', 'הריני לך לאינתו' - אינה מקדשת. ובשטר כיצד? אין צריך לומר בשטר שיש בו שוה פרוטה, והלא היא מקדשת בדבר שיש בו שוה פרוטה, אלא אפלו כתב על חרס ונתן לה על ניר, ונתן לה - הרי זו מקדשת. ובכביאה, כל ביאה שהיא לשם קדושין - מקדשת, שאינה לשם קדושין - אינה מקדשת.

ב. לא ישא אדם אשה עד שתגדל בת אחותו או עד שיימצא את ההגון לו שנאמר (ויקרא יט, כט): "ומלאה הארץ זמה" - זמה היא". רבי אליעזר אומר: זה פנוי שבא על הפנויה שלא לשם אישות. רבי אליעזר אומר: מנין שענוש לפני המקום כאלו בא על אשה ואמה? נאמר כאן "זמה", ונאמר להלן זמה, שנאמר (ויקרא כ, יד): "ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא" וגו'. רבי אליעזר בן יעקב אומר: מתוך שבא על נשים הרבה, ואין ידוע על איזה מהן בא, וכן היא, שבאו עליה אנשים הרבה, ואינה יודעת הרבה, ואין ידוע מאיזו מהן קבלה, נמצא זה נושא את בתו וזה נושא את אחותו, נמצא כל העולם מתמלא ממזרין. יתר על כן אמר רבי אליעזר בן יעקב: לא ישא אדם אשה במדינה זו וילך וישא במדינה אחרת, שמא יזדווגו זה לזה, ונמצא אח נושא אחותו,

שמעון בן אלעזר אומר: הלכה ונשאת לאחר גרשה, ואמר לה: הרי את מתרת לכל אדם, היאך זה מתיר מה שאסר הראשון? הא למדנו שאין זו כריתות.

ו. גט שאין בו זמן, אבא שאול אומר: אפלו כתוב בו: 'אני היום גרשתיך' - כשר. 'כתבו ביום שקרע פלוני שטרותיו' - כשר. גט שאין עליו עדים אלא שנתנו לה בפני עדים - כשר, משום רבי אליעזר אמרו: מביא עדים לבית דין, ואין צריך להביא את הגט, וגובה מנכסים משעבדים.

ז. גט שיש בו מחק, או תלוי מגופו - פסול, שלא מגופו - כשר. אם החזירו מלמטה, אפלו מגופו - כשר. גט שחתמו עליו עדיו, אחר שאלת שלום - פסול, שלא חתמו אלא על שאלת שלום. החזיר בו דבר אחד או שני דברים מענינו של גט - כשר.

ח. כתבו בדרך זה, וחתמו עדיו בדרך שני - פסול. החזיר בו דבר אחד או שני דברים מענינו של גט - כשר.

ט. הרחיק את העדים מן הכתב מלא שתי שיטין - פסול. פחות מכן - כשר. כמה ירחיק את העדים מן הכתב ויהא כשר? כדי שיהו נקרין עמו; דברי רבי. רבי שמעון אומר: מלא שיטה אחת. רבי דוסתאי בן רבי ינאי אומר: מלא חתימת שני עדים.

י. גט שחתמו עליו חמשה עדים, ונמצאו שלשה הראשונים קרובין או פסולין - תתקיים עדות בשאר עדים. גט שכתבו בחמשה לשונות, וחתמו עליו חמשה עדים בחמשה לשונות - פסול. נקרע - כשר. נתקרע - פסול. נקרע בו קרע של בית דין - פסול. נמוק או שהרקיב, או שנעשה ככברה - כשר. נמחק או שנשטשטש ובבואה שלו קימת, אם יכול לקרות - כשר, אם לאו - פסול.

המפקדים אצלו עד שיקבל עליו או עד שישפיר לו את מקומו.

ו. החליף עמו קרקעות בקרקעות, מטלטלין במטלטלין, קרקעות במטלטלין, מטלטלין בקרקעות, כיון שזכה זה - נתחייב זה בחליפיו.

ז. רשות הגבוה בכסף כיצד? גזכר שנתן מעות הקדש במטלטלין - קנה הקדש בכל מקום שהוא. ובהדיוט לא קנה עד שעה שימשך. אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט, כיצד? האומר: 'שור זה עושה ובית זה הקדש', אפלו מכאן ועד סוף העולם - קנה. ובהדיוט - לא קנה עד שיחזיק וימשך.

ח. איזו היא מצות עשה שהזמן גרמא? כגון ספה ולולב ותפלין. איזו היא מצות עשה שלא הזמן גרמא? כגון אברה ושלוח הקן ומצקה וציצית. רבי שמעון פוטר את הנשים מן הציצית, מפני שהוא מצות עשה שהזמן גרמא. איזו היא מצות הבן על האב? מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה, מוציא ומכניס ומרחיץ את פניו ידיו ורגליו, אחד האיש ואחד האשה, אלא שהאיש ספק בידו לעשות, ואשה אין ספק בידה לעשות, מפני שיש רשות אחרים עליה. איזו היא מצות אב על הבן? למולו, ולפדותו, וללמדו תורה, וללמדו אמנות, ולהשיאו אשה. ויש אומרים: אף להשיטו בנהר. רבי יהודה אומר: כל שאין מלמד את בנו אמנות כאלו מלמדו לסותת.

ט. רבן גמליאל אומר: כל שיש בידו אמנות למה הוא דומה? לכרם שמקף גדר, ולחריץ שהוא מקף סיג, וכל שאין בידו אמנות למה הוא דומה? לכרם שאין מקף גדר, ולחריץ שאין מקף סיג. רבי יוסי אומר משום רבן גמליאל: כל שבידו אמנות, למה הוא דומה? לאשה שיש לה בעל, בין שהיא מתקשטת ובין שאינה מתקשטת, אין הכל מסתפלין בה. ואם אין מתקשטת אינה יראה. וכל שאין בידו

לכך נאמר: 'ומלאה הארץ זמה'. רבי יהודה בן בתירא אומר: הרי הוא אומר (ויקרא יט, כט): 'ולא תזנה הארץ', מזנין הן הפרות זה מזה, שהוא לא כהן ולא לוי, ולא ישאל, הכריעו חכמים לסייע; דברי רבי יהודה בן בתירא, שנאמר (ירמיה ג, ב-ג): 'שאי עיניך על שפים וראי איפה לא שגלת; וימנעו רבכים' וגו'.

ג. איזהו גרעון כסף? רצה לפדות את עצמו בתוך השנים האלו - מחשב את המעות ואת השנים, ונותן לרבו, מפני שיד העבד על העליונה. איזו היא חזקת קרקעות? נעל ונדר ופרץ כל שהוא - הרי זו חזקה. איזו היא חזקת עבדים? נעל לו סנדלו, התיר לו סנדלו, והוליד כליו אתריו לבית המרחץ, הפשיטו, הרחיצו, סכו, גרדו, הלבישו הנעילו, הגביהו - קנאו. אמר רבי שמעון: אין לה חזקה גדולה מזו.

ד. וקונה את עצמו בראשי אברים, וקונה את עצמו בכסף על ידי אחרים, ובשטר על ידי עצמו, מפני שהוא כנותן משמאלו לימינו; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: בכסף על ידי עצמו, בשטר על ידי אחרים, ובלבד שיהא הכסף של אחרים, ואומר לו: 'על מנת שאין לה רשות אלא לפדות בו'. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר: אף בשטר על ידי אחרים, אבל לא על ידי עצמו.

ה. ספינה נקנית במשיכה. רבי נתן אומר: ספינה ואותיות נקנות במשיכה ובשטר. כתב לא משך, משך לא כתב - לא קנה עד שיכתב וימשך. איזו היא משיכה? בין שמשך בין שהנהיג, בין שקרא לה ובאת אחריו - הרי זו משיכה. איזו היא מסיירה? כל שמסר לו פרומביא ומוסרה - הרי זו מסיירה. אימתי אמרו מטלטלין נקנין במשיכה, ברשות הרבים או בחצר שאינה של שניהם ברשות הלוקח, כיון שקבל עליו קנה. ברשות המוכר, עד שיגביה או עד שיוציא מרשות הבעלים, ברשות זה,

ועל זאת נאמר: "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה", בחטא יחיד שחטא זה אבד ממנו ומן העולם טובות הרבה. רבי שמעון אומר: היה אדם צדיק כל ימיו, ובאחרונה מרד - אבד את הכל, שנאמר (יחזקאל לג, יב): "צדקת הצדיק לא תצילנו ביום פשעו". היה אדם רשע כל ימיו ועשה תשובה באחרונה - המקום מקבלו, ואין מזכירין לו טוב רשעו, שנאמר (שם): "ורשעת הרשע לא יפשל בה ביום שובו מרשעו" וגו'. כל העוסק בשלשתן, במקרא במשנה ובדרך ארץ, על זה נאמר (קהלת ד, יב): "והחוט המשלש לא במהרה ינתק".

מסכת קדושין פרק שני

א. כשם שאין האיש מקדש לבנו בו ובשלוחו - כך אין האשה מקדשת את בתה בה ובשלוחה.

ב. האומר לאשה: 'הרי את מקדשת לי על מנת שאני יוסף', ונמצא יוסף ושמעון. 'על מנת שאני בסם', ונמצא בסם ובורסי. על מנת שאני בן עיר ונמצא בן עיר וכן כרך - הרי זו מקדשת. 'שאיני אלא יוסף', ונמצא יוסף ושמעון; 'שאיני אלא בסם', ונמצא בסם ובורסי; 'שאיני אלא בן עיר', ונמצא בן עיר וכן כרך - אינה מקדשת.

ג. 'התקדשי לי בזו ובזו', היתה אכלת ראשונה, אם נשתיר בידו שוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. 'התקדשי בכוס זה ובמה שבתוכו', אם יש בו שוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. ולא זכתה אלא בו במה שבתוכו בלבד.

ד. 'על מנת שאני עני' והיה עני והעשיר. 'על מנת שאני עשיר', והיה עשיר והעני, 'על מנת שאני בסם', והיה בסם ונעשה בורסי. 'על מנת שאני בורסי', והיה בורסי ונעשה בסם. 'על מנת שאני בן עיר', והיה בן עיר ונעשה בן כרך. 'על מנת שאני בן כרך', והיה בן כרך ונעשה בן עיר. 'על מנת

אמנות, למה הוא דומה? לאשה שאין לה בעל, בין מתקשטת בין שאינה מתקשטת - הכל מסתכלין בה. ואם אין מתקשטת לתוכה היא לא תהא לה מורא. רבי יוסי ברבי אליעזר אומר משום רבן גמליאל: כל שבידו אמנות, למה הוא דומה? לכרם גדור שאין בהמה וחייה נכנסין לתוכה, ואין עוברין ושכין נכנסין לתוכה, ואין רואין את מה שבתוכו, וכל שאין בידו אמנות, למה הוא דומה? לכרם פרוץ שבהמה וחייה נכנסין לתוכה, ועוברים ושבים נכנסין לתוכה ורואין מה שבתוכו.

י. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: כל מצוה שנתחייבו בה ישראל קדם כניסתן לארץ, נוהגת בארץ ובחוץ לארץ, ושלא נתחייבו בה אלא משבאו לארץ - אין נוהגת אלא בארץ, חוץ מהשמטת מלוה וגאלת ממכר, ושלוח עבד עברי, שאף על פי שלא נתחייבו בהן אלא משבאו לארץ - נוהגת בארץ ובחוץ לארץ.

יא. העושה מצוה אחת, מטיבין לו ומאריכין לו את ימיו, ונוחל את הארץ. וכל העובר עברה אחת, מריעין לו ומקצריין את ימיו, ואינו נוחל את הארץ, על זה נאמר (קהלת ט, יח): "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה", בחטא יחיד שחטא זה אבד ממנו טובות הרבה. לעולם יהא אדם רואה את עצמו כאלו חציו זכאי וחציו חייב, עשה מצוה אחת - אשריו שהכריע את עצמו לכף זכות, עבר עברה אחת - אוי לו שהכריע עצמו לכף חובה, על זה נאמר: "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה", בשביל חטא יחיד ששעשה זה - אבד ממנו טובות הרבה. רבי שמעון ברבי אליעזר אומר משום רבי מאיר: לפי שהיחיד נדון אחר רבו, והעולם נדון אחר רבו, לעולם יהא אדם רואה את עצמו חציו זכאי וחציו חייב, ואת העולם חציו זכאי וחציו חייב, עשה מצוה אחת, אשריו שהכריע את עצמו ואת העולם לכף זכות, עבר עברה אחת, אוי לו שהכריע את עצמו ואת העולם לכף חובה,

שִׁישׁ לִי בָּנִים, וְהָיוּ לִּי בָּנִים וּמִתּוֹ. 'עַל מִנֵּת שְׂאִין לִי בָּנִים' וְלֹא הָיָה לִּי בָּנִים, וְאַחַר כֵּן נוֹלְדוּ לוֹ – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת.

ה. 'שְׂאִינִי אֲלֵא עֲנִי, וְהָיָה עֲשִׂיר וְהָעֵנִי. 'שְׂאִינִי אֲלֵא עֲשִׂיר, וְהָיָה עֲנִי וְהָעֲשִׂיר, 'שְׂאִינִי אֲלֵא בֶסֶם, וְהָיָה בּוֹרְסִי וְנִעְשָׂה בֶסֶם. 'שְׂאִינִי אֲלֵא בּוֹרְסִי, וְהָיָה בֶסֶם וְנִעְשָׂה בּוֹרְסִי. 'שְׂאִינִי אֲלֵא בֶן עֵיר, וְהָיָה בֶן כְּרֶךְ וְנִעְשָׂה בֶן עֵיר. 'שְׂאִינִי אֲלֵא בֶן כְּרֶךְ, וְהָיָה בֶן עֵיר וְנִעְשָׂה בֶן כְּרֶךְ. 'שְׂאִין לִי בָּנִים, וְהָיוּ לִּי בָּנִים וְאַחַר כֵּן מִתּוֹ. 'שִׁישׁ לִי בָּנִים, וְלֹא הָיוּ לִּי בָּנִים וְאַחַר כֵּן נוֹלְדוּ – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת. זֶה הַכֹּלֵל: כָּל שְׂמֵתָקִים בְּשַׁעַת קְדוּשִׁין, אֵף עַל פִּי שְׂבִטֵל לְאַחַר מִכֵּן – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת, וְכֹל שְׂאִין מִתְקִים בְּשַׁעַת קְדוּשִׁין, אֵף עַל פִּי שְׂמֵתָקִים לְאַחַר מִכֵּן – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת.

ו. 'הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּסֻלַּע זֹו, וּמִשְׁנַטְלָתוֹ מִיָּדוֹ, אָמְרָה: 'סְבוּר הֵייתִי שְׂאֵתָה כְּהֵן, וְאֵין אֵתָה אֲלֵא לֹוִי'. 'שְׂאֵתָה עֲשִׂיר וְאֵין אֵתָה אֲלֵא עֲנִי – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת. זֶה הַכֹּלֵל: כֵּיּוֹן שְׁנָפְלוּ קְדוּשִׁין לְתוֹךְ יָדָה, בֵּין שְׁהֻטְעָה הָיָה אֹתָהּ, בֵּין שְׁהֻטְעָתוֹ הָיָה – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִם הֻטְעָה לְשִׁבַּח מְמוֹן – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת. כִּיצַד? 'בְּדִינֵי זֶה שֶׁל כֶּסֶף' וְנִמְצָא שֶׁל זֶהֲב, רוּצָה הִיא בְּשֵׁל זֶהֲב יוֹתֵר מִשֶׁל כֶּסֶף. 'עֲנִי וְנִמְצָא עֲשִׂיר, רוּצָה הִיא בְּעֲשִׂירוֹתוֹ יוֹתֵר מִבְּעֲנִי. מוֹדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂאֵם הֻטְעָה לְשִׁבַּח יוֹחֲסִין – שְׂאֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת.

ז. 'הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּסֻלַּע זֹו, 'בִּפְרָה זֹו, 'בְּטִלִית זֹו, כֵּיּוֹן שְׁלֻקְחָה אֵת הַסֻּלַּע, וּמִשְׁכָּה אֵת הַפְּרָה, וְהַחֲזִיקָה אֵת הַטִּלִית – הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת.

ח. 'כִּנְסִי לִי סֻלַּע זֹו שְׂאֵנִי חֵיב לָךְ, חֲזוֹר וְאָמַר: 'הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּזוֹ, וּבְשַׁעַת מִתְּנָה אָמַר: 'הָרִי אֵת מְקַדְּשֶׁת, רְצָתָה – מְקַדְּשֶׁת. לֹא רְצָתָה – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת. 'הִילָךְ סֻלַּע זֹו שְׂאֵנִי חֵיב לָךְ' בְּשַׁעַת מִתְּנָה אָמַר: 'הָרִי אֵת מְקַדְּשֶׁת לִי, רוּצָה – מְקַדְּשֶׁת, רוּצָה – אֵין

מְקַדְּשֶׁת, אִם מִשְׁנַטְלָתוֹ מִיָּדוֹ, אֵף עַל פִּי שְׂשִׁנֵּיהֶם רוּצִין – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת.

ט. 'הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּסֻלַּע שִׁישׁ לִי בִּיָּדְךָ' – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת, כִּיצַד יַעֲשֶׂה? יִטְלֹנוּ מִמֶּנָּה וְיַחֲזוֹר וְיִתֵּן לָהּ, וְיֹאמֵר לָהּ: 'הָרִי אֵת מְקַדְּשֶׁת לִי! 'הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּסֻלַּע זֹו, מִשְׁנַטְלָתוֹ מִיָּדוֹ הִטְלִיתוֹ לִים אוֹ לְנֶהֱר – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת. 'הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּמִנָּה' – תִּנָּם לְאָבָא וּלְאָבִיךָ' – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת. 'עַל מִנֵּת שְׂיִקְבֵּלֵם לִי' – מְקַדְּשֶׁת. 'הִתְקַדְּשִׁי לִי, וְאָמְרָה לוֹ: 'תְּנוּהוּ לְפִלוֹנִי' – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת. 'עַל מִנֵּת שְׂיִקְבֵּלֵם לִי' – מְקַדְּשֶׁת. נִתֵּן לָהּ קְדוּשִׁיָּהּ, וְלֹא אָמַר לָהּ: 'הָרִי אֵת מְקַדְּשֶׁת לִי'; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: מְקַדְּשֶׁת. רַבִּי אוֹמֵר: אִם עֲסוּקִין בְּאוֹתוֹ עֲנִין – מְקַדְּשֶׁת. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֵף עַל פִּי שְׂאִין עֲסוּקִין בְּאוֹתוֹ עֲנִין.

י. 'הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּמִנָּה זֶה, וְנִמְצָא מִנָּה חֲסֵר דִּינָר – אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת. הָיָה בּוֹ דִּינָר רַע – חֲלִיף. הָיָה מוֹנֵה וּמִשְׁלִיף לְתוֹךְ יָדָה רֹאשׁוֹן רֹאשׁוֹן – יְכוּלָה הִיא שְׂתַחֲזוֹר בּוֹ עַד שְׁעָה שְׂיִגְמֵר.

יא. זֶה אוֹמֵר בְּמִנָּה וְזֶה אוֹמֵר בְּמִאֲתִים, וְהִלָּךְ זֶה לְבֵיתוֹ וְזֶה לְבֵיתוֹ, וְאַחַר כֵּן תְּבַעוּ זֶה אֵת זֶה וְקִדְּשׁוּ, אִם הָאִישׁ תְּבַע אֵת הָאִשָּׁה – יַעֲשׂוּ דְבָרֵי הָאִשָּׁה, וְאִם הָאִשָּׁה תְּבַעָה אֵת הָאִישׁ – יַעֲשׂוּ דְבָרֵי הָאִישׁ. וְכֵן הַמוֹכֵר חֲפֵץ לְחַבְרוֹ וְהָיָה מוֹנֵה לְתוֹךְ יָדוֹ – יְכוּל לְחַזֵּר בּוֹ עַד שְׁעָה שְׂיִגְמֵר. זֶה אוֹמֵר בְּמִנָּה וְזֶה אוֹמֵר בְּמִאֲתִים, וְהִלָּךְ זֶה לְבֵיתוֹ וְזֶה לְבֵיתוֹ, וְאַחַר כֵּן תְּבַעוּ זֶה אֵת זֶה, אִם הִלּוּקַח תְּבַע אֵת הַמוֹכֵר – יַעֲשׂוּ דְבָרֵי מוֹכֵר. וְאִם הַמוֹכֵר תְּבַע אֵת הִלּוּקַח – יַעֲשׂוּ דְבָרֵי הִלּוּקַח.

בְּיַד עֹלָם יִהְיֶה צְדִיק

לְכָבוֹד נִשְׁמַת מְאוּר עֵינֵינוּ חַיֵּית נַפְשֵׁנוּ,

אֲשֶׁר נִשָּׂא אוֹתֵנוּ עַל לְבוֹ כַּאֲשֶׁר יֵשֵׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק, לְהַחְיֹתֵנוּ בְּהַיּוֹם הַזֶּה, לְהַטְעִימֵנוּ מִצּוּף עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זֵיו הָאֶרֶץ שְׂכִינַת עֵצוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְהַחֲדִיר בְּרַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ - אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּקֶת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְקָרַב אֵלָיִךְ נִשְׁמוֹת אֵל הַחַן וְהִפִּי אֲשֶׁר בְּנַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה שׁוֹרָה, הוּא נִהְיֶה הָרַב הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק, אִישׁ הָאֲשֻׁכּוֹלוֹת - שֶׁהַכֹּל בּוֹ, הַחֲסִיד הָאֲמִתִּי עוֹבֵד ה' בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, מְסַר נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל יוֹם יוֹם מִיּוֹם עֲמָדוֹ עַל דַּעְתּוֹ, וְסָבַל יְסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים כֹּל יְמֵי חַיָּו, רַבִּים הַשֵּׁיב מֵעוֹן וְקָרַב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, הַעֲמִיד תִּלְמִידִים רַבִּים, יֵרָאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, בַּעַל הַמַּחְבֵּר סִפְרֵי שׁו"ת 'אֲשֶׁר בְּנַחַל', וְסִפְר 'שְׁפַת הַנַּחַל' פְּרוּשׁ עַל הַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ לְקוּטֵי מוֹהֵר"ן. וְקַבֵּץ וְלִקְטַט סִפְרֵים רַבִּים וְנִכְבְּדִים מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ מוֹהֵר"ן מְבַרְסֵל, וְתִלְמִידוֹ הַקְּדוּשׁ מוֹהֵר"ן תְּ - זְכוּתָם יָגוּ עֲלֵינוּ. וְהַפִּיעַם בְּכָל קִצְוֵי תַבַּל, וּבִפְרִטִיּוֹת הַקּוֹנְטְרָסִים הַמְּפָרְסָמִים שֶׁהַחַיִּי אֵלָפִים וְרַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְחֲזָקוֹ אוֹתָם לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה.

עֲטַרְת רֵאשִׁנוּ, נִגְוֵר תִּפְאַרְתֵּנוּ, הַמְּלֵאָה הַנּוֹצֵב עַל רֵאשׁ הָרֶךְ, עֲמוּד הָאֵשׁ אֲשֶׁר

לְפָנֵי הַמַּחְנֶה, מוֹרָה הָרֶךְ וּמְשׁוּבָב נְתִיבוֹת

מוֹרְנוּ וּמְאוּרְנוּ

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׁלֵמָה זְצוּקְלֵה"ה

בְּנוֹ הַגָּאוֹן רַבִּי מְנַחֵם זָאב זצ"ל

הָרַב מְטֹאקָאֵי וּבַעַל הַ'מְּנַחֵת זָאב' וְעוֹד

זְכוּתוֹ יָגוּ עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל

בְּחַד קְטִירָא אֲתַקְטִיר לִישִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה

לְהַתְּלוֹנוּ בְּצַל צַח הַצַּדִּיקִים אֲשֶׁר בְּגוֹ עֶדֶן

י"ז שְׁבַט תשע"ה

תְּהֵא נִשְׁמַתוֹ הַקְּדוּשָׁה צְרוּרָה בְּצִרוֹר הַחַיִּים

<p>25</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>טז 16</p>	<p>עלות השחר _____ 6:37 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:22 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:18 שקיעה _____ 6:55 בבלי: בבא קמא קטו • ירושלמי: שבת עד • תוספתא: גטין ג ב"ר: דברי הימים א' יב-יג • רמב"ם: הלכות שחיטה יא</p>
<p>26</p>	<p>שני Monday</p>	<p>יז 17</p>	<p>עלות השחר _____ 6:35 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:21 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:17 שקיעה _____ 6:56 בבלי: בבא קמא קטז • ירושלמי: שבת עה • תוספתא: גטין ד ב"ר: דברי הימים א' יז-טו • רמב"ם: הלכות שחיטה יב</p>
<p>27</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>יח 18</p>	<p>עלות השחר _____ 6:34 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:21 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:17 שקיעה _____ 6:57 בבלי: בבא קמא קיז • ירושלמי: שבת עו • תוספתא: גטין ה ב"ר: דברי הימים א' יז-טז • רמב"ם: הלכות שחיטה יג</p>
<p>28</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>יט 19</p>	<p>עלות השחר _____ 6:32 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:20 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:16 שקיעה _____ 6:58 בבלי: בבא קמא קיח • ירושלמי: שבת עד • תוספתא: גטין ו ב"ר: דברי הימים א' יח-טז • רמב"ם: הלכות שחיטה יד</p>
<p>29</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>כ 20</p>	<p>עלות השחר _____ 6:31 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:19 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:15 שקיעה _____ 6:59 בבלי: בבא קמא קיט • ירושלמי: שבת עה • תוספתא: גטין ז ב"ר: דברי הימים א' כ-כא • רמב"ם: שבועות א</p>
<p>1</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>כא 21</p>	<p>עלות השחר _____ 6:29 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:18 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:15 שקיעה _____ 7:00 בבלי: בבא מציעא ב • ירושלמי: שבת עט • תוספתא: קדושין א ב"ר: דברי הימים א' כב-כג • רמב"ם: שבועות ב</p>
<p>2</p>	<p>שבת Shabbos</p>	<p>כב 22</p>	<p>עלות השחר _____ 6:28 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:17 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:14 שקיעה _____ 7:01 בבלי: בבא מציעא ג • ירושלמי: שבת פ • תוספתא: קדושין ב ב"ר: דברי הימים א' כד-כה • רמב"ם: שבועות ג</p>

וְעַן אַ אִיד אִיז אַלְעמאַל פֿרייליך, פֿרענגט דאָס אים הצלחה אין לעבן.
(ספר המדות אות שוקה חלק ב' סימן א')